

Ministarstvo finansija

(naziv ministarstva koje je sprovelo javnu raspravu)

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama

(naziv nacrtu zakona, odnosno strategije koji je bio predmet javne rasprave)

Vrijeme trajanja javne rasprave: 26 dana (od 28. januara do 24. februara 2026. godine)

Način sprovođenja javne rasprave (održavanje okruglih stolova, tribina i prezentacija, sa navedenim mjestom i datumom održavanja; dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku, sa navedenim načinom i rokom dostavljanja):

- Primjedbe, predlozi i sugestije dostavljaju se Ministarstvu finansija – Direktoratu za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki na adresu: Studentska 2a, 81000 Podgorica, u pisanom obliku putem pošte, lično ili u elektronskom obliku na e-mail adrese: farisa.kardovic@mif.gov.me; ili javne.nabavke@mif.gov.me, u toku 26 dana trajanja javne rasprave

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- mr Jelena Jovetić, generalna direktorica Direktorata za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki
- Farisa Kurpejović, načelnica Direkcije za normativno-pravne poslove
- mr Gorana Mrvaljević, načelnica Direkcije za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanje elektronskim sistemom javnih nabavki

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

1. Opština Pljevlja
2. FarmaLab
3. Miloš Vuković – Fidelity Consulting
4. Opština Budva – služba za javne Nabavke
5. Opština Herceg Novi i d.o.o. "Čistoća" Herceg Novi
6. Opština Nikšić
7. Čistoća d.o.o. Podgorica
8. Ministarstvo turizma
9. Ministarstvo ekonomskog razvoja
10. JU Grad teatar Budva
11. Ministarstvo odbrane
12. Kraljevsko pozorište „Zetski dom“
13. Aleksandar Pavličević, službenik za javne Nabavke
14. Radio difuzni centar
15. Zajednica opština Crne Gore
16. Miljić Tomo, dipl. pravnik iz Podgorice
17. Jelena Pavićević, Službenik za javne nabavke u Ministarstvu zdravlja CG
18. Crnogorski elektroprenosni sistem AD
19. Jelena Đurić, advokat
20. NVO Institut alternativa
21. AmCham Montenegro
22. Komora arhitekata i planera Crne Gore
23. Službenici za javne nabavke i lica angažovana na poslovima javnih nabavki kod javnih naručilaca u Crnoj Gori - predstavnik: Marko Golubović

Tokom javne rasprave pristiglo je 153 primjedbe/predloga/sugestije. Od navedenog broja:

- **96 sugestija je u potpunosti prihvaćeno; (62,74 %)**
- **15 sugestija je djelimično prihvaćeno; (9,8 %)**
- **42 sugestije nijesu prihvaćene. (27,45 %)**

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja dat je u tabeli u nastavku:

OPŠTINA PLJEVLJA

Broj	Sugestije	Ministarstvo finansija
1	Član 47 stav 3 Nacrta glasi: "Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki." Primjedba: Iz navedenog nije jasno da li je ovlašćeni službenik za javne nabavke dužan da vodi evidenciju javnih nabavke na posebnim obrascima. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestija: Ranije smo vodili evidenciju na posebnim obrascima što je dupli posao, obzirom da su svi računi i sve nabavke unijete u ESJN.	PRIHVATA SE
2	Član 11 Nacrta glasi: "Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Primjedba: Iz navedenog nije jasno da li se misli da je Naručilac dužan da istraži cijene ispitivanjem samo našeg tržišta, kod koliko ponuđača najmanje, kao i da li će postojati obrasci koje smo dužni da objavimo. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestija: Iz Nacrta se ne razumije da li treba istražiti samo naše tržište, koliko najmanje firmi treba da bude obuhvaćeno istraživanjem i kako se formira procijenjena vrijednost obzirom da piše da se istraživanje vrši radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti. Da li prilikom istraživanja uzimamo prosječnu cijenu kao procijenjenu, jer bi time eliminisali najskuplji?	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.
3	U članu 13 Nacrt je navedeno sljedeće: "Izjava privrednog subjekta ne sadrži elektronski potpis i sačinjava se na ESJN na obrascu koji propisuje Ministarstvo." Primjedba: Nije jasno da li Izjava privrednog subjekta treba uopšte da sadrži potpis? Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestija: Najviše žalbenih postupaka se vodi iz razloga pogrešno popunjene Izjave privrednog subjekta, pa nije jasno iz navedenog člana da li uopšte treba da bude potpisana.	PRIHVATA SE
4	U članu 6 Nacrta navedeno je da Lica na poslovima javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na	PRIHVATA SE

	poslovima javnih nabavki. Primjedba: Mislim da umjesto teksta: "moraju imati VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije" treba da stoji "moraju imati najmanje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije". Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestija: Ukoliko se ne izvrši ispravka, sva lica koja imaju VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije ne mogu biti lica na poslovima javnih nabavki.	
--	--	--

FarmaLab

1	U članu 6 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama na kraju stava 3 dodati riječi: „i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.” Primjedba: Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestija: Obrazloženje: Ovaj stav definiše koji su poslovi u nadležnosti ovlašćenog službenik za javne nabavke pa se ovim dodavanjem obuhvata član 48 ZJN da može biti član komisije.	PRIHVATA SE
2.	U osnovnom tekstu važećeg Zakona o javnim nabavkama u članu 48 stav 5 mijenja se I glasi: „Ovlašćeni službenik za javne nabavke, odnosno lice koje je angažovano za poslove javnih nabavki u skladu sa zakonom može biti član komisije.”	PRIHVATA SE

3.	. U članu 17 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama u stavu 2 predlažemo da rok za dopunu ponude ukoliko se radi o dokazima koji se mogu naknadno dopuniti naručilac određuje rok „...koji ne može biti kraći od 8 dana.” Obrazloženje: Na osnovu iskustva naručioci će određivati ovaj rok od 5 dana u kojem nije moguće pribaviti neki dokaz iz npr. Amerike(ovlašćenja proizvođača, izjave, katalog).... Predlažemo da prihvatite 8 dana kao minimalni rok, kako ne bi ovo bila smetnja u postupku.Šta se dešava sa ponuđačem koji u postupku pregleda i ocjene ponuda po zahtjevu naručioca ne dostavi dokaz u roku od 5 dana, da li se isključuje iz postupka, ili može da mu odredi novi rok, obzirom da je rečeno minimum 5 dana? U postupku provjere izjave privrednog subjekta je za obavezne dokaze ostavljen je rok od 8+5 dana a radi se o dokazima koji se pribavljaju od nadležnih organa Crne Gore, pa onda nema opravdanja za ovaj rok od 5 dana.	PRIHVATA SE
4.	U članu 120 važećeg Zakona o javnim nabavkama u stav 17 tačka 2 mijenja se i glasi: „ konačna finansijska ponuda, osim u slučaju otklanjanja računске greške;” Poslije stava 17 dodaje se stav 18 i glasi: „Ponuđač je dužan da prilikom pripremanja finansijskog dijela ponude iz stava 17 tačka 2, u dijelu ponude koja se odnosi na odgovor navede tačne tehničke karakteristike proizvoda koji nudi u odnosu na zahtijevane tehničke karakteristike.” Obrazloženje: Puno se grešaka pravi u iskazivanju finansijske ponude, Treba naučiti ponuđače da u odgovoru na bitne karakteristike predmeta nabavke unose tačne karakteristike proizvoda koji nude a ne da prepisuju bitne karakteristike pa onda u odnosu na dokaze(katalog i dr) se vidi da ponuđeni proizvod ne odgovara traženom. Neki naručioci propuste da ovo vide pa se onda drugi ponuđači žale, a ovako će se žalba u tom dijelu izbjeći.Ili naručioci ne provjere da li je ponuđen proizvod koji su tražili pa onda dobiju neodgovarajući proizvod.	NE PRIHVATA SE Ukoliko postoje nejasnoće u primjeni Zakona o javnim nabavkama u ovom dijelu, Ministarstvo finansija može pripremiti jasna uputstva za postupanje u ovim slučajevima.

Miloš Vuković

1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 38, stav 2 - Gramatička greska Primjedba: U članu 38 stav 2 tekst glasi: 'Korupcija u postupku javne obuhvata naročito:' - nedostaje riječ 'nabavke'. Predlog izmjene: Tekst treba da glasi: 'Korupcija u postupku javne nabavke obuhvata naročito:' Obrazloženje: Očigledna gramatička greska koja narušava	PRIHVATA SE
----	--	-------------

2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 39, stav 1, tačka b) - Gramatička i interpunkcijska greska Primjedba: Tačka b) glasi: 'procedure za prevenciju i kontrolu podređenost javnog interesa privatnom' - gramatički netacno i nedostaje interpunkcija. Predlog izmjene: Tekst treba da glasi: 'procedure za prevenciju i kontrolu podređenosti javnog interesa privatnom;' Obrazloženje: <i>Rijec 'podređenost' treba da bude u genitivu ('podređenosti') jer se odnosi na 'kontrolu'. Takođe, na kraju rečenice treba tačka-zarez kao razdjelnik nabiranja.</i>	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 8 (izmjena člana 49 stav 6) - Nerazumljiva formulacija Primjedba: Tekst člana 8 glasi: 'U članu 49 stav 6 mijenja se i glasi:' se novi stav koji glasi:' - sintaksicki neispravan i nerazumljiv. Predlog izmjene: Razjasniti da li se stav 6 mijenja ili se dodaje novi stav, te ispraviti tekst u skladu sa nomotehničkim pravilima. Obrazloženje: <i>Ovakva formulacija onemogućava razumijevanje namjere zakonodavca i predstavlja ozbiljnu nomotehnicku gresku koja može dovesti do problema u primjeni.</i>	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 21 (izmjena člana 155) - Tipografska greska Primjedba: U članu 155 stav 1 tekst glasi: 'naručilac može daspro vede projektni konkurs' - razdvojene riječi. Predlog izmjene: Ispraviti u: 'naručilac može da sprovede projektni konkurs' Obrazloženje: <i>Tipografska greska nastala pri editovanju dokumenta. Iako manja, ovakve greske narušavaju profesionalnost zakonskog teksta.</i>	PRIHVATA SE
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 43, stav 4 - Diskriminatorna odredba prema privrednim subjektima Primjedba: Stav 4 propisuje: 'privredni subjekat ne može da učestvuje u postupku javne nabavke u slučaju postojanja sukoba interesa sa starješinom organa.' Ova odredba kaznjava ponudjača zbog sukoba interesa koji postoji na strani naručioča. Predlog izmjene: Preformulisati stav 4: 'U slučaju postojanja	NE PRIHVATA SE Predložena izmjena se ne prihvata jer važeća formulacija člana 43 stav 4 nije diskriminatorna prema privrednim subjektima, već predstavlja mehanizam zaštite integriteta postupka javne nabavke i sprečavanja sukoba interesa koji može uticati na objektivnost odlučivanja.

	sukoba interesa starjesine organa sa privrednim subjektom, starjesina organa dužan je da se izuzme iz postupka javne nabavke, a ovlasćenja prenese na zamjenika ili drugo ovlasćeno lice. Ukoliko izuzeće nije moguće, naručilac je dužan da o tome obavijesti Ministarstvo koje će odrediti način postupanja.' Obrazloženje: Predložena odredba je diskriminatorsna jer sankcionise privredni subjekat za okolnost na koju nema uticaja. Sukob interesa postoji na strani starjesine organa i on treba da snosi posljedice (izuzeće), a ne privredni subjekat (isključenje iz postupka). Ovakvo rješenje je u suprotnosti sa nacelom jednakog tretmana iz člana 8 Zakona i sa Direktivom 2014/24/EU.	Svrha ove odredbe nije sankcionisanje privrednog subjekta, već otklanjanje rizika od povlašćenog položaja ili uticaja na postupak javne nabavke, odnosno zaštita principa transparentnosti, nepristrasnosti i jednakog tretmana svih učesnika. U situacijama kada postoji lična ili poslovna povezanost između starjesine organa i određenog privrednog subjekta, samo izuzeće starjesine organa ne mora biti dovoljno da u potpunosti ukloni percepciju ili mogućnost uticaja na postupak, posebno imajući u vidu njegovu institucionalnu poziciju i autoritet u organu. Zbog toga je zakonodavac predvidio rješenje kojim se eliminiše potencijalni sukob interesa na najefikasniji način – isključivanjem učešća privrednog subjekta sa kojim takav odnos postoji, čime se obezbjeđuje puno povjerenje u zakonitost i nepristrasnost postupka. Takođe, predloženo rješenje kojim bi se sukob interesa rješavao isključivo izuzećem starjesine organa ne bi u svim situacijama garantovalo otklanjanje stvarnog uticaja na postupak, niti bi u potpunosti obezbijedilo zaštitu osnovnih principa javnih nabavki. Stoga se postojeće rješenje smatra adekvatnim instrumentom za zaštitu integriteta postupka javne nabavke i ne predstavlja povredu načela jednakog tretmana.
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: Član 38 - Definicija porodičnog interesa Primjedba: Tacka 1) stava 2 koristi termin 'porodici interes' bez definisanja obuhvata pojma. Predlog izmjene: Dodati stav 3: 'Pod porodicnim interesom iz stava 2 tačka 1 ovog zakona smatra se interes koji uključuje supružnika, vanbračnog partnera, srodnike po krvi u prvoj liniji, srodnike u pobocnoj liniji do četvrtog stepena srodstva, srodnike po tazbini do drugog stepena, usvojioca i usvojenika.' Obrazloženje: Bez precizne definicije, pojam 'porodici interes' ostavlja proštor za različita tumačenja, što može dovesti do nejednake primjene zakona. Predložena definicija je usklađena sa Zakonom o šprjecavanju korupcije i međunarodnim standardima (UNCAC, GRECO preporuke).	NE PRIHVATA SE Nije potrebno dodatno definisati pojam „porodični interes“, budući da se radi o pravnom standardu koji se tumači u kontekstu sprečavanja sukoba interesa i zaštite integriteta postupka javne nabavke. Taksativno definisanje kruga lica, kako je predloženo, moglo bi dovesti do sužavanja primjene ove odredbe i omogućiti izbjegavanje pravila o sukobu interesa u situacijama kada postoji stvarna povezanost ili interes koji nije formalno obuhvaćen navedenim stepenima srodstva. Upravo zbog toga se u antikorupcijskom zakonodavstvu često koriste širi pravni standardi koji omogućavaju nadležnim organima da

		cijene postojanje sukoba interesa u svakom konkretnom slučaju. Pitanja srodničkih i porodičnih odnosa već su uređena drugim relevantnim propisima, te njihovo detaljno normiranje u ovom zakonu nije neophodno.
7.	Primjedba/predlog/sugestija 7: Član 39, stav 4 - Antikorupcijska klauzula bez operacionalizacije Primjedba: Stav 4 propisuje nistavost ugovora zaključenog uz kršenje antikorupcijskog pravila, ali ne uređuje proceduru za utvrđivanje nistavosti, rokove, status izvršenih obaveza niti odgovornost za štetu. Predlog izmjene: Dodati stav 4a: 'Nistavost ugovora iz stava 4 ovog člana utvrđuje nadležni sud na zahtjev naručioča, Ministarstva, Agencije za sprječavanje korupcije ili državnog tužioca. Zahtjev za utvrđivanje nistavosti može se podnijeti u roku od tri godine od dana zaključenja ugovora. Privredni subjekat koji je savjesno izvršio obaveze prije utvrđivanja nistavosti ima pravo na naknadu za izvršene radove, robu ili usluge u visini stvarnih troškova, bez prava na izgubljeni dobit.' Obrazloženje: Antikorupcijska klauzula bez proceduralne razrade ostaje 'mrtvo slovo na papiru'. Potrebno je definisati ko pokreće postupak, pred kojim organom, u kom roku, te kakva su prava savjesnog privrednog subjekta.	PRIHVATA SE
8.	Primjedba/predlog/sugestija 8: Član 39, stav 2 - Zastita prijavljivaca korupcije Primjedba: Propisuje se obaveza prijavljivanja korupcije, ali nema eksplicitne zaštite uzbunjivaca u kontekstu javnih nabavki. Predlog izmjene: Dodati stav 2a: 'Lice koje u dobroj vjeri prijavi korupciju u skladu sa stavom 2 ovog člana uziva zaštitu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prijavioca korupcije. Naručilac ne smije preduzimati bilo kakve štetne mjere prema prijaviocu, uključujući otkaz, premjestaj, umanjeње zarade ili diskriminaciju bilo koje vrste.' Obrazloženje: Obaveza prijavljivanja bez garantovane zaštite prijavitelja je neefektivna i potencijalno štetna po zaposlene. EU Direktiva 2019/1937 o zaštiti lica koja prijavljuju povrede prava Unije zahtijeva adekvatnu zaštitu.	NE PRIHVATA SE Zaštita lica koje prijavi korupciju je uređena drugim pozitivno-pravnim propisima i ista ne može biti predmet Zakona o javnim nabavkama.

9.	Primjedba/predlog/sugestija 9: Član 44, tačka 10 - Red flag mehanizam bez definicije Primjedba: Uvodi se pojam 'crvenih zastavica' (red flag) kao automatizovani mehanizam detekcije nepravilnosti, ali bez definisanja indikatora, posljedica aktiviranja i odgovornosti. Predlog izmjene: Dodati definiciju: 'Pod automatskim mehanizmima detekcije nepravilnosti (red flag) smatraju se algoritmom utvrđene nepravilnosti koje ukazuju na potencijalne koruptivne aktivnosti, a naročito: neuobičajeno kratki rokovi za podnošenje ponuda, ponavljajući ugovori sa istim ponudjačem, značajna odstupanja od procijenjene vrijednosti, česte izmjene ugovora, neprirodno nizak broj ponudjača i druge indikatore koje propise Ministarstvo.' Obrazloženje: Bez jasne definicije, red flag mehanizam ostaje nejasan i podložan proizvoljnoj primjeni. Predložena definicija je usklađena sa najboljom EU praksom.	NE PRIHVATA SE Nepotrebno je dodatno definisanje i ne može obuhvatiti sve eventualne situacije. Navedeni mehanizam biće baziran na praksi i iskustvu zemalja EU, shodno preuzetim obavezama Crne Gore u dijelu pregovaračkog procesa.
10.	Primjedba/predlog/sugestija 10: Član 134, stav 4 - Problematican kriterijum za izbor kod jednakih ponuda Primjedba: Novi stav propisuje da se u slučaju jednakog broja bodova bira 'ponuda koja je pristigla ranije'. Ovaj kriterijum favorizuje ponudjace sa boljom internet konekcijom i može se zloupotrijebiti. Predlog izmjene: Alternativna formulacija: 'Ako dvije ili više ponuda imaju jednak broj bodova, kao najpovoljnija ponuda bice izabrana ponuda ponudjača koji je ponudio nizu ukupnu cijenu. Ako su i cijene jednake, naručilac ce putem ESJN izvršiti elektronsko žrijebanje uz prisustvo zainteresovanih ponudjača.' Obrazloženje: Vrijeme podnošenja ponude je nasumicni faktor koji nije u duhu ekonomski najpovoljnije ponude. Predloženo rjesenje (cijena, pa žrijebanje) je objektivnije i pravicinije.	PRIHVATA SE

11.	Primjedba/predlog/sugestija 11: Nedostaju prelazne i završne odredbe Primjedba: Nacrt ne sadrži prelazne i završne odredbe koje bi regulisale status postupaka u toku, rok za donosenje podzakonskih akata i rok za usklađivanje narucilaca. Predlog izmjene: Dodati član: 'Postupci javnih nabavki zapoceti prije stupanja na snagu ovog zakona okoncaće se po propisima koji su bili na snazi u vrijeme njihovog pokretanja. Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijee se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu. Narucioci su dužni da uspostave antikorupcijske mjere iz člana 39 ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.' Obrazloženje: <i>Bez prelaznih odredbi nastaje pravna nesigurnost o primjeni zakona na postupke u toku i rok za usklađivanje.</i>	PRIHVATA SE
12.	Primjedba/predlog/sugestija 12: Član 47 - Previše restriktivne kvalifikacije za službenike Primjedba: Zahtijeva se VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije (bachelor) za sve koji obavljaju poslove javnih nabavki, što je previše restriktivno za manje narucioce. Predlog izmjene: Diferenciran pristup: 'Lice iz stava 1 ovog člana mora imati završen najmanje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije. Izuzetno, lica koja obavljaju administrativno-tehničke poslove u postupcima javnih nabavki čija procijenjena vrijednost ne prelazi evropske pragove mogu imati završen V nivo uz obavezu sticanja sertifikata u roku od dvije godine.' Obrazloženje: <i>Male opštine i javna preduzeća mogu imati teskoca u pronalazenju kadrova sa VI nivoom kvalifikacije.</i>	PRIHVATA SE
13.	Primjedba/predlog/sugestija 13: Član 85 - Istraživanje tržišta bez kriterijuma Primjedba: Propisuje se obaveza istraživanja tržišta najmanje 10 dana prije pokretanja postupka, ali nema kriterijuma šta čini validno istraživanje. Predlog izmjene: Dopuniti: 'Istraživanje tržišta obuhvata najmanje tri nezavisna izvora podataka o cijenama i uslovima, koji mogu uključivati: prethodne ugovore, kataloge, upite potencijalnim ponudjačima, baze podataka o cijenama ili stručne procjene.' Obrazloženje: <i>Bez minimalnih kriterijuma, istraživanje tržišta može biti formalno.</i>	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.

14.	Primjedba/predlog/sugestija 14: Član 111, stav 4 - Isključivanje elektronskog potpisa Primjedba: Stav 4 eksplicitno isključuje elektronski potpis za izjavu privrednog subjekta, što je kontraproduktivno u kontekstu digitalizacije. Predlog izmjene: Preformulisati: 'Izjava privrednog subjekta sacinja se u elektronskom obliku putem ESJN uz verifikaciju identiteta ovlascenog lica kroz sistem elektronske identifikacije.' Obrazlozenje: <i>Iskljucivanje e-potpisa otvara prostor za zloupotrebu identiteta i u suprotnosti je sa trendom digitalizacije javne uprave i eIDAS regulativom EU.</i>	PRIHVATA SE
15.	Primjedba/predlog/sugestija 15: Član 149 - Neogranicen rok za potpisivanje ugovora Primjedba: Dodaje se izuzetak 'osim u slučaju kada naručilac odredi duzi rok bez gornje granice. Predlog izmjene: Ograniciti: '...osim u slučaju kada naručilac odredi duzi rok, koji ne može biti duzi od 60 dana od dana izvrsnosti odluke o izboru.' Obrazlozenje: <i>Bez gornje granice, naručilac može de facto blokirati postupak.</i>	PRIHVATA SE
16.	Primjedba/predlog/sugestija 16: Član 193 - Skracivanje rokova za žalbu Primjedba: Zamjena broja '7' brojem '4' i '30 dana' sa '20 dana' značajno skracuje rokove za pravnu zastitu. Predlog izmjene: Zadržati duze rokove ili detaljno obrazložiti razloge skracivanja u skladu sa EU praksom. Obrazlozenje: <i>Član 13 EKLJP garantuje pravo na djelotvoran pravni lijek. Skracivanje rokova može otežati pripremu žalbe.</i>	NE PRIHVATA SE Predloženo skraćivanje rokova ima za cilj unapređenje efikasnosti i ubrzanje postupaka pravne zaštite u oblasti javnih nabavki, imajući u vidu da dugotrajni postupci pravne zaštite mogu značajno usporiti sprovođenje postupaka javnih nabavki i realizaciju projekata od javnog interesa. Skraćivanje rokova ne dovodi u pitanje pravo na djelotvoran pravni lijek. Član 13 Evropske konvencije o ljudskim pravima garantuje postojanje djelotvornog pravnog sredstva, ali ne propisuje konkretno trajanje rokova za njegovo korišćenje, već državama ostavlja određeni prostor da procesna pravila, uključujući rokove, urede u skladu sa specifičnostima pojedinih postupaka. U tom smislu, rokovi propisani ovim zakonom ne onemogućavaju niti nerazumno otežavaju ostvarivanje prava na

		pravnu zaštitu. Takođe, u oblasti javnih nabavki kratki rokovi za podnošenje pravnih sredstava predstavljaju uobičajeno rješenje u evropskoj praksi, upravo zbog potrebe da se obezbijedi brza i efikasna pravna zaštita, ali i nesmetano i pravovremeno sprovođenje postupaka javnih nabavki. Imajući u vidu navedeno, ocijenjeno je da predloženi rokovi obezbjeđuju odgovarajuću ravnotežu između prava na pravnu zaštitu i potrebe za efikasnim sprovođenjem postupaka javnih nabavki, te nema osnova za njihovo zadržavanje u dužem trajanju.
17.	Primjedba/predlog/sugestija 17: Nedostaje regulativa o podjeli na lotove Primjedba: EU Direktiva 2014/24/EU (član 46) propisuje obavezu obrazloženja ako se nabavka ne dijeli na lotove. Predlog izmjene: Dodati član: 'Naručilac je dužan da predmet nabavke podijeli na lotove kada je to ekonomski i tehnički opravdano. Ukoliko naručilac ne izvrši podjelu, dužan je da u tenderskoj dokumentaciji obrazloži razloge za takvu odluku.' Obrazloženje: Podjela na lotove omogućava učešće malih i srednjih preduzeća, što povećava konkurenciju.	NE PRIHVATA SE Odredba već postoji u Zakonu koji se primjenjuje, ova odredba nije predmet izmjene i glasi: "Određivanje predmeta nabavke po partijama Član 80 Predmet nabavke može da se podijeli na partije, prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu izvršenja ugovora, pod uslovom da je određen predmet i vrijednost svake pojedinačne partije, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke. Ako naručilac nije podijelio predmet nabavke na partije, dužan je da u tenderskoj dokumentaciji navede razloge za tu odluku. Ponuđač može da podnese ponudu za jednu ili više partija. Ako je tenderskom dokumentacijom predviđena mogućnost dodjele više partija istom ponuđaču, naručilac može da zaključi ugovor o javnoj nabavci za svaku partiju posebno ili kombinacijom više ili svih partija predmeta nabavke.

18.	Primjedba/predlog/sugestija 18: Nedostaje regulativa o zelenim nabavkama Primjedba: EU prioritet održive javne nabavke (Green Public Procurement) nije adresiran u Nacrtu. Predlog izmjene: Dodati član: 'Naručilac može u tehničkim specifikacijama, kriterijumima za izbor i uslovima izvršenja ugovora uključiti ekološke, socijalne i radne zahtjeve, u skladu sa nacelima ovog zakona i ciljevima održivog razvoja.' Obrazloženje: Održive javne nabavke su ključni instrument za postizanje ciljeva Zelene agende za Zapadni Balkan.	NE PRIHVATA SE Odredba već postoji u Zakonu koji se primjenjuje, ova odredba nije predmet izmjene i glasi: Odnos cijene i kvaliteta Član 118 Odnos cijene i kvaliteta utvrđuje se na osnovu parametara koji mogu da obuhvate: 1) kvalitet, uključujući tehničke, estetske i funkcionalne karakteristike, dostupnost rješenja za sve korisnike, socijalne, ekološke i inovativne karakteristike trgovine i uslova trgovanja; Za dodatne nejasnoće i povećanje primjene ovih zahtjeva Ministarstvo će pripremiti jasne smjernice i uputstva.
19.	Primjedba/predlog/sugestija 19: Član 210 - Ovlašćenja nadzora bez procjene kapaciteta Primjedba: Znacajno se proširuje obim nadzora (13 tacaka predmeta nadzora), ali nema ocjene da li Ministarstvo ima kapacitete za ovaj obim kontrole. Predlog izmjene: U obrazloženju ili prelaznim odredbama predvidjeti plan jačanja kadrovskih kapaciteta i digitalizaciju nadzora kroz ESJN. Obrazloženje: Prosirenje nadležnosti bez odgovarajućih resursa vodi neefikasnom nadzoru.	NE PRIHVATA SE Predmetna sugestija se ne može uvrstiti u odredbe zakona ni u obrazloženju istog, iz razloga što se ovim propisom ne uređuje navedeno pitanje. Ocjena organizacionih i kadrovskih kapaciteta nadležnih organa, kao i planiranje njihovog jačanja, predstavlja pitanje unutrašnje organizacije i upravljanja resursima, koje se ne uređuje ovim zakonom.
20.	Primjedba/predlog/sugestija 20: Član 42 - Brisanje ključnog antikorupcijskog mehanizma bez objasnjenja Primjedba: Član 42 se briše, ali iz teksta Nacrta nije jasno šta taj član trenutno regulise i zasto se briše. Predlog izmjene: zadržati član 42 Obrazloženje: član 42 definiše sukob interesa zbog prethodnih aktivnosti privrednog subjekta kod naručioca I čini jak antikorupcijski alat. Član 42 reguliše sukob interesa zbog prethodnih aktivnosti – zabranjuje firmama koje su izradile projektnu dokumentaciju da učestvuju u izvođenju radova po toj dokumentaciji. Crna Gora ima bogatu istoriju zloupotreba upravo u ovoj oblasti, što je predlažaćima Zakona dobro poznato. Brisanje ovog člana otvara prostor da projektant favorizuje sopstvena rješenja i direktno protivrječi Direktivi 2014/24/EU, član 41.	PRIHVATA SE

21.	Primjedba/predlog/sugestija 21: Eticki kodeks bez roka za donosenje Primjedba: Član 38 upućuje na Eticki kodeks koji donosi Ministarstvo, ali nema roka za donosenje niti minimalne sadržine. Predlog izmjene: Dopuniti: 'Ministarstvo je dužno da donese Eticki kodeks u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog zakona. Eticki kodeks naročito uređuje: pravila o šprjecavanju sukoba interesa, standarde profesionalnog ponasanja, postupak prijave nepravilnosti i disciplinsku odgovornost.' Obrazloženje: <i>Bez roka, donosenje Etickog kodeksa može biti odlagano neograniceno.</i>	NE PRIHVATA SE Eticki kodeks je donijet i javno dostupan pa se ne mogu propisati rokovi za radnje koje su već izvršene.
22.	Primjedba/predlog/sugestija 22: Obaveza objave ugovora - nedovoljna preciznost Primjedba: Član 44 pominje objavljivanje ugovora, ali ne precizira rok od zaključenja, obim objave i izuzetke za povjerljive dijelove. Predlog izmjene: Precizirati: 'Narucilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci objavi na ESJN u roku od 10 dana od zaključenja. Objavljuje se puni tekst ugovora, osim dijelova koji sadrže poslovnu tajnu ili podatke o ličnosti, uz obrazloženje izužeca.' Obrazloženje: <i>Transparentnost je ključna za prevenciju korupcije. Preciziranje roka i obima objave osigurava dosljednu primjenu.</i>	NE PRIHVATA SE Navedeno je definisano postojećim članom 149 Zakona što obezbjeđuje pravnu sigurnost i dosljednu primjenu prava u skladu sa principom transparentnosti. Preciziranje dodatnih rokova ili detaljnih izuzetaka za dijelove ugovora koji sadrže povjerljive informacije u samom zakonu nije neophodno, budući da su pravila o zaštiti poslovne tajne i ličnih podataka uređena drugim posebnim zakonima i propisima. Imajući u vidu postojeću i jasnu regulativu člana 149, ocijenjeno je da predmetna odredba ne zahtijeva dodatno preciziranje kroz zakon.
23.	Primjedba/predlog/sugestija 23: Digitalna transformacija - ESJN interoperabilnost Primjedba: Nacrt se oslanja na ESJN, ali ne adresira interoperabilnost sa drugim sistemima (e-fakture, Centralni registar). Predlog izmjene: Dodati odredbu: 'ESJN se povezuje sa Centralnim registrom privrednih subjekata, sistemom e-faktura i drugim relevantnim državnim registrima radi automatske verifikacije podataka i šmanjenja administrativnog opterećenja.' Obrazloženje: <i>Interoperabilnost sistema povećava efikasnost i smanjuje proštor za manipulacije podacima.</i>	NE PRIHVATA SE Navedeno nije predmet ovog zakona. Ministarstvo finansija posvećeno je daljem jačanju elektronskih razmjena podataka preko CEJN-a, u dijelu uvezivanja sa Ministarstvom pravde, Agencijom za zaštitu konkurencije i Agencijom za sprječavanje korupcije.

1.

PRIHVATA SE

Primjedba/predlog/sugestija 1 na član 6 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 47 Zakona o javnim nabavkama "Lica na poslovima javnih nabavki".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:

Predložene izmjene koje se odnose na Lica koja obavljaju poslove javnih nabavki, njihove obaveze i način rada nijesu u skladu sa važećim Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o državnim službenicima i naještenicima i nije ih moguće primijeniti u u jedinicama lokane samouprave (Glavni grad, Prijestonica, Opština) iz sledećih razloga:

-naručilac je dužan da odredi – Zakon o lokalnoj samoupravi i Zakon o državnim službenicima i namještenicima ne poznaje termin odredi. Članom 107 Zakona o lokalnoj samoupravi propisano je da Lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove u određenom zvanju. Lokalni službenik, odnosno namještenik zvanje stiče zasnivanjem radnog odnosa, raspoređivanjem, postavljenjem, odnosno imenovanjem. Zvanje lokalnog službenika, odnosno namještenika može sadržati i bliži naziv radnog mjesta. Članom 109 Zakona o lokalnoj samoupravi propisano je da se radna mjesta u organu lokalne uprave, stručnoj službi, odnosno posebnoj službi, popunjavaju putem: raspoređivanja; internog oglasa; javnog oglasa; javnog konkursa.

Imajući u obzir da je postojećim članom 47 stav 2 Zakona o javnim nabavkama propisano da Službenik za javne nabavke mora imati završen VII 1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije obrazovanja i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki, nesporno je da isti pripada kategoriji ekspertskog kadra, nivo 1 i 2 i obavlja poslove u zvanju Samostalni ili Viši savjetnik I, II i III iz člana 104 Zakona o lokalnoj samoupravi koji su na osnovu javnog oglasa zasnovali radni odnos ili su raspoređeni na osnovu internog oglasa na poslove Samostalnog odnosno Višeg savjetnika - Službenika za javne nabavke. Isto važi i za predloženi VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije obrazovanja, jer on takođe pripada kategoriji ekspertskog kadra, nivo 3 – Savjetnik I, II i III.

-jednog - Broj Službenika za javne nabavke zavisi od potreba lokalne samouprave odnosno naručioca (Predsjednika/Gradonačelnika) i utvrđen je aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Odlukom o organizaciji i načinu rada lokalne uprave utvrđeno je na koji način će biti oganizovani poslovi javnih nabavki, da li kao samostalne stručne službe ili kao uže organizacione jedinice (sektor, služba) u okviru organa lokalne uprave (Sekretarijat za investicije, Sekretarijat za finansije itd). U zavisnosti od oganizacionog oblika, lice koje rukovodi službom je iz kategorije visoko rukovodnog kadra ili ekspertsko rukovodnog kadra, koje pored obaveznih uslova mora da ima sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki

-ovlašćenog službenika za javne nabavke – Nije jasno u konkretnom slučaju šta tačno podrazumijeva termin ovlašćeni službenik za javne nabavke. Članom 4 stav 1 tačka 13 Zakona o

javnim nabavkama je propisano: ovlašteno lice naručioca je starješine organa ili javne službe, izvršni direktor privrednog društva ili pravnog lica ili lice koje je on ovlastio da umjesto njega preduzima radnje u postupku javne nabavke. Iz navedene odredbe jasno proizilazi da je ovlašteno lice naručioca u jedinicama lokalne samouprave (Glavni grad, Prijestonica, Opština) Predsjednik Opštine odnosno Gradonačelnik i da može ali ne mora da ovlasti drugo lice da umjesto njega preduzima radnje u postupku javne nabavke.

Dalje članom 104 Zakona o lokalnoj samoupravi, samo u okviru kategorije ekspertski kadar nivo 1 razvrstano je zvanje ovlašteno službeno lice I, II i III ali se iz opisa nesporno može utvrditi da se radi o poslovima koji podrazumijevaju vođenje, odnosno odlučivanje u upravnom postupku i preduzimanje drugih upravnih aktivnosti, preduzimanje upravnih mjera i upravnih radnji. Postupak javne nabavke se sprovodi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama a ne po ZUP-u.

-lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije – Ovako definisana odredba isključuje Službenike za javne nabavke koji sada obavljaju poslove javnih nabavki u nivou VII 1 nacionalnog okvira kvalifikacije obrazovanja, jer u slučaju ovako usvojene odredbe, svaki naručilac će biti dužan da izmijeni akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u dijelu uslova koji se odnose na nivo kvalifikacije obrazovanja sa VII 1 nivo (240 kredita CSPK-a) na VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i (180 kredita CSPK-a)

-Lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki odgovorna su ovlaštenom službeniku za javne nabavke – Ako sva lica, zaposlena ili angažovana, na poslovima javnih nabavki kod naručioca moraju imati isti nivo nacionalnog okvira kvalifikacije (VII ili VI) i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki, a pripadaju kategoriji ekspertskog kadra, kako mogu biti odgovorni jedni drugima ili svi zaposleni jednom zaposlenom iz iste kategorije?! Prava, obaveze i odgovornost službenika jasno je propisana Zakonom o lokalnoj samoupravi odnosno Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Dalje, Službenik za javne nabavke i do sada bio jedan od članova komisije, jer ona ima pristup ESJN-u, što je potpuno logično, u skladu sa članom 48 stav 5 Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije. Ako komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke imenuje ovlašteno lice naručioca i ona je u svom radu nezavisna, Službenik za javne nabavke i odgovoran za poslove koje u svojstvu člana komisije preduzima u skladu sa nadležnostima.

U skladu sa navedenim primjedbama, dostavljam Vam na razmatranje predlog za izmjenu člana 47 Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na lica koja obavljaju poslove javnih nabavki. Predloženi tekst se može primijeniti i kod velikih naručioca kao što su ministarstva i jedinice lokalne samouprave (koji u skladu sa potrebama imaju veći broj zaposlenih lica na poslovima javnih nabavki) i onih manjih kao što su ustanove, javna preduzeća, škole, domovi zdravlja, filijale, itd (u kojima je zaposlen po 1 službenik za javne nabavke):

	“Lica na poslovima javnih nabavki Član 47 Naručilac je dužan da ima minimum jednog službenika za javne nabavke iz reda zaposlenih, odnosno lice koje je angažovano za poslove javnih nabavki u skladu sa zakonom. Lice iz stava 1 ovog člana mora imati završen najmanje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki. Službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, obavlja administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Broj službenika za javne nabavke, njihovu organizaciju i način rada utvrđuje naručilac u skladu sa posebnim propisima. Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o licima koja su zaposlena, odbosno angažovana na poslovima javnih nabavki. Službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca.”	
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2 na član 7 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 48 Zakona o javnim nabavkama : U članu 48 stav 3 se briše. Stav 4 se mijenja i glasi: ”Najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona.” Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Ako se predloženim izmjenama mijenja stav 4 i glasi "Najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona, " potrebno je izmjenama izbrisati stav 5 koji glasi: „Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije.“ U suprotnom, u stavu 4 Službenik za javne nabavke mora biti član komisije a u stavu 5 može biti član komisije. Izmjena treba da glasi: U članu 48 stavovi 3 i 5 se brišu. Stav 4 se mijenja i glasi: ”Najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona.” Stav 4 postaje stav 3 a stavovi 6, 7, 8 i 9 postaju stavovi 4, 5, 6 i 7.	PRIHVATA SE

3.	Primjedba/predlog/sugestija 3 na član 8 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 49 Zakona o javnim nabavkama : U članu 49 stav 6 mijenja se i glasi:” se novi stav koji glasi: “Program i način polaganja stručnog ispita i resertifikacije, sastav i način obrazovanja komisije iz stava 1 ovog člana, visinu troškova polaganja stručnog ispita, visinu naknade za rad predsjednika, članova i sekretara komisije, izdavanje sertifikata i obrazac sertifikata o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Iz navedenog predloga izmjene ne može se utvrditi da li se mijenja postojeći stav 6 u članu 49 ili se dodaje posla stava 6 novi stav. Izmjena treba da glasi: U članu 49 stav 6 mijenja se i glasi: “Program i način polaganja stručnog ispita i resertifikacije, sastav i način obrazovanja komisije iz stava 1 ovog člana, visinu troškova polaganja stručnog ispita, visinu naknade za rad predsjednika, članova i sekretara komisije, izdavanje sertifikata i obrazac sertifikata o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo.”	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4 na član 11 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 85 Zakona o javnim nabavkama : U članu 85 u stavu 1 riječi “i njegove procijenjene vrijednosti.” Brišu se. U članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: “Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN.” St. 2 i 3 postaju st. 4 i 5. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Predloženi novi stav 3 „O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN” je nepotpun i nejasan. Nije navedeno u kojoj formi i o kojem aktu se radi, ko ga donosi niti kada se i gdje tačno objavljuje na ESJN-u. Izmjena treba da glasi: U članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: “Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. Dokaz o sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac je dužan da javno objavi na ESJN prilikom objavljivanja postupka javne nabavke u dijelu DOKUMENTI.” Stav 2 i 3 postaju stavovi 4 i 5.	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstom Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.

5.	Primjedba/predlog/sugestija 5 na član 12 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 97 Zakona o javnim nabavkama : U članu 97 stav 5 broj "7" zamjenjuje se brojem 5. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Član 97 stav 5 glasi: „U slučaju produženja roka za podnošenje ponuda iz člana 94 st. 3 i 7 i člana 115 stav 7 ovog zakona, garancija ponude koja je ispravno sačinjena u odnosu na prethodni rok važenja ponude, validna je, pod uslovom da je ponuđač dužan, da nakon otvaranja ponuda na zahtjev naručioca, produži važenje garancije do potrebnog roka.“ U navedenom stavu se dva puta novodi broj 7 i to: 94 st. 3 i 7 i 115 stav 7. Nije jasno da li se oba broja 7 zamjenjuju brojem 5 ili se zamjena broja 7 brojem 5 samo odnosi na član 115 stav 7? Napomena: Član 115 ima samo 4 stava. Izmjena treba da glasi: U članu 97 stav 5 brojevi „115 stav 7“ zamjenjuju se brojevima „115 stav 4“.	PRIHVATA SE
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6 na član 14 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 120 Zakona o javnim nabavkama : U članu 120 u stavu 17 dodaje tačka 3 nakon riječi "ponuđača dodaje se zarez i riječi "osim u slučaju zamjene podugovarača ili privrednog subjekta čiji se kapaciteti koriste". Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Tehnička greška prilikom formulisanja izmjene. Izmjena treba da glasi: U članu 120 stav 17 u tački 3 nakon riječi "ponuđača" dodaje se zarez i riječi "osim u slučaju zamjene podugovarača ili privrednog subjekta čiji se kapaciteti koriste".	PRIHVATA SE

7.	Primjedba/predlog/sugestija 7 na član 19 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 141 Zakona o javnim nabavkama : U članu 141 dodaje se stav 6 koji glasi: "Odluka naručioca se može mijenjati do izvršnosti radi ispravke sadržaja i zakonitosti." Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: U sadržaj odluke spada preambula, dispozitiv, obrazloženje i pravna pouka dok se zakonitost odluke može samo cijeniti u postupku po žalbi. Da li se predložena izmjena odnosi na ispravku greške u sadržaju i postupanje prvostepenog organa (naručioca) u postupku po žalbi, ili predložena izmjena podrazumijeva da naručilac može da mijenja sadržaj odluke (npr dispozitiv) sve do njene izvršnosti i da cijeni zakonitost Odluke sve do njene izvršnosti bez uložene žalbe. Predlažem da se stav 6 koji se dodaje preciznije definiše kako bi se smanjila mogućnost za eventualne zloupotrebe.	PRIHVATA SE
8.	Primjedba/predlog/sugestija 8 na član 24 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se odnosi na izmjenu člana 193 Zakona o javnim nabavkama : U članu 193 stav 1 tač 1 i 2 riječ zamjenjuje se riječju "četiri". U članu 193 stav 1 tačka 3 riječi "30 dana" zamjenjuju se riječima "20 dana". Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Tehnička greška prilikom formulisanja izmjene. Izmjena treba da glasi: U članu 193 stav 1 tač 1 i 2 riječ „osam“ zamjenjuje se riječju "četiri". U članu 193 stav 1 tačka 3 riječi "30 dana" zamjenjuju se riječima "20 dana".	PRIHVATA SE

OPŠTINA HERCEG NOVI I D.O.O."Čistoća"Herceg Novi

1.	-Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 11 glasi „ U članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: "Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Primjedba: Iz navedenog nije jasno na koji će se način vršiti istraživanje tržišta. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Nejasno je na koji će se način vršiti istraživanje tržišta. Postoje li obrasci, propisana forma istraživanja, koji broj firmi mora biti obuhvaćen predmetnim istraživanjem. Takođe, ukoliko, kao procijenjenu vrijednost, naručilac odabere najnižu ili čak prosječnu vrijednost koju je dobio putem istraživanja tržišta znači	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.
----	--	---

	li to da automatski krši Zakon o javnim nabavkama i dovodi u nepovoljan položaj one koji su prilikom istraživanja dali veće cijene. Pitanje je i da li je potrebno istraživanje tržišta u slučaju postupaka za izvođenje radova po revidovanom Glavnom projektu s obzirom da je sastavni dio svakog projekta predmjer i predračun radova sa jasno određenom vrijednošću.	
2.	-Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 47 glasi „Naručilac je dužan da odredi jednog ovlašćenog službenika za javne nabavke iz reda zaposlenih, odnosno lice koje je angažovano za poslove javnih nabavki u skladu sa zakonom. Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki. Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki. Lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki odgovorna su ovlašćenom službeniku za javne nabavke i obavljaju administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju ovlašćenog službenika za javne nabavke, kao i podatke o drugim licima iz stava 3 ovog člana. Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca.” Primjedba: U navedenom su nejasno određena zaduženja i status lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Iz navedenog je nejasno da li lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki imaju ista zaduženja kao i službenici za javne nabavke po postojećem Zakonu tj nije definisano šta su administrativni poslovi u realizaciji postupka javne nabavke i drugi poslovi u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Takođe, prevelika se odgovornost postavlja ovlašćenom službeniku za javne nabavke jer je on, po ovom nejasnom rješenju, odgovoran za svaki aspekt javnih nabavki koji sprovodi on a i za poslove koje vrši lice koje kod naručioca obavlja poslove javnih nabavki. Ukoliko ovlašćeni službenik mora da kontroliše svaki korak i svaki dokument lica koja obavljaju poslove javnih nabavki onda mu ta lica nisu ni potrebna.	PRIHVATA SE

3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 47 stav 3 glasi: „Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki.“ Primjedba: Ne slažemo se sa stavom da ovlašćeni službenik kreira plan javnih nabavki Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Mislimo da je pogrešno postavljen stav da ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki. Planovi javnih nabavki kreiraju se uglavnom na osnovu već usvojenih budžeta/finansijskih planova/programa rada i potreba raznih organa naručioca na koje službenik ne može da utiče. Smatramo da bi trebalo zadržati postojeće rješenje da službenik učestvuje u kreiranju plana javnih nabavki.	PRIHVATA SE
4.	-Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 47 stav 6 glasi: „Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca.“ Primjedba: Nejasno definisan stav Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Problematična je formulacija „Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca.“ jer ne pravi razliku između nepravilnosti koje službenik može napraviti pa i ispraviti i nepravilnosti koje ne zavise od njega čime se službenik izlaže odgovornosti i za postupke koji nisu u njegovoj nadležnosti. Ovim stavom na službenika se prebacuje odgovornost za sve nepravilnosti koje može učiniti komisija/ovlašćeno lice/lica koja učestvuju u pripremanju specifikacije/planiranju predmeta nabavke kao i lica koja prate realizaciju ugovora. Predlažemo da se ovaj stav izmjeni na način što službenik može biti odgovoran samo u okviru svojih ovlašćenja.	PRIHVATA SE

OPŠTINA NIKŠIĆ		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 47 stav 2 Nacrta glasi: Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Formulacija bi trebala da glasi „najmanje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije...“ kao propisivanje minimalnog nivoa obrazovanja, da se ne bi tumačilo da mora imati isključivo taj stepen obrazovanja.	PRIHVATA SE
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 47 stav 3 Nacrta glasi: Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih	PRIHVATA SE

	nabavki. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Ovlašćeni službenik za javne nabavke ne može kreirati plan javnih nabavki, jer ne kreira potrebe naručioca, već prikuplja podatke i obrađuje ih radi unosa u plan, tako da je formulacija kreirati neadekvatna jer daje odgovornost Službeniku za javne nabavke, već formulacija učestvuje. Precizirati da li se vodi evidenciju javnih nabavki na posebnim obrascima, s obzirom da se sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, unošenjem i generisanjem na ESJN-u.	
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 47 stav 4 i 5 Nacrta glase: Lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki odgovorna su ovlašćenom službeniku za javne nabavke i obavljaju administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju ovlašćenog službenika za javne nabavke, kao i podatke o drugim licima iz stava 3 ovog člana. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Da li je intencija na formiranje Službi za javne nabavke, i dodatnih odgovornosti ovlašćenom službeniku za javne nabavke? Da li se shodno tome planira povećanje zarada propisima koji se uređuju zarade u javnom sektoru? Do sada su se Ministarstvu dostavljala rješenja o određivanju ovlašćenog službenika za javne nabavke, a izmjenama i dostavljanje podataka i o drugim licima iz stava 3 ovog člana pa je potrebno precizirati uslove za druga lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki i obavljaju administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Precizirati koji su to „druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima“.	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 47 stav 6 Nacrta glase: Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Formulacija da ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima, ne pravi razliku između nepravilnosti koje lice može otkloniti i onih koje zavise od rukovodioca, a koje nijesu u nadležnosti službenika, odnosno ne definiše granicu odgovornosti između ovlašćenog lica naručioca i odgovornosti službenika za javne nabavke.	PRIHVATA SE
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: U članu 48 stav 3 se briše. Stav 4 se mijenja i glasi: „Najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona.“. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Činjenica da najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona, zahtijeva osim za ovlašćenog službenika za javne nabavke, definiciju uslova prvenstveno u dijelu nivoa nacionalnog okvira kvalifikacije za lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki i usklađivanje Pravilnika o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za sprovođenje postupka javne nabavke.	PRIHVATA SE

6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: U članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: "Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Kod velikih naručilaca gdje se svakodnevno pokreću postupci javnih nabavki, a procijenjena vrijednost je već definisana planom, istraživanjem tržišta najmanje deset dana prije pokretanja postupka naručiocu predstavlja dodatno opterećenje, jer je već prilikom izrade plana i utvrđivanja procijenjene vrijednosti, uzeto u obzir više činjenica, prvenstveno analiza prethodnih ugovora, analiza ponuda iz sličnih postupaka, podaci sa portala javnih nabavki, a kod radova predmjeri i predračuni dostavljeni od strane projektanta, tako da je adekvatnija formulacija „može“ umjesto „dužan“. U slučaju ostajanja formulacije „dužan“ definisati šta je to „procijenjena vrijednost, odnosno da li je to najniža ili pak prosječna cijena?	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.
7.	Primjedba/predlog/sugestija 7: U članu 111 stav 4 mijenja se i glasi: "Izjava privrednog subjekta ne sadrži elektronski potpis i sačinjava se na ESJN na obrascu koji propisuje Ministarstvo." Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Primjedba/predlog/sugestija 7: Nije jasno da li izjava sadrži bilo kakav potpis."	PRIHVATA SE
8.	Primjedba/predlog/sugestija 8: U članu 141 dodaje se stav 6 koji glasi: "Odluka naručioca se može mijenjati do izvršnosti radi ispravke sadržaja i zakonitosti." Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Nije definisano koje su pravne posledice ispravke sadržaja i zakonitosti u smislu da li rok za žalbu teče ponovo (definirati tehničke greške i suštinske izmjene i posledica po istim).	PRIHVATA SE

1.	Član 6 Lica na poslovima javnih nabavki Član 47 Primjedba/predlog/sugestija 1: Dajemo primjedbu na određivanje samo jednog lica na poslovima Službenika za javne nabavke. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Na osnovu dugogodišnjeg praktičnog iskustva u sprovođenju postupaka javnih nabavki, uključujući rad na radno mjesto Službenika za javne nabavke i stručnog Saradnika na poslovima javnih nabavki, smatramo da zakonsko rješenje kojim se propisuje da poslove javnih nabavki obavlja isključivo jedno lice – ovlašćeni službenik za javne nabavke – predstavlja ozbiljan sistemski rizik i neravnomjerne raspodjele odgovornosti, naročito kod administrativnih obaveza. U praksi, ovakvo rješenje dovodi do preopterećenosti službenika, koncentracije cjelokupne operativne i formalne odgovornosti na jednom licu, kao i povećane vjerovatnoće nenamjernih propusta i grešaka. Predlažemo da se zakonom izričito omogući imenovanje više lica za obavljanje poslova javnih nabavki, u skladu sa realnim organizacionim i operativnim potrebama naručioca.	PRIHVATA SE
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Postojeća formulacija kojom se propisuje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, bez navođenja minimalnog nivoa, u praksi stvara pravnu nejasnoću i mogućnost restriktivnog tumačenja. Smatramo da je neophodno dodati riječ „minimum“, jer bi u suprotnom došlo do nelogične situacije da lica sa višim stepenom obrazovanja ne mogu obavljati poslove javnih nabavki.	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki. Lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki odgovorna su ovlašćenom službeniku za javne nabavke i obavljaju administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Smatramo da je predloženo rješenje kojim se ovlašćeni službenik	PRIHVATA SE

	za javne nabavke određuje kao lice koje samostalno kreira Plan javnih nabavki u potpunosti neprihvatljivo sa aspekta raspodjele nadležnosti i odgovornosti. Planiranje nabavki proizilazi iz potreba organizacionih jedinica i predstavlja odgovornost rukovodnog i odgovornog lica naručioca. Prebacivanje ove odgovornosti na službenika za javne nabavke dovodi do ozbiljnog narušavanja sistema odgovornosti i izlaže službenika potencijalnoj odgovornosti za odluke na koje nema stvarni uticaj. Predlažemo zadržavanje dosadašnjeg rješenja prema kojem službenik učestvuje u izradi Plana javnih nabavki.	
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4 Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Formulacija da se ovlašćeni službenik za javne nabavke „stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca“ je pravno neodređena, preširoka i potencijalno opasna u primjeni. Ovakva odredba može dovesti do toga da službenik snosi disciplinsku, prekršajnu ili čak krivičnu odgovornost za postupke i odluke koje nijesu u njegovoj nadležnosti, uključujući radnje drugih lica i organa kod naručioca. Smatramo da je ovu odredbu neophodno precizirati ili izmijeniti kako bi se jasno definisao stvarni obim odgovornosti ovlašćenog službenika za javne nabavke. Po datom nacrtu za javne nabavke službenik mora da bude samo jedan i istom su nametnute sledeće obaveze: da kreira plan javnih nabavki, privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, bude član komisije u raspisanim otvorenim postupcima, jednostavnim nabavkama, da radi druge poslove koje u skladu sa internim pravilima svoje firme, bude spona između članova komisije i mnoge druge interne obaveze. Pored gore navedenih obaveza, suvišno je Službeniku za javne nabavke ostaviti formulaciju da se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca.	PRIHVATA SE
5.	II Član 7 Primjedba/predlog/sugestija 5 U članu 48 stav 3 se briše. Stav 4 se mijenja i glasi: ”Najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Ovdje treba da ostane postojeća formulacija, najmanje jedan član lica sa položenim ispitom za javne nabavke, jer ostavlja mogućnost Naručiocu, da za pojedine javne nabavke, uključi i druga lica koja ne obavljaju poslove Službenika odnosno Lica za obavljanje poslova javnih nabavki.	PRIHVATA SE

6.	III Član 11 Primjedba/predlog/sugestija 6: U članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: "Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Iako se obaveza sprovođenja istraživanja tržišta uvodi sa ciljem unapređenja transparentnosti i racionalnosti, smatramo da je način na koji je predložena u nacrtu zakona previše rigidan i neusklađen sa realnim potrebama prakse. Obavezni rokovi i javno objavljivanje istraživanja tržišta mogu značajno usporiti postupke javnih nabavki, naročito kod hitnih, specifičnih ili manje vrijednih nabavki, čime se dovodi u pitanje efikasnost rada naručilaca. Predlažemo da se ova obaveza fleksibilnije uredi, uz jasno definisane izuzetke.	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.
----	--	--

MINISTARSTVO TURIZMA		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 43 stav 2: <i>"Izjavom o izbjegavanju sukoba interesa potvrđuje se da lice iz stava 1 ovog člana nije u sukobu interesa, odnosno da postoji sukob interesa sa tačno navedenim privrednim subjektima, koji mogu imati status ponuđača, odnosno kandidata u smislu ovog zakona."</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Predložena odredba je nedovoljno jasna i pravno neprecizna, što može dovesti do različitih tumačenja i neujednačene primjene u praksi. Sporna je formulacija <i>„sa tačno navedenim privrednim subjektima, koji mogu imati status ponuđača“</i>, budući da nije propisano na osnovu kojih evidencija, kriterijuma ili saznanja se utvrđuje koji tačno privredni subjekti mogu imati status ponuđača u konkretnom postupku javne nabavke. Takođe, u trenutku	NE PRIHVATA SE Preciziranje evidencija ili kriterijuma za identifikaciju potencijalnih ponuđača nije potrebno, jer se njihov broj i sastav u postupku unaprijed ne mogu znati, a dodatno normativno uređenje bi ograničilo fleksibilnost primjene zakona. Postojeća formulacija omogućava efikasnu primjenu principa integriteta i pravne sigurnosti u svim fazama postupka javne nabavke.

	davanja izjave o izbjegavanju sukoba interesa nije moguće unaprijed znati koji će se privredni subjekti javiti u postupku nabavke, budući da u postupcima javnih nabavki mogu da učestvuju, osim ponuđača iz Crne Gore i ponuđači sa regionalnih i međunarodnih tržišta. Iz navedenih razloga, neophodno je dodatno normativno precizirati ovu odredbu ili ne vršiti izmjene u ovom dijelu, kako bi se obezbijedila pravna sigurnost, jasnoća i ujednačena primjena zakona.	
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 47 stav 2: <i>“Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.”</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Ovako navedena izmjena podrazumijeva da poslove javnih nabavki mogu da obavljaju samo lica sa VI nivoom, a ostali, sa većim nivoom ne mogu, te je potrebno je da se koriguje dio oko nivoa obrazovanja i da navede “završen minimum VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije”.	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 47 stav 6: Primjedba na odredbu kojom se propisuje da se <i>“ovlašćeni službenik za javne nabavke stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca”</i>. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Formulacija „ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca“ je preširoka, neprecizna i suštinski problematična. Prije svega, pojam “stara se” nije jasno definisan, te se može različito tumačiti – od nadzorne, koordinirajuće do odgovorne funkcije – što u praksi može proizvesti pravnu nesigurnost i nesrazmjerne obaveze ovlašćenog službenika. Ovakva formulacija nepravilno i neopravdano prenosi preveliku odgovornost na ovlašćenog službenika, iako on nije jedini	PRIHVATA SE

učesnik u sistemu javnih nabavki niti ima ovlaštenja i mogućnosti da nadzire ili utiče na sve faze i aktere postupka.

1. Postupak javne nabavke je kolektivna aktivnost više učesnika.

Javna nabavka počinje od trenutka planiranja budžetskih sredstava o čemu odlučuju rukovodioci organizacionih jedinica koje i planiraju nabavku. **Sistem javnih nabavki je sistem u kojem učestvuje više lica naručioca koji imaju svoja ovlaštenja i odgovornost u sistemu.** Zatim, za sprovođenje postupka **formira se komisija**, čiji članovi ne moraju biti ovlašćeni službenici za javne nabavke. Komisija kao tijelo donosi odluke, te ovlašćeni službenik za javne nabavke ne može biti odgovoran za odluke većine, posebno ako ima izdvojeno mišljenje. Takođe, rad komisije je u određenim fazama povjerljiv, što dodatno onemogućava ovlašćenog službenika da nadzire i utiče njen rad.

2. Ovlašćeni službenik ne može biti odgovoran za stručni dio postupka.

U fazi izrade tehničkih specifikacija, definisanja uslova i zahtjeva postupka, o sadržaju odlučuju stručna lica iz oblasti predmeta nabavke, a ne ovlašćeni službenik za javne nabavke. **On ne može preuzeti odgovornost za eventualne nepravilnosti u radu stručnog dijela komisije, jer ne posjeduje stručna znanja iz konkretnih predmetnih oblasti.**

3. Službenik za javne nabavke ne potpisuje akta naručioca.

Potpisivanje i odobravanje dokumentacije je u nadležnosti ovlašćenog lica naručioca. Postavlja se pitanje stepena odgovornosti nadređenih i njihove uloge u kontroli postupka, jer predmetna odredba sugerise da bi jedini odgovoran bio ovlašćeni službenik, što nije prihvatljivo.

4. Nedostatak mehanizama zaštite službenika. Naknada -povećanje koeficijenta.

Kakako su ovlašćenom službeniku nametnute a i svakim izmjenama zakona se nameću dodatne odgovornosti i obaveze, neophodno je **istovremeno predvidjeti odgovarajuću pravnu zaštitu i odgovarajuću naknadu (npr. kroz povećanje koeficijenta za složenost poslova)**, što do sada nije propisano niti korigovano ni u ovim ni u prethodnim izmjenama zakona, na što je često sugerisano i traženo na obukama/seminarima čiji su predavači bili predstavnici nadležnih organa iz oblasti javnih nabavki.

U skladu sa prethodno navedenim razlozima, predlaže se da se navedeni stav briše u potpunosti, ili da se preciznije redefiniše na način koji jasno razgraničava obaveze i odgovornosti svih učesnika u sistemu javnih nabavki, kako bi se osigurala jasnija raspodjela odgovornosti, smanjila mogućnost različitih tumačenja, te obezbijedila veća pravna

	sigurnost i zaštita svih učesnika u sistemu javnih nabavki. Sve gore navedeno ima za cilj unapređenje transparentnosti i odgovornosti u sistemu javnih nabavki. Uvođenjem i jasnim prepoznavanjem više nosilaca ovlašćenja i odgovornosti u sistemu javnih nabavki obezbjeđuje se sistem međusobne kontrole, smanjuje se mogućnost korupcije i jača povjerenje u postupke javnih nabavki.	
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 49 stav 6 <i>"Program i način polaganja stručnog ispita i resertifikacije, sastav i način obrazovanja komisije iz stava 1 ovog člana, visinu troškova polaganja stručnog ispita, visinu naknade za rad predsjednika, članova i sekretara komisije, izdavanje sertifikata i obrazac sertifikata o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo."</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nejasno šta podrazumijeva "resertifikacija"?	PRIHVATA SE
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 85 <i>"Naručilac može prije pripremanja plana nabavki i pokretanja postupka javne nabavke da izvrši istraživanje tržišta, radi određivanja predmeta nabavke.</i> <i>Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke.</i> <i>O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN.</i> <i>Naručilac može da o predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili potencijalnih učesnika na tržištu.</i> <i>Mišljenje iz stava 2 ovog člana može da se koristi u planiranju i sprovođenju nabavki pod uslovom da ne dovode do narušavanja načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti."</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Predložene odredbe koje se odnose na obavezu sprovođenja istraživanja tržišta nisu dovoljno precizne u pogledu metoda, pravila i odgovornosti za njihovo sprovođenje. Zakonom nije definisano na koji način se istraživanje tržišta sprovodi, koje metode, tehnike se mogu koristiti, kako bi se jednoobrazno primjenivao, niti ko je odgovoran za njegovo sprovođenje u odnosu na različite vrste predmeta nabavke. Ukoliko se ovaj član detaljnije ne precizira i razradi zakonom ili podzakonskim aktom dovodi se u pitanje njegova primjena u praksi i može se stvoriti	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.

niz ozbiljnih rizika i problema — pravnih, operativnih i finansijskih.

Dalje, ako se uzme u obzir i predloženi stav 6 člana 47 "ovlašćeni službenik za javne nabavke stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca", te nije svrsishodno da isključivo ovlašćeni službenik za javne nabavke bude odgovoran i za ovu aktivnost naručioca - za sprovođenje istraživanja tržišta, kako bi ova odredba mogla da se tumači, s obzirom da je široko postavljena.

Takođe, ovim putem se ukazuje na to da ovlašćeni službenik za javne nabavke kao i lica na poslovima javnih nabavki, po prirodi svojih poslova, ne mogu imati stručna znanja za sve vrste predmeta nabavke (robe, usluge i radove).

Ovaj član definisati kao mogućnost a ne obavezu ili brisati.

Imajući u vidu da organizacione jedinice planiraju nabavke u skladu sa svojim stvarnim potrebama i posjeduju neophodna stručna znanja o predmetu nabavke, neophodno je normativno prepoznati njihovu ulogu u sprovođenju istraživanja tržišta.

Treba uzeti u obzir da se zbog obaveznog istraživanja tržišta može doći do poteškoća, npr.

-kako postupiti ako istraživanje rezultira većom procijenjenom vrijednošću u odnosu na dobijena sredstva u budžetu, da li to znači da se ne smije sprovesti nabavka jer postoji neusklađenost dobijenih podataka i realnog stanja sa sredstvima ?

-kako postupiti ako istraživanje pokaže određeni raspon u cijeni, postavlja se pitanje na osnovu čega naručilac treba da odluči - kojom cijenom treba da se vodi, nižom ili višom a i postoji rizik da se bilo koja odluka Naručioca različito tumači od strane kontrolnih organa.

Koliko detaljno se treba definisati zahtjev za istraživanje tržišta (specifikacija, zahtjevi, uslovi), ko ga definiše, a da se ne ugrozi budući postupak, jer od svih elemenata postupka zavisi formiranje cijene od strane ponuđača.

Dalje, kakav god da je ishod istraživanja tržišta, neće biti mjerodavno u pogledu ponuđenih cijena u sprovedenom postupku, jer Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke nema ovlašćenje da utvrđuje isplativost ponuđene cijene i da li će od iste ponuđač ostvariti određene prihode, već sam ponuđač nudi određenu cijenu za svoje usluge u skladu sa svojom politikom poslovanja. Tako da može doći do velikih razlika između rezultata istraživanja tržišta i ponuđenih cijena, što može biti sporno prilikom kontrola, na štetu Naručioca.

Iz navedenih razloga, predlaže se da se zakonom ili podzakonskom regulativom istraživanje tržišta definiše kao mogućnost a ne obaveza ili briše, kao i da se jasno definišu dozvoljene metode istraživanja tržišta načini istraživanja tržišta, tehnike i da se precizira da istraživanje tržišta sprovode organizacione jedinice koje planiraju nabavku.

U skladu sa navedenim predlog je da se umjesto riječi "dužan" navede "može" u kom slučaju bi se dala

mogućnost da se istraži tržište a ne i obaveza ili da se član briše.

A umjesto stava :*"O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN."* da se navede :*" Ukoliko se izvrši istraživanje tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN."* Ili da se briše.

Dalje, u stavovima 4 i 5 data je mogućnost da se predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa *ili potencijalnih učesnika na tržištu*, ali ne daju jasan odgovor na pitanje na koji način naručilac može pribaviti mišljenja potencijalnih učesnika na tržištu u fazi istraživanja tržišta, a da pri tom ne dođe do povrede načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti. Naročito se ukazuje na činjenicu da relevantno tržište ne obuhvata isključivo teritoriju Crne Gore, već i regionalno i međunarodno tržište.

U tom kontekstu, nije jasno kako naručilac može obezbijediti ravnopravan pristup svim potencijalnim učesnicima na tržištu, niti kako može pribaviti reprezentativna mišljenja, imajući u vidu da ne postoji jedinstvena evidencija svih potencijalnih ponuđača na domaćem, regionalnom i inostranom tržištu. **Postoji rizik da selektivno obraćanje pojedinim privrednim subjektima dovede do narušavanja konkurencije, favorizovanja određenih učesnika i smanjenja transparentnosti postupka, takođe postoji rizik za sumnju u pristrasnost ili narušavanje konkurencije što može biti povod za žalbe i osporavanje postupka.**

Iz navedenih razloga, neophodno je da se zakonom ili podzakonskim aktom precizno urede dozvoljeni oblici komunikacije sa tržištem u fazi istraživanja tržišta, koliko zahtjevi treba da budu detaljni i sl. kako bi se uspostavila jednoobraznost u primjeni ove odredbe, a s obzirom da se već koristi ESJN, predlaže se da nadležno Ministarstvo, u skladu sa mogućnostima, isti nadogradi na način da naručioci objavljuju svoje zahtjeve (upite) za istraživanje tržišta i da svi zainteresovani potencijalni privredni subjekti mogu ravnopravno i pod istim uslovima učesovati u istraživanju tržišta, kako bi se obezbijedilo poštovanje osnovnih načela javnih nabavki i pravna sigurnost naručilaca.

Zbog nejasnog definisanja samog načina istraživanja tržišta predlog je da se istraživanje tržišta definiše kao mogućnost a ne obaveza ili briše.

U skladu sa navedenim nadovezujemo se na član 210 stav 1 tačka 1 : *"Ministarstvo vrši nadzor nad radom naručioca u odnosu na: 1) sačinjavanje i objavljivanje u ESJN izvještaja o analizi tržišta, u kom slučaju se predlaže da se navede : 1) sačinjavanje i objavljivanje u ESJN izvještaja o analizi tržišta, ukoliko je naručilac sproveo istraživanje tržišta ili da se briše.*

Takođe, pomenutom izmjenom propisa **nameće se obaveza naručiocima** da u fazi planiranja javnih nabavki predvide predmetnu nabavku i obezbijede odgovarajuća finansijska sredstva za angažovanje privrednih subjekata koja se profesionalno bave istraživanjem tržišta, radi obezbjeđivanja

	transparentnosti, konkurentnosti i ravnopravnog tretmana učesnika u postupku. Imajući u vidu da istraživanje tržišta podrazumijeva primjenu posebnih metodoloških znanja, stručnosti i iskustva, te da predstavlja specijalizovanu oblast koja zahtijeva profesionalni pristup, takve aktivnosti ne mogu se smatrati redovnim poslovima za koje su posebno obučeni i kvalifikovani službenici za javne nabavke, druga lica angažovana na poslovima javnih nabavki, niti zaposleni kod naručioca, već zahtijevaju angažovanje stručnih subjekata sa odgovarajućim kompetencijama, znanjem i iskustvom.	
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: <u>Osim predloženih izmjena sugerise se i na sledeće izmjene :</u> -Član 122 stav 5 : <i>"U slučaju iz stava 3 ovog člana, original garancije ponude u pisanom obliku dostavlja se u koverti, na kojoj se navodi: naziv i sjedište naručioca, broj tenderske dokumentacije za koju se podnosi garancija, naziv, sjedište i adresa ponuđača i naznake "garancija ponude" i "ne otvaraj prije roka za otvaranje ponuda".</i> Da se poslije riječi "broj tenderske dokumentacije" doda "ili šifra postupka sa ESJN sistema". Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Radi se o tehničkoj izmjeni zbog koje ponude, zbog ovako definisane odredbe, budu isključene iz postupka, jer ponuđači prilikom popunjavanja koverti u većini slučajeva navedu samo šifru postupka a ne broj tenderske dokumentacije, što predstavlja razlog za isključenje u skladu sa stavovima i rešenjima Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.	NE PRIHVATA SE Broj tenderske dokumentacije je zakonski propisan kao jedinstveni identifikator postupka i osigurava pravnu sigurnost i transparentnost. Šifra ESJN sistema nije zakonski definisana kao obavezna. Dodavanje alternativnog identifikatora nije u skladu sa važećim zakonodavstvom i može dovesti do nejedinstvene primjene i pravnih nesigurnosti. Navođenjem broja tenderske dokumentacije smatra se dovoljnim da bi se osigurala se jasna identifikacija ponuda, pravna sigurnost i administrativna preglednost.
7.	Primjedba/predlog/sugestija 7: Da se u Izjavi privrednog subjekta koriguje uputstvo za popunjavanje dijela koji se odnosi na stručno tehničku sposobnost- kadrove. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Da se u Izjavi privrednog subjekta koriguje uputstvo za popunjavanje dijela koji se odnosi na stručno tehničku sposobnost- kadrove, iz razloga što ponuđači u Izjavi privrednog subjekta vrlo često ne navode minimum podataka ili ih uopšte ne navode, o dokazima na osnovu kojih naručilac treba da izvrši provjeru podataka i Izjava privrednog subjekta ne bude dobro popunjena, jer je uputstvo u ovom dijelu nedovoljno jasno u odnosu na podatke koje treba ponuđač da navodi, što otežava ocjenu Izjave privrednog subjekta. Predloženom izmjenom bi se konkretizovali podaci koje ponuđač navodi i koji su dovoljni Naručiocu za provjeru dokaza.	NE PRIHVATA SE Izjava privrednog subjekta je dio podzakonske regulative i jedino se izmjenom iste mogu izvršiti korekcije koje ne odstupaju od evropske izjave. Primjedba nije predmet izmjena Zakona o javnim nabavkama.

	Predlog izmjene: Ako je odgovor „Da“ privredni subjekt treba da za svako zahtijevano stručno lice upisuje – ime i prezime, – stručnu spremu, (diploma, uvjerenje, svjedočanstvo ili drugi odgovarajući akt nadležnog organa ili organizacije) u kom slučaju se navode podaci • naziv dokaza, • broj i datum izdavanja • naziv izdavaoca dokaza; – način angažovanja (prijava na osiguranje zaposlenog, ugovor o radu, sporazum o preuzimanju zaposlenog, ugovor o korišćenju sposobnosti drugog subjekta ili drugi akt u skladu sa zakonom u kom slučaju se navode podaci : • naziv dokaza, • broj i datum dokaza; A ako je zahtijevano tenderskom dokumentacijom navodi: – stručnu osposobljenost (sertifikat, uvjerenje ili drugi akt nadležnog organa ili organizacije) u kom slučaju se navode podaci: • naziv dokaza, • broj i datum izdavanja • naziv izdavaoca dokaza; , i/ili – stručno iskustvo u vezi sa predmetom nabavke (referenca, potvrda ili drugi akt nadležnog organa, investitora ili korisnika) u kom slučaju se navode podaci: • naziv dokaza, • broj i datum izdavanja • naziv izdavaoca dokaza;	
--	--	--

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 43 stav 2: <i>“Izjavom o izbjegavanju sukoba interesa potvrđuje se da lice iz stava 1 ovog člana nije u sukobu interesa, odnosno da postoji sukob interesa sa tačno navedenim privrednim subjektima, koji mogu imati status ponuđača, odnosno kandidata u smislu ovog zakona.”</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Predložena odredba je nedovoljno jasna i pravno neprecizna, što može dovesti do različitih tumačenja i neujednačene primjene u praksi. Sporna je formulacija „sa tačno navedenim privrednim subjektima, koji mogu imati status ponuđača“, budući da nije propisano na osnovu kojih evidencija, kriterijuma	NE PRIHVATA SE Preciziranje evidencija ili kriterijuma za identifikaciju potencijalnih ponuđača nije potrebno, jer se njihov broj i sastav u postupku unaprijed ne mogu znati, a dodatno normativno uređenje bi ograničilo fleksibilnost primjene zakona. Postojeća formulacija omogućava efikasnu primjenu principa integriteta i pravne sigurnosti u svim fazama postupka javne nabavke.

	ili saznanja se utvrđuje koji tačno privredni subjekti mogu imati status ponuđača u konkretnom postupku javne nabavke. Takođe, u trenutku davanja izjave o izbjegavanju sukoba interesa nije moguće unaprijed znati koji će se privredni subjekti javiti u postupku nabavke, budući da u postupcima javnih nabavki mogu da učestvuju, osim ponuđača iz Crne Gore i ponuđači sa regionalnih i međunarodnih tržišta. Iz navedenih razloga, neophodno je dodatno normativno precizirati ovu odredbu ili ne vršiti izmjene u ovom dijelu, kako bi se obezbijedila pravna sigurnost, jasnoća i ujednačena primjena zakona.	
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 47 stav 2: <i>"Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki."</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Ovakvo navedena izmjena podrazumijeva da poslove javnih nabavki mogu da obavljaju samo lica sa VI nivoom, a ostali, sa većim nivoom ne mogu, te je potrebno je da se koriguje dio oko nivoa obrazovanja i da navede "završen minimum VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije".	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 47 stav 6: Primjedba na odredbu kojom se propisuje da se <i>"ovlašćeni službenik za javne nabavke stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca"</i>. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Formulacija „ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca" je preširoka, neprecizna i suštinski problematična. Prije svega, pojam "stara se" nije jasno definisan, te se može različito tumačiti – od nadzorne, koordinirajuće do odgovorne funkcije – što u praksi može proizvesti pravnu nesigurnost i nesrazmjerne obaveze ovlašćenog službenika. Ovakva formulacija nepravilno i neopravdano prenosi preveliku odgovornost na ovlašćenog službenika, iako on nije jedini učesnik u sistemu javnih nabavki <u>niti ima ovlašćenja i mogućnosti da nadzire ili utiče na sve faze i aktere postupka.</u> 1. Postupak javne nabavke je kolektivna aktivnost više učesnika. Javna nabavka počinje od trenutka planiranja budžetskih sredstava o čemu odlučuju rukovodioci organizacionih jedinica koje i planiraju nabavku. Sistem javnih nabavki je sistem u kojem učestvuje više lica	PRIHVATA SE

naručioca koji imaju svoja ovlaštenja i odgovornost u sistemu. Zatim, za sprovođenje postupka formira se komisija, čiji članovi ne moraju biti ovlašćeni službenici za javne nabavke. Komisija kao tijelo donosi odluke, te ovlašćeni službenik za javne nabavke ne može biti odgovoran za odluke većine, posebno ako ima izdvojeno mišljenje. Takođe, rad komisije je u određenim fazama povjerljiv, što dodatno onemogućava ovlašćenog službenika da nadzire i utiče njen rad.

2. Ovlašćeni službenik ne može biti odgovoran za stručni dio postupka.

U fazi izrade tehničkih specifikacija, definisanja uslova i zahtjeva postupka, o sadržaju odlučuju stručna lica iz oblasti predmeta nabavke, a ne ovlašćeni službenik za javne nabavke. On ne može preuzeti odgovornost za eventualne nepravilnosti u radu stručnog dijela komisije, jer ne posjeduje stručna znanja iz konkretnih predmetnih oblasti.

3. Službenik za javne nabavke ne potpisuje akta naručioca.

Potpisivanje i odobravanje dokumentacije je u nadležnosti ovlašćenog lica naručioca. Postavlja se pitanje stepena odgovornosti nadređenih i njihove uloge u kontroli postupka, jer predmetna odredba sugerise da bi jedini odgovoran bio ovlašćeni službenik, što nije prihvatljivo.

4. Nedostatak mehanizama zaštite službenika. Naknada -povećanje koeficijenta.

Kako su ovlašćenom službeniku nametnute, a i svakim izmjenama zakona se nameću dodatne odgovornosti i obaveze, neophodno je istovremeno predvidjeti odgovarajuću pravnu zaštitu i odgovarajuću naknadu (npr. kroz povećanje koeficijenta za složenost poslova), što do sada nije propisano niti korigovano ni u ovim ni u prethodnim izmjenama zakona, na što je često sugerisano i traženo na obukama/seminarima čiji su predavači bili predstavnici nadležnih organa iz oblasti javnih nabavki.

U skladu sa prethodno navedenim razlozima, predlaže se da se navedeni stav briše u potpunosti, ili da se preciznije redefiniše na način koji jasno razgraničava obaveze i odgovornosti svih učesnika u sistemu javnih nabavki, kako bi se osigurala jasnija raspodjela odgovornosti, smanjila mogućnost različitih tumačenja, te obezbijedila veća pravna sigurnost i zaštita svih učesnika u sistemu javnih nabavki.

Sve gore navedeno ima za cilj unapređenje transparentnosti i odgovornosti u sistemu javnih nabavki. Uvođenjem i jasnim prepoznavanjem više nosilaca ovlaštenja i odgovornosti u sistemu javnih nabavki obezbjeđuje se sistem međusobne kontrole, smanjuje se mogućnost korupcije i jača povjerenje u postupke javnih

	nabavki.	
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 49 stav 6 <i>"Program i način polaganja stručnog ispita i resertifikacije, sastav i način obrazovanja komisije iz stava 1 ovog člana, visinu troškova polaganja stručnog ispita, visinu naknade za rad predsjednika, članova i sekretara komisije, izdavanje sertifikata i obrazac sertifikata o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo."</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nejasno šta podrazumijeva "resertifikacija"?	PRIHVATA SE
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 85 <i>"Naručilac može prije pripremanja plana nabavki i pokretanja postupka javne nabavke da izvrši istraživanje tržišta, radi određivanja predmeta nabavke.</i> <i>Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke.</i> <i>O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN.</i> <i>Naručilac može da o predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili potencijalnih učesnika na tržištu.</i> <i>Mišljenje iz stava 2 ovog člana može da se koristi u planiranju i sprovođenju nabavki pod uslovom da ne dovode do narušavanja načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti."</i> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Predložene odredbe koje se odnose na obavezu sprovođenja istraživanja tržišta nisu dovoljno precizne u pogledu metoda, pravila i odgovornosti za njihovo sprovođenje. Zakonom nije definisano na koji način se istraživanje tržišta sprovodi, koje metode, tehnike se mogu koristiti, kako bi se jednoobrazno primjenivao, niti ko je odgovoran za njegovo sprovođenje u odnosu na različite vrste predmeta nabavke. Ukoliko se ovaj član detaljnije ne precizira i razradi zakonom ili podzakonskim aktom dovodi se u pitanje njegova primjena u praksi i može se stvoriti niz ozbiljnih rizika i problema — pravnih, operativnih i finansijskih. Dalje, ako se uzme u obzir i predloženi stav 6 člana 47 "ovlašćeni službenik za javne nabavke stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca", te nije svrsishodno da isključivo ovlašćeni službenik za javne	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstom Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.

nabavke bude odgovoran i za ovu aktivnost naručioca - za sprovođenje istraživanja tržišta, kako bi ova odredba mogla da se tumači, s obzirom da je široko postavljena.

Takođe, ovim putem se ukazuje na to da ovlašćeni službenik za javne nabavke kao i lica na poslovima javnih nabavki, po prirodi svojih poslova, ne mogu imati stručna znanja za sve vrste predmeta nabavke (robe, usluge i radove).

Ovaj član definisati kao mogućnost, a ne obavezu.

Imajući u vidu da organizacione jedinice planiraju nabavke u skladu sa svojim stvarnim potrebama i posjeduju neophodna stručna znanja o predmetu nabavke, neophodno je normativno prepoznati njihovu ulogu u sprovođenju istraživanja tržišta.

Treba uzeti u obzir da se zbog obaveznog istraživanja tržišta može doći do poteškoća, npr.

-kako postupiti ako istraživanje rezultira većom procijenjenom vrijednošću u odnosu na dobijena sredstva u budžetu, da li to znači da se ne smije sprovesti nabavka jer postoji neusklađenost dobijenih podataka i realnog stanja sa sredstvima ?

-kako postupiti ako istraživanje pokaže određeni raspon u cijeni, postavlja se pitanje na osnovu čega naručilac treba da odluči - kojom cijenom treba da se vodi, nižom ili višom a i postoji rizik da se bilo koja odluka Naručioca različito tumači od strane kontrolnih organa.

Koliko detaljno se treba definisati zahtjev za istraživanje tržišta (specifikacija, zahtjevi, uslovi), ko ga definiše, a da se ne ugrozi buduću postupak, jer od svih elemenata postupka zavisi formiranje cijene od strane ponuđača.

Dalje, kakav god da je ishod istraživanja tržišta, neće biti mjerodavno u pogledu ponuđenih cijena u sprovedenom postupku, jer Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke nema ovlašćenje da utvrđuje isplativost ponuđene cijene i da li će od iste ponuđač ostvariti određene prihode, već sam ponuđač nudi određenu cijenu za svoje usluge u skladu sa svojom politikom poslovanja. Tako da može doći do velikih razlika između rezultata istraživanja tržišta i ponuđenih cijena, što može biti sporno prilikom kontrola, na štetu Naručioca.

Iz navedenih razloga, predlaže se da se zakonom ili podzakonskom regulativom istraživanje tržišta definiše kao mogućnost a ne obaveza kao i da se jasno definišu dozvoljene metode istraživanja tržišta načini istraživanja tržišta, tehnike i da se precizira da istraživanje tržišta sprovode organizacione jedinice koje planiraju nabavku.

U skladu sa navedenim predlog je da se umjesto riječi "dužan" navede "može" u kom slučaju bi se dala mogućnost da se istraži tržište, a ne i obaveza.

A umjesto stava : "O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." da se navede:"Ukoliko se izvrši istraživanje tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji

postupka javne nabavke na ESJN.” ”

Dalje, u stavovima 4 i 5 data je mogućnost da se predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa *ili potencijalnih učesnika na tržištu*, ali ne daju jasan odgovor na pitanje na koji način naručilac može pribaviti mišljenja potencijalnih učesnika na tržištu u fazi istraživanja tržišta, a da pri tom ne dođe do povrede načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti. Naročito se ukazuje na činjenicu da relevantno tržište ne obuhvata isključivo teritoriju Crne Gore, već i regionalno i međunarodno tržište.

U tom kontekstu, nije jasno kako naručilac može obezbijediti ravnopravan pristup svim potencijalnim učesnicima na tržištu, niti kako može pribaviti reprezentativna mišljenja, imajući u vidu da ne postoji jedinstvena evidencija svih potencijalnih ponuđača na domaćem, regionalnom i inostranom tržištu. **Postoji rizik da selektivno obraćanje pojedinim privrednim subjektima dovede do narušavanja konkurencije, favorizovanja određenih učesnika i smanjenja transparentnosti postupka, takođe postoji rizik za sumnju u pristrasnost ili narušavanje konkurencije što može biti povod za žalbe i osporavanje postupka.**

Iz navedenih razloga, neophodno je da se zakonom ili podzakonskim aktom precizno urede dozvoljeni oblici komunikacije sa tržištem u fazi istraživanja tržišta, koliko zahtjevi treba da budu detaljni i sl. kako bi se uspostavila jednoobraznost u primjeni ove odredbe, a s obzirom da se već koristi ESJN, predlaže se da nadležno Ministarstvo, u skladu sa mogućnostima, isti nadogradi na način da naručioci objavljuju svoje zahtjeve (upite) za istraživanje tržišta i da svi zainteresovani potencijalni privredni subjekti mogu ravnopravno i pod istim uslovima učesovati u istraživanju tržišta, kako bi se obezbijedilo poštovanje osnovnih načela javnih nabavki i pravna sigurnost naručilaca.

Zbog nejasnog definisanja samog načina istraživanja tržišta predlog je da se istraživanje tržišta definiše kao mogućnost a ne obaveza.

U skladu sa navedenim nadovezujemo se na član 210 stav 1 tačka 1 : *“Ministarstvo vrši nadzor nad radom naručioca u odnosu na: 1) sačinjavanje i objavljivanje u ESJN izvještaja o analizi tržišta, u kom slučaju se predlaže da se navede : 1) sačinjavanje i objavljivanje u ESJN izvještaja o analizi tržišta, ukoliko je naručilac sprovodio istraživanje tržišta.*

6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: <u>Osim predloženih izmjena sugeriraju se i na sledeće izmjene</u> : -Član 122 stav 5: <i>"U slučaju iz stava 3 ovog člana, original garancije ponude u pisanom obliku dostavlja se u koverti, na kojoj se navodi: naziv i sjedište naručioca, broj tenderske dokumentacije za koju se podnosi garancija, naziv, sjedište i adresa ponuđača i naznake "garancija ponude" i "ne otvaraj prije roka za otvaranje ponuda".</i> Da se poslije riječi "broj tenderske dokumentacije" doda "ili šifra postupka sa ESJN sistema". Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Radi se o tehničkoj izmjeni zbog koje ponude, zbog ovako definisane odredbe, budu isključene iz postupka, jer ponuđači prilikom popunjavanja koverti u većini slučajeva navedu samo šifru postupka a ne broj tenderske dokumentacije, što predstavlja razlog za isključenje u skladu sa stavovima Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.	NE PRIHVATA SE Broj tenderske dokumentacije je zakonski propisan kao jedinstveni identifikator postupka i osigurava pravnu sigurnost i transparentnost. Šifra ESJN sistema nije zakonski definisana kao obavezna. Dodavanje alternativnog identifikatora nije u skladu sa važećim zakonodavstvom i može dovesti do nejedinstvene primjene i pravnih nesigurnosti. Navođenjem broja tenderske dokumentacije smatra se dovoljnim da bi se osigurala se jasna identifikacija ponuda, pravna sigurnost i administrativna preglednost.
7.	Primjedba/predlog/sugestija 7: Da se u Izjavi privrednog subjekta koriguje uputstvo za popunjavanje dijela koji se odnosi na stručno tehničku sposobnost- kadrove. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Da se u Izjavi privrednog subjekta koriguje uputstvo za popunjavanje dijela koji se odnosi na stručno tehničku sposobnost- kadrove, iz razloga što ponuđači u Izjavi privrednog subjekta vrlo često ne navode minimum podataka ili ih uopšte ne navode, o dokazima na osnovu kojih naručilac treba da izvrši provjeru podataka i Izjava privrednog subjekta ne bude dobro popunjena, jer je uputstvo u ovom dijelu nedovoljno jasno u odnosu na podatke koje treba ponuđač da navodi, što otežava ocjenu Izjave privrednog subjekta. Predloženom izmjenom bi se konkretizovali podaci koje ponuđač navodi i koji su dovoljni Naručiocu za provjeru dokaza. Predlog izmjene: Ako je odgovor „Da“ privredni subjekt treba da za svako zahtijevano stručno lice upisuje – ime i prezime, – stručnu spremu, (diploma, uvjerenje, svjedočanstvo ili drugi odgovarajući akt nadležnog organa ili organizacije) u kom slučaju se navode podaci • naziv dokaza, • broj i datum izdavanja • naziv izdavaoca dokaza;	

	– način angažovanja (prijava na osiguranje zaposlenog, ugovor o radu, sporazum o preuzimanju zaposlenog, ugovor o korišćenju sposobnosti drugog subjekta ili drugi akt u skladu sa zakonom u kom slučaju se navode podaci : • naziv dokaza, • broj i datum dokaza; A ako je zahtijevano tenderskom dokumentacijom navodi: – stručnu osposobljenost (sertifikat, uvjerenje ili drugi akt nadležnog organa ili organizacije) u kom slučaju se navode podaci: • naziv dokaza, • broj i datum izdavanja • naziv izdavaoca dokaza; , i/ili – stručno iskustvo u vezi sa predmetom nabavke (referenca, potvrda ili drugi akt nadležnog organa, investitora ili korisnika) u kom slučaju se navode podaci: • naziv dokaza, • broj i datum izdavanja • naziv izdavaoca dokaza;	
--	--	--

1.	Primjedba/predlog/sugestija broj 1 Član 47 stav 6: Primjedba na odredbu kojom se propisuje da se "ovlašćeni službenik za javne nabavke stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca". Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1 Formulacija „ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca“ je preširoka, neprecizna i suštinski problematična. Prije svega, pojam "stara se" nije jasno definisan, te se može različito tumačiti – od nadzorne, koordinirajuće do odgovorne funkcije – što u praksi može proizvesti pravnu nesigurnost i nesrazmjerne obaveze ovlaštenog službenika. Ovakva formulacija nepravilno i neopravdano prenosi preveliku odgovornost na ovlaštenog službenika, iako on nije jedini učesnik u sistemu javnih nabavki niti ima ovlaštenja i mogućnosti da nadzire ili utiče na sve faze i aktere postupka. 1. Postupak javne nabavke je kolektivna aktivnost više učesnika. Javna nabavka počinje od trenutka planiranja budžetskih sredstava o čemu odlučuju rukovodioci organizacionih jedinica koje i planiraju nabavku. Sistem javnih nabavki je sistem u kojem učestvuje više lica naručioca koji imaju svoja ovlaštenja i odgovornost u sistemu. Zatim, za sprovođenje postupka formira se komisija, čiji članovi ne moraju biti ovlašćeni službenici za javne nabavke. Komisija kao tijelo donosi odluke, te ovlašćeni službenik za javne nabavke ne može biti odgovoran za odluke većine, posebno ako ima izdvojeno mišljenje. Takođe, rad komisije je u određenim fazama povjerljiv, što dodatno onemogućava ovlaštenog službenika da nadzire i utiče njen rad. 2. Ovlašćeni službenik ne može biti odgovoran za stručni dio postupka. U fazi izrade tehničkih specifikacija, definisanja uslova i zahtjeva postupka, o sadržaju odlučuju stručna lica iz oblasti predmeta nabavke, a ne ovlašćeni službenik za javne nabavke. On ne može preuzeti odgovornost za eventualne nepravilnosti u radu stručnog dijela komisije, jer ne posjeduje stručna znanja iz konkretnih predmetnih oblasti. 3. Službenik za javne nabavke ne potpisuje akta naručioca. Potpisivanje i odobravanje dokumentacije je u nadležnosti ovlaštenog lica naručioca . Postavlja se pitanje stepena odgovornosti nadređenih i njihove uloge u kontroli postupka, jer predmetna odredba sugerise da bi jedini odgovoran bio ovlašćeni službenik, što nije prihvatljivo. 4. Nedostatak mehanizama zaštite službenika. Naknada -povećanje koeficijenta. Kakako su ovlaštenom službeniku nametnute a i svakim izmjenama zakona se nameću dodatne odgovornosti i obaveze, neophodno je istovremeno predvidjeti	PRIHVATA SE
----	--	-------------

	odgovarajuću pravnu zaštitu i odgovarajuću naknadu (npr. kroz povećanje koeficijenta za složenost poslova), što do sada nije propisano niti korigovano ni u ovim ni u prethodnim izmjenama zakona, na što je često sugerisano i traženo na obukama/seminarima čiji su predavači bili predstavnici nadležnih organa iz oblasti javnih nabavki. U skladu sa prethodno navedenim razlozima, predlaže se da se navedeni stav briše u potpunosti, ili da se preciznije redefiniše na način koji jasno razgraničava obaveze i odgovornosti svih učesnika u sistemu javnih nabavki, kako bi se osigurala jasnija raspodjela odgovornosti, smanjila mogućnost različitih tumačenja, te obezbijedila veća pravna sigurnost i zaštita svih učesnika u sistemu javnih nabavki. Sve gore navedeno ima za cilj unapređenje transparentnosti i odgovornosti u sistemu javnih nabavki. Uvođenjem i jasnim prepoznavanjem više nosilaca ovlašćenja i odgovornosti u sistemu javnih nabavki obezbjeđuje se sistem međusobne kontrole, smanjuje se mogućnost korupcije i jača povjerenje u postupke javnih nabavki.	
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2 Član 49 stav 6 “Program i način polaganja stručnog ispita i resertifikacije, sastav i način obrazovanja komisije iz stava 1 ovog člana, visinu troškova polaganja stručnog ispita, visinu naknade za rad predsjednika, članova i sekretara komisije, izdavanje sertifikata i obrazac sertifikata o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo.” Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2 Nejasno šta podrazumijeva “resertifikacija” ?	PRIHVATA SE

3.	Primjedba/predlog/sugestija 3 Član 85 “Naručilac može prije pripremanja plana nabavki i pokretanja postupka javne nabavke da izvrši istraživanje tržišta, radi određivanja predmeta nabavke. Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN. Naručilac može da o predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili potencijalnih učesnika na tržištu. Mišljenje iz stava 2 ovog člana može da se koristi u planiranju i sprovođenju nabavki pod uslovom da ne dovode do narušavanja načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti.” Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3 Predložene odredbe koje se odnose na obavezu sprovođenja istraživanja tržišta nisu dovoljno precizne u pogledu metoda, pravila i odgovornosti za njihovo sprovođenje. Zakonom nije definisano na koji način se istraživanje tržišta sprovodi, koje metode, tehnike se mogu koristiti, kako bi se jednoobrazno primjenivao, niti ko je odgovoran za njegovo sprovođenje u odnosu na različite vrste predmeta nabavke. Ukoliko se ovaj član detaljnije ne precizira i razradi zakonom ili podzakonskim aktom dovodi se u pitanje njegova primjena u praksi i može se stvoriti niz ozbiljnih rizika i problema — pravnih, operativnih i finansijskih. Dalje, ako se uzme u obzir i predloženi stav 6 člana 47 “ovlašćeni službenik za javne nabavke stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca”, te nije svrsishodno da isključivo ovlašćeni službenik za javne nabavke bude odgovoran i za ovu aktivnost naručioca - za sprovođenje istraživanja tržišta, kako bi ova odredba mogla da se tumači, s obzirom da je šriko postavljena. Takođe, ovim putem se ukazuje na to da ovlašćeni službenik za javne nabavke kao i lica na poslovima javnih nabavki, po prirodi svojih poslova, ne mogu imati stručna znanja za sve vrste predmeta nabavke (robe, usluge i radove). Ovaj član definisati kao mogućnost a ne obavezu ili brisati. Imajući u vidu da organizacione jedinice planiraju nabavke u skladu sa svojim stvarnim potrebama i posjeduju neophodna stručna znanja o predmetu nabavke, neophodno je normativno prepoznati njihovu ulogu u sprovođenju istraživanja tržišta. Treba uzeti u obzir da se zbog obaveznog istraživanja tržišta može doći do poteškoća, npr. -kako postupiti ako istraživanje rezultira većom procijenjenom vrijednošću u odnosu na dobijena sredstva u budžetu, da li to znači da se ne smije sprovesti nabavka jer postoji neusklađenost dobijenih podataka i realnog stanja sa sredstvima ?	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstom Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.
----	--	--

-kako postupiti ako istraživanje pokaže određeni raspon u cijeni, postavlja se pitanje na osnovu čega naručilac treba da odluči -kojom cijenom treba da se vodi, nižom ili višom a i postoji rizik da se bilo koja odluka Naručioca različito tumači od strane kontrolnih organa.

Koliko detaljno se treba definisati zahtjev za istraživanje tržišta (specifikacija, zahtjevi, uslovi), ko ga definiše, a da se ne ugrozi budući postupak, jer od svih elemenata postupka zavisi formiranje cijene od strane ponuđača.

Dalje, kakav god da je ishod istraživanja tržišta, neće biti mjerodavno u pogledu ponuđenih cijena u sprovedenom postupku, jer Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke nema ovlašćenje da utvrđuje isplativost ponuđene cijene i da li će od iste ponuđač ostvariti određene prihode, već sam ponuđač nudi određenu cijenu za svoje usluge u skladu sa svojom politikom poslovanja. Tako da može doći do velikih razlika između rezultata istraživanja tržišta i ponuđenih cijena, što može biti sporno prilikom kontrola, na štetu Naručioca.

Iz navedenih razloga, predlaže se da se zakonom ili podzakonskom regulativom istraživanje tržišta definiše kao mogućnost a ne obaveza ili briše, kao i da se jasno definišu dozvoljene metode istraživanja tržišta načini istraživanja tržišta, tehnike i da se precizira da istraživanje tržišta sprovode organizacione jedinice koje planiraju nabavku.

U skladu sa navedenim predlog je da se umjesto riječi "dužan" navede "može" u kom slučaju bi se dala mogućnost da se istraži tržište a ne i obaveza ili da se član briše.

A umjesto stava : "O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." da se navede : " Ukoliko se izvrši istraživanje tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Ili da se briše.

Dalje, u stavovima 4 i 5 data je mogućnost da se predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili potencijalnih učesnika na tržištu, ali ne daju jasan odgovor na pitanje na koji način naručilac može pribaviti mišljenja potencijalnih učesnika na tržištu u fazi istraživanja tržišta, a da pri tom ne dođe do povrede načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti. Naročito se ukazuje na činjenicu da relevantno tržište ne obuhvata isključivo teritoriju Crne Gore, već i regionalno i međunarodno tržište.

U tom kontekstu, nije jasno kako naručilac može obezbijediti ravnopravan pristup svim potencijalnim učesnicima na tržištu, niti kako može pribaviti reprezentativna mišljenja, imajući u vidu da ne postoji jedinstvena evidencija svih potencijalnih ponuđača na domaćem, regionalnom i inostranom tržištu. Postoji rizik da selektivno obraćanje pojedinim privrednim subjektima dovede do narušavanja konkurencije, favorizovanja određenih učesnika i smanjenja transparentnosti postupka, takođe postoji rizik za sumnju u pristrasnost ili narušavanje konkurencije što može biti povod za žalbe i osporavanje postupka.

Iz navedenih razloga, neophodno je da se zakonom ili podzakonskim aktom precizno urede dozvoljeni oblici komunikacije sa tržištem u fazi istraživanja tržišta, koliko zahtjevi treba da budu detaljni i sl. kako bi se uspostavila jednoobraznost u primjeni ove odredbe, a s obzirom da se

	već koristi ESJN, predlaže se da nadležno Ministarstvo, u skladu sa mogućnostima, isti nadogradi na način da naručioci objavljuju svoje zahtjeve (upite) za istraživanje tržišta i da svi zainteresovani potencijalni privredni subjekti mogu ravnopravno i pod istim uslovima učesovati u istraživanju tržišta, kako bi se obezbijedilo poštovanje osnovnih načela javnih nabavki i pravna sigurnost naručilaca. Zbog nejasnog definisanja samog načina istraživanja tržišta predlog je da se istraživanje tržišta definiše kao mogućnost a ne obaveza ili briše. U skladu sa navedenim nadovezujemo se na član 210 stav 1 tačka 1 : “Ministarstvo vrši nadzor nad radom naručioca u odnosu na: 1) sačinjavanje i objavljivanje u ESJN izvještaja o analizi tržišta, u kom slučaju se predlaže da se navede : 1) sačinjavanje i objavljivanje u ESJN izvještaja o analizi tržišta, ukoliko je naručilac sproveo istraživanje tržišta ili da se briše. Takođe, pomenutom izmjenom propisa nameće se obaveza naručiocima da u fazi planiranja javnih nabavki predvide predmetnu nabavku i obezbijede odgovarajuća finansijska sredstva za angažovanje privrednih subjekata koja se profesionalno bave istraživanjem tržišta, radi obezbjeđivanja transparentnosti, konkurentnosti i ravnopravnog tretmana učesnika u postupku. Imajući u vidu da istraživanje tržišta podrazumijeva primjenu posebnih metodoloških znanja, stručnosti i iskustva, te da predstavlja specijalizovanu oblast koja zahtijeva profesionalni pristup, takve aktivnosti ne mogu se smatrati redovnim poslovima za koje su posebno obučeni i kvalifikovani službenici za javne nabavke, druga lica angažovana na poslovima javnih nabavki, niti zaposleni kod naručioca, već zahtijevaju angažovanje stručnih subjekata sa odgovarajućim kompetencijama, znanjem i iskustvom. P.S. Istraživanje tržišta bi trebalo raditi prilikom donošenja plana javnih nabavki, jer se na osnovu procijenjene vrijednosti i utvrđuje koja će se vrsta postupka sprovesti. Kako se u stvari i utvrđuje procijenjena vrijednost predmeta javne nabavke i kako se formira plan ako se prije toga ne ispituju tržišne vrijednosti predmeta.	
--	--	--

MINISTARSTVO ODBRANE		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Predloženim amandmanom na član 6 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama (izmjena člana 47 Zakona o javnim nabavkama) osporava se rješenje kojim se sva lica koja učestvuju u poslovima javnih nabavki vezuju za jednog ovlašćenog službenika, jer je takvo normiranje organizaciono neprimjenjivo i relativizuje institut službenika za javne nabavke kao nosioca zakonom detaljno normiranih poslova, te se predlaže zadržavanje instituta najmanje jednog službenika za javne nabavke, uz mogućnost određivanja više takvih lica u skladu sa veličinom i organizacijom naručioca,	PRIHVATA SE

preciziranje obima njegovih poslova i jasnije razgraničenje odnosa i odgovornosti u odnosu na druga lica koja učestvuju u poslovima javnih nabavki.

Predlog teksta člana 6 Nacrta (član 47)

“Službenik za javne nabavke

Član 47

Naručilac je dužan da odredi najmanje jednog službenika za javne nabavke iz reda zaposlenih, odnosno angažovano lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke u skladu sa zakonom.

Službenik za javne nabavke mora imati završen najmanje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke je stručni nosilac postupka javne nabavke kod naručioca i obavlja poslove javnih nabavki u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima, a naročito:

- učestvuje u planiranju javnih nabavki, izrađuje plan javnih nabavki i vrši njegov unos i izmjene u elektronskom sistemu javnih nabavki;
- učestvuje u radu komisije za sprovođenje postupka javne nabavke kao njen član i koordinira njen rad u dijelu primjene propisa iz oblasti javnih nabavki, radi obezbjeđenja zakonitog sprovođenja postupka;
- izrađuje nacрте tenderske dokumentacije i drugih akata u postupku javne nabavke, kao i nacrt ugovora o javnoj nabavci, odnosno okvirnog sporazuma i njihovih izmjena, u skladu sa ovim zakonom;
- vodi evidenciju javnih nabavki i sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima;
- obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Ostala stručna lica kod naručioca koja obavljaju poslove javnih nabavki, uključujući pripremu postupka i praćenje realizacije ugovora, dužna su da službeniku za javne nabavke dostavljaju podatke i dokumentaciju i sarađuju u procesu javne nabavke, u skladu sa internim aktima naručioca.

Svako lice koje učestvuje u poslovima javnih nabavki odgovara za zakonitost i tačnost radnji koje preduzima u okviru svojih ovlašćenja i zaduženja.“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:

Članom 3 Zakona o javnim nabavkama poslovi javnih nabavki definisani su široko i obuhvataju planiranje nabavki, sprovođenje postupka, izradu tenderske dokumentacije i drugih akata, izradu ugovora i praćenje realizacije ugovora, kao i druge povezane poslove, koji se, u praksi, u zavisnosti od veličine, složenosti i organizacije naručioca, mogu rasporediti na veći broj stručnih lica iz različitih organizacionih jedinica, sa različitim nadležnostima i linijama rukovođenja.

Predložena izmjena člana 47 Zakona o javnim nabavkama iz Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama propisuje da sva lica koja obavljaju poslove javnih nabavki budu odgovorna jednom ovlašćenom službeniku, bez obzira na njihovu organizacionu pripadnost, opis poslova i liniju rukovođenja. Takvo normiranje uvodi paralelnu liniju odgovornosti koja ne proizlazi iz radnopravnog statusa, opisa poslova ni unutrašnje organizacije naručioca, već se zasniva

	isključivo na formalnom određivanju jednog lica, čime se uspostavlja odnos odgovornosti i nadzora nad zaposlenima koji nijesu u liniji rukovođenja tog lica. To je suprotno osnovnim principima organizacije i odgovornosti u javnoj upravi kao i u sistemu odbrane, gdje su pripadnici Vojske odgovorni svojim nadređenima u skladu sa organizacijsko-formacijskom strukturom i posebnim propisima, zbog čega je norma neprimjenjiva u praksi. Nacrtom predloženo rješenje istovremeno relativizuje institut službenika za javne nabavke kao posebne, zakonom prepoznate funkcije, jer poslove koje zakon dominantno i detaljno normira (sprovođenje postupka javne nabavke) vezuje isključivo za jednog „ovlašćenog“ službenika, dok se svi ostali službenici svrstavaju u opštu kategoriju lica koja obavljaju poslove javnih nabavki. Time se izjednačava pravni položaj službenika za javne nabavke sa licima koja učestvuju u poslovima koje zakon uređuje samo okvirno bez razrade načina njihovog obavljanja, odgovornosti i pravnog statusa, čime se gubi jasna razlika između nosilaca zakonom normiranih poslova i drugih učesnika u procesu javne nabavke odnosno lica koja u pojedinim fazama procesa nabavke učestvuju kao stručna podrška. Dodatno, zakonsko određivanje jednog ovlašćenog službenika istovremeno dovodi postojeće službenike za javne nabavke u neravnopravan položaj i uvodi hijerarhiju koja ne proizlazi iz stvarne organizacije naručioca, što vodi demotivaciji i neravnomjernoj raspodjeli obaveza. Pitanja broja službenika, raspodjele poslova i rukovođenja njihovim radom treba uređivati aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u skladu sa potrebama naručioca, dok zakon treba da zadrži institut službenika za javne nabavke i postavi minimum (najmanje jedno lice), uz mogućnost da ih bude više. Predloženim amandmanom Ministarstva odbrane zadržava se institut službenika za javne nabavke, uz mogućnost da naručilac odredi jedno ili više takvih lica u skladu sa svojom veličinom i organizacijom i jasno razgraničava odgovornost svih učesnika u poslovima javnih nabavki, čime se obezbjeđuje primjenjivost i pravna sigurnost u praksi. Poslovi službenika za javne nabavke uz izražen stepen stručnosti, opterećenja, stresa i rizika u radu, nose visok nivo odgovornosti, uključujući krivičnu i prekršajnu, zbog čega ne treba praviti razliku među službenicima po formalnom statusu, već obezbijediti odgovarajuću motivaciju i naknadu za sva lica koja obavljaju ove poslove kroz propise koji uređuju zarade u javnom sektoru.	
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Predlaže se da se član 11 Nacrta, kojim se mijenja član 85 Zakona o javnim nabavkama, briše i da se zadrži važeće zakonsko rješenje, jer je postojećim zakonom istraživanje tržišta predviđeno kao mogućnost naručioca radi određivanja predmeta nabavke i njegove procijenjene vrijednosti. Ukoliko se ipak zadrži predloženo rješenje kojim se uvodi obaveza istraživanja tržišta u odnosu na procijenjenu vrijednost, predlaže se da se ta obaveza propiše samo za nabavke roba i	PRIHVATA SE

usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 150.000 eura, odnosno radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 500.000 eura, uz izuzetak za nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti, kao i za nabavke koje se sprovode pregovaračkim postupkom bez prethodnog objavljivanja poziva u slučajevima iz člana 59 stav 1 tačka 3 Zakona.

Takođe, predlaže se da se precizira ko je ovlašćen za sprovođenje istraživanja tržišta, odnosno da li te poslove mogu obavljati službenici za javne nabavke i lica koja su članovi Komisije za sprovođenje postupka, kako bi se izbjegle nedoumice u praksi i potencijalni prigovori u vezi sa sukobom interesa.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:

Važeći član 85 Zakona o javnim nabavkama uređuje istraživanje tržišta kao mogućnost naručioca, što omogućava fleksibilnost u planiranju i sprovođenju postupaka, u zavisnosti od prirode, složenosti i vrijednosti predmeta nabavke. Takvo rješenje je funkcionalno i u skladu sa praksom, jer naručilac procjenjuje kada je istraživanje tržišta zaista potrebno.

Uvođenje obavezne analize tržišta za sve postupke javne nabavke dovelo bi do neproporcionalnog administrativnog opterećenja, naročito kod nabavki manje vrijednosti, rutinskih i ponavljajućih nabavki, kao i u situacijama kada tržište i cijene već poznate naručiocu.

Zbog toga je, kao minimum, potrebno vezati obavezu istraživanja tržišta za iste vrijednosne pragove koje zakon već koristi za razlikovanje složenijih nabavki, odnosno 150.000 eura za robu i usluge i 500.000 eura za radove.

Takođe, obaveza istraživanja tržišta nije primjenjiva u svim vrstama postupaka. Kod pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva u slučajevima iz člana 59 stav 1 tačka 3 Zakona, postupak se sprovodi zbog izuzetne hitnosti, kada rokovi ne dozvoljavaju sprovođenje redovnih procedura, pa bi obaveza prethodnog istraživanja tržišta bila suprotna samoj svrsi tog postupka.

Dodatno, u nabavkama u oblasti odbrane i bezbjednosti, istraživanje tržišta često nije moguće ili je ograničeno zbog bezbjednosnih razloga, povjerljivosti podataka i specifičnosti tržišta, pa je neophodno predvidjeti izuzetak i za te postupke.

Zbog navedenog, predlaže se ili zadržavanje važećeg rješenja, ili alternativno uvođenje ograničene obaveze istraživanja tržišta uz jasne vrijednosne pragove i izuzetke, čime bi se obezbijedila proporcionalnost i primjenjivost zakonske norme u praksi.

3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Predlaže se da se u članu 15 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ne briše stav 1 člana 125 Zakona o javnim nabavkama, odnosno da se zadrži važeće zakonsko rješenje kojim je uređeno kada se ponuda odnosno dio ponude dostavljen neposredno ili putem pošte, u skladu sa zakonom, smatra blagovremenim. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Član 125 stav 1 važećeg Zakona o javnim nabavkama predstavlja jedinu opštu normu kojom se uređuje blagovremenost ponude, odnosno dijela ponude, koji se u skladu sa zakonom dostavlja neposredno ili putem pošte. Brisanjem ove odredbe nastaje pravna praznina, jer se u zakonu više ne bi nalazila norma koja jasno uređuje trenutak blagovremenosti fizički dostavljene dokumentacije. Iako član 122 Zakona propisuje da se ponuda podnosi u elektronskom obliku putem ESJN, isti član predviđa izuzetak od tog pravila prema kojem se original garancije ponude, kada je nije moguće dostaviti u elektronskom obliku, dostavlja neposredno ili preporučenom pošiljkom prije isteka roka za podnošenje ponuda. Navedena odredba se predloženim izmjenama ne mijenja, što dodatno ukazuje na potrebu zadržavanja člana 125 stav 1 kao opšte norme koja uređuje blagovremenost takvog dostavljanja. Pored toga, u praksi postoje i drugi legitimni slučajevi kada se dio ponude ne može dostaviti elektronskim putem, kao što su dostavljanje uzoraka, modela, maketa ili druge fizičke dokumentacije, kao i dokumentacije koja sadrži tajne podatke, u postupcima javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti. U tim slučajevima elektronsko dostavljanje putem ESJN trenutno nije moguće, jer informacijski sistem za javne nabavke, bez obzira na tehničke mogućnosti sistema, nije osposobljen za rad sa tajnim podacima u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka. Uklanjanjem člana 125 stav 1 Zakona ne bi postojao jasan pravni osnov da se takvo dostavljanje ponude odnosno dijela ponude smatra blagovremenim, što bi moglo dovesti do pravne nesigurnosti, različite prakse naručilaca i potencijalnih sporova. Zbog navedenog, neophodno je zadržati odredbu člana 125 stav 1 Zakona, kao opštu i sistemsku normu koja obezbjeđuje pravnu sigurnost u svim slučajevima kada se, u skladu sa zakonom, ponuda odnosno njen dio dostavlja neposredno ili putem pošte.	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Predlaže se da se član 17 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama preispita i uskladi sa postojećim odredbama Zakona, jer predložena rješenja uvode međusobno neusklađene norme i pravnu nejasnoću u pogledu izbora ekonomski najpovoljnije ponude kod ponuda koje vrednovanjem dobiju isti broj bodova, kao i pogledu dopune i/ili izmjene ponude, posebno u odnosu na elemente ponude koji mogu, odnosno ne mogu biti predmet izmjene ili dopune nakon isteka roka za podnošenje ponuda. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Predloženim članom 17 Nacrta mijenja se član 134 stav 4 na način da se propisuje da se u slučaju jednakog broja bodova bira ponuda koja je pristigla ranije. Međutim, isto pitanje je već uređeno članom 135 stav 4 važećeg Zakona, koji propisuje da se	PRIHVATA SE

	u takvoj situaciji izbor vrši žrijebom. Na taj način bi u zakonu postojale dvije različite norme koje uređuju isto pitanje na različit način, što je protivno načelu pravne sigurnosti i jedinstva pravnog poretka i može dovesti do različitog postupanja naručilaca. Dalje, predložena izmjena stava 5 člana 134 uvodi mogućnost da naručilac zahtijeva dopunu, pojašnjenje ili dostavljanje informacija ili dokumentacije ako su iste nepotpune, netačne ili se takvima čine. Ovakva formulacija je preširoka i pravno neodređena, jer nije jasno na koje se elemente ponude odnosi i u kojoj mjeri se ponuda može dopunjavati. Važeći zakon jasno uređuje dopunu dokaza iz člana 120 stav 16 tačka 5, uz precizno propisanu proceduru i posljedicu ako ponuđač ne dostavi traženi dokaz, odnosno ocjenu ponude kao neispravne. Predloženim rješenjem ova jasna norma se briše i zamjenjuje opštom formulacijom koja naručiocu daje diskreciono pravo, bez jasnih pravila i posljedica. Takvo rješenje je dodatno problematično u odnosu na član 120 stav 17 Zakona, kojim je izričito propisano da se nakon isteka roka za podnošenje ponuda ne smiju mijenjati ili dopunjavati ključni elementi ponude, uključujući konačnu ponudu, izjavu privrednog subjekta, dokaze i podatke na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponude i garanciju ponude. Predložena formulacija iz člana 17 Nacrta stvara nedoumicu da li se dopuna može odnositi i na elemente tehničke specifikacije, rok izvršenja, garantni rok, uslove plaćanja i druge bitne zahtjeve za izvršenje predmeta nabavke. Dodatno, brisanjem postojeće norme kojom se propisuje da se ponuda ocjenjuje neispravnom ako ponuđač ne dostavi traženi dokaz u ostavljenom roku, uklanja se jasna pravna posljedica nepostupanja ponuđača, a istovremeno se uvodi obaveza naručioca da obrazlaže zašto nije tražio dopunu, što dovodi do pravne nesigurnosti i neujednačene prakse. Zbog navedenog, predložene izmjene člana 134 nijesu sistemski usklađene sa drugim odredbama zakona, uvode nejasne mogućnosti dopune ponude i mogu dovesti do različitog tumačenja i primjene u praksi, pa je potrebno zadržati postojeće, preciznije rješenje ili jasno razgraničiti koje elemente ponude je dopušteno dopunjavati, a koje nije.	
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Predlaže se da se briše predloženi stav 6 u članu 141, koji se uvodi članom 19 Nacrta, ili da se precizira isključivo na ispravku očiglednih tehničkih grešaka, jer formulacija da se odluka do izvršnosti može mijenjati „radi ispravke sadržaja i zakonitosti“ uvodi pravnu nesigurnost i odstupa od sistema pravne zaštite propisanog zakonom. Predlog izmjene teksta člana 141 stav 6 U članu 141 dodaje se stav 6 koji glasi: „Odluka naručioca može se, do njene izvršnosti, ispraviti samo radi otklanjanja očiglednih tehničkih grešaka u tekstu odluke, pod uslovom da se tom ispravkom ne mijenja rang lista ponuda, finansijski dio ponude odnosno odgovor na tehničke karakteristike i bitne zahtjeve za izvršenje ugovora, podaci na osnovu kojih je izvršeno vrednovanje osim očigledne tehničke greške u numeričkom izrazu ponuđene cijene ili otklanjanja računске greške, niti ishod postupka javne nabavke. Ispravka ne može biti osnov za naknadnu izmjenu ili dostavljanje dokaza o ispunjenosti uslova za učešće nakon donošenja odluke.“	NE PRIHVATA SE Predložena odredba je rezultat čestih situacija u primjeni Zakona i na ovaj način se osigurava efikasna i transparentna ispravka očiglednih grešaka što ne dovodi do narušavanja prava ponuđača. Ova odredba Zakona je usklađena sa sistemom pravne zaštite i objava u ESJN garantuje nesmetanu primjenu i osigurava transparentnost. Na ovaj način odredba stava 6 člana 141 Zakona omogućava naručiocu da efikasno ukloni očigledne greške bez ugrožavanja prava ponuđača, čime se dodatno opravdava njeno zadržavanje u tekstu.

	Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Predložena odredba kojom se omogućava izmjena odluke naručioca do njene izvršnosti „radi ispravke sadržaja i zakonitosti“ nije dovoljno precizna i otvara prostor za različita tumačenja u praksi. Važeći Zakon o javnim nabavkama već jasno uređuje pitanje zakonitosti odluka naručioca kroz sistem pravne zaštite. Članovima 146 i 147 Zakona propisano je kada odluka o izboru ili poništenju postaje izvršna, a zakonitost tih odluka obezbjeđuje se kroz pravo na žalbu i kontrolu od strane nadležnog organa za odlučivanje po žalbama. Na taj način zakon već sadrži jasan i zatvoren sistem kontrole zakonitosti odluka naručioca. Uvođenjem mogućnosti da naručilac sam „ispravlja zakonitost“ svoje odluke do izvršnosti, bez jasno propisanih granica takve izmjene, stvara se paralelni mehanizam kontrole zakonitosti koji nije usklađen sa postojećim sistemom pravne zaštite. Nije jasno da li se takva izmjena odnosi samo na tehničke i očigledne greške ili i na suštinsku promjenu odluke, što može dovesti do pravne nesigurnosti, različite prakse naručilaca i potencijalnih zloupotreba. Pojam „ispravke zakonitosti“ nije pravno određen i može značiti izmjenu bitnih elemenata odluke, uključujući promjenu izbora ponuđača ili razloga za poništenje postupka, što bi faktički značilo donošenje nove odluke bez sprovođenja propisanog postupka i bez garancija pravne zaštite za učesnike u postupku. Naknadno dostavljanje ili izmjena dokaza kojima se potvrđuje ispunjenost uslova za učešće, može dovesti do zloupotreba i pravne nesigurnosti, jer bi se time omogućilo da ponuđač, dopunjava svoju ponudu ključnim dokazima, nakon donošenja odluke o izboru. Ukoliko je namjera predlagača bila da omogući ispravku očiglednih tehničkih ili računskih grešaka, takvo rješenje treba precizno normirati, po uzoru na pravila o ispravci grešaka iz upravnog postupka, i jasno ograničiti samo na očigledne greške koje ne utiču na suštinu odluke.	
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: Predlaže se izmjena člana 22 Zakona o javnim nabavkama tako da se jasno razdvoje nabavke iz člana 175, koje se sprovode po posebnom režimu u skladu sa Uredbom o listi vojne opreme, postupku i načinu sprovođenja javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti, i nabavke iz člana 176 koje predstavljaju stvarna izuzeća od primjene zakona, jer važeće rješenje dovodi do kolizije, odnosno neusaglašenosti normi zakona i podzakonskog akta. Predlog izmjene teksta člana 22 Član 22 “Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke iz oblasti odbrane i bezbjednosti koje sadrže elemente iz člana 176 ovog zakona.” Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Važeći član 22 propisuje da se Zakon ne primjenjuje na nabavke iz oblasti odbrane i bezbjednosti koje sadrže elemente iz čl. 175, 176 i 177 Zakona. Takvo normiranje je pravno neprecizno i sistemski neusklađeno, jer članovi 175 i 176 uređuju nabavke koje imaju različit pravni status i različite režime sprovođenja, a dodatno dovodi i do neusaglašenosti zakona sa važećom uredbom koja uređuje postupke nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti. Član 175 Zakona predstavlja pravni osnov za nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti koje se sprovode po posebnom postupku,	PRIHVATA SE

	uređenom Uredbom o listi vojne opreme, postupku i načinu sprovođenja javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti. Tom uredbom je propisano da se, za pitanja koja nijesu uređena uredbom, primjenjuju odredbe Zakona o javnim nabavkama. To znači da nabavke iz člana 175 nijesu izuzete od primjene zakona, već se sprovode u posebnoj režimu koji je sa zakonom sistemski povezan. Sa druge strane, nabavke iz člana 176 predstavljaju posebne slučajeve koji se sprovode po internim aktima naručioca ili međunarodnim sporazumima, uz saglasnost Vlade, i po svojoj prirodi predstavljaju stvarna izuzeća od primjene zakona. Isto je izričito propisano članom 6 navedene uredbe, kojim je određeno da se te nabavke sprovode u skladu sa internim aktima naručioca ili u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom, odnosno pravilima međunarodne organizacije, koji se zaključuju uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore. Zbog toga je pravno ispravno i sistemski usklađeno da se u članu 22 kao izuzeće predvide samo nabavke iz člana 176, dok se režim nabavki iz člana 175 uređuje kroz navedenu uredbu, uz supsidijarnu primjenu zakona.	
--	---	--

Kraljevsko pozorište „Zetski dom“		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 39 stav 2 – Lice zaposleno na poslovima javnih nabavki ili drugo angažovano lice kod naručioca, koje ima saznanje o korupciji u javnim nabavkama, dužno je da, zavisno od toga na koga se saznanje odnosi, o tome bez odlaganja obavijesti ovlašćeno lice naručioca. Šta se podrazumijeva pod saznanjem? Da li se odnosi na sumnju, indiciju ili dokaz? Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Službenik je izložen odgovornosti ako ne prijavi, a i odgovornosti ako neosnovano prijavi, što proizvodi pravnu nesigurnost i zastrašujući efekat, što je protivno vladavini prava.	NE PRIHVATA SE Ova odredba je usmjerena na pravovremeno reagovanje i prevenciju korupcije, što je ključni element transparentnosti i zakonitosti u postupcima javnih nabavki. Pojašnjavanje odredaba Zakona, radi pravilne primjene, vrši Ministarstvo kroz pružanje savjetodavne pomoći i davanje mišljenja.
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 44 stav 1 – Sistem koji automatski označava nepravilnosti? Koja je pravna priroda tog nalaza, da li se ima pravo na prigovor? Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Nedefinisane obaveze službenika. Po ovome algoritam postaje organ odlučivanja. Posljedice koje se mogu navesti kao ustavni problem: povreda prava na pravičan postupak i zabrane arbitrarnosti uprave.	NE PRIHVATA SE Automatski sistem koji označava nepravilnosti nije organ odlučivanja niti donosi konačne odluke, već služi isključivo kao pomoćno sredstvo za identifikaciju potencijalnih nepravilnosti. Postupak u vezi sa funkcionisanjem automatske identifikacije nepravilnosti i način postupanja učesnika u postupku javne nabavke biće precizno uređen uputstvom.

3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 47 stav 2 – moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Fali riječ minimum VI nivo kvalifikacije.	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 47 stav 3 – <u>Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki.</u> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Ukazujemo da ovakvo rješenje nije u skladu sa važećom praksom. Plan javnih nabavki predstavlja planski i finansijski akt naručioca, koji zavisi od budžeta, programskih aktivnosti potreba organizacionih jedinica, te ne može biti u isključivoj nadležnosti ovlašćenog službenika za javne nabavke. Predlog da ostane dosadašnje rješenje prema kojem službenik za javne nabavke učestvuje u priprei plana javnih nabavki.	PRIHVATA SE
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 47 stav 6 – <u>Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama.</u> Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Da li je to kontrola, nadzor, odgovornost? Da li odgovara i za radnje drugih lica kao komisije, rukovodioca? Neprecizna formulacija. Uzimajući u obzir kompletan Nacrt izmjena i dopuna zakona može se konstatovati da su napravljeni propusti: Strukturni nedostatak – gdje službenik ostaje "prva linija odgovornosti" Direktiva 2014/24 EU ne predviđa automatsku ništavnost bez sudske kontrole, kao i administrativnu zabranu rada bez jasnog postupka, tako da je jasno da postoji rizik nesrazmjernih sankcija kao i pravna nesigurnost. Povećanje administrativnog opterećenja, a bez povećanja broja zaposlenih, tehničke podrške i finansijske nadoknade. Ovim zakonom bismo dobili da službenici za javne nabavke budu pravno izloženi, profesionalno nesigurniji, podložniji pritiscima, izloženi reputacionom riziku.	PRIHVATA SE

1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: "Definicija korupcije u javnim nabavkama Član 38 - Sugestija da se brišu riječi "svako" i "propust", u dijelu „Korupcija u javnim nabavkama je svako postupanje ili propust u postupanju učesnika u postupku javne nabavke, kojim se zloupotrebljava službeni položaj, uticaj, povjerenje, pritisak, ovlašćenje ili informacije sa ciljem pribavljanja nezakonite koristi za sebe ili drugo fizičko ili pravno lice." Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Propust u postupanju može obuhvatati širok spektar situacija, uključujući nenamjerne greške, nepažnju, nedovoljno stručno postupanje ili administrativne nepravilnosti, koje same po sebi ne moraju imati koruptivni karakter niti biti učinjene sa namjerom pribavljanja nezakonite koristi. Uključivanjem propusta u definiciju korupcije briše se jasna granica između koruptivnog ponašanja i profesionalne greške ili odgovornosti po drugim osnovama. Definicija korupcije treba da bude zasnovana na aktivnom, svjesnom i namjernom djelovanju usmjerenom na zloupotrebu položaja ili ovlašćenja radi pribavljanja nezakonite koristi. Propusti u postupanju već su adekvatno sankcionisani kroz druge institute – disciplinsku, prekršajnu ili upravnu odgovornost – te ne bi trebalo da budu obuhvaćeni pojmom korupcije. Zadržavanje riječi „propust“ može dovesti do proizvoljnog tumačenja i selektivne primjene zakona, jer ne postoji jasan kriterijum za razlikovanje koruptivnog propusta od obične greške u radu. Time se povećava rizik od neujednačene prakse i neopravdanog etiketiranja učesnika u postupku javne nabavke kao koruptivnih. Brisanjem riječi „propust“ definicija korupcije ostaje precizna, usklađena sa opšteprihvaćenim pravnim standardima i fokusirana na namjerna i svjesna ponašanja koja zaista predstavljaju korupciju, čime se jača pravna sigurnost i efikasnost primjene zakona.	PRIHVATA SE
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 47 - Izmijeniti odredbu: "Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca." jer ovlašćeni službenik za javne nabavke može odgovarati za poslove definisane predloženim članom 47 stav 3. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Prema predloženom rješenju, ne pravi se razlika između odgovornosti između nepravilnosti ovlašćenog službenika i nepravilnostima koje zavise od organizacionih jedinica koje pokreću proceduru ili prate realizaciju ugovoru ili Komisije za sprovođenje postupka javne nabavke. Predloženom mjerom prebacuje se institucionalna odgovornost na pojedinca i odgovornost za nepravilnosti koje nijesu u nadležnosti ovlašćenog službenika. Predlog da se definiše poslednji stav: "Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca iz stave 3 ovog člana	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Neispravna ponuda - Član 133 - Sugestija za izmjenu člana 133 stav 2 koji propisuje: Neispravna je ponuda 2) ako nije data u skladu sa tehničkom specifikacijom ili su zahtjevi za predmet nabavke nejasni, a ti nedostaci se ne mogu otkloniti pojašnjenjem ponude iz člana 134 stav 3 ovog zakona" jer odredba nije jasna i normativno je problematična.	PRIHVATA SE

	Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Član 134 stav 3 ne uređuje pojašnjenje ponude, već se (direktno ili posredno) ponovo poziva na član 133 ili reguliše nešto drugo. Time se stvara kružna upućujuća norma, bez sadržaja koji bi objasnio šta se pod „pojašnjenjem“ smatra. Drugim riječima: član 133 upućuje na član 134 stav 3 član 134 stav 3 ne sadrži normu o pojašnjenju ponude	
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Otvoreni postupak Član 54 - Sugestija za povećanje praga od 150.000 eura za robe i usluge u otvorenom postupku, na 250.000 eura za robe i usluge u otvorenom postupku. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Sugestija za povećanje praga od 150.000 eura za robe i usluge u otvorenom postupku, na 250.000 eura za robe i usluge u otvorenom postupku. Iznos od 150.000 eura kao prag za primjenu produženog roka za podnošenje ponuda u otvorenom postupku javne nabavke roba i usluga više ne odgovara tržišnim, ekonomskim i administrativnim okolnostima u kojima se sprovode postupci javnih nabavki. Došlo je do značajnog rasta cijena roba i usluga usljed inflacije, poremećaja na tržištu i povećanja troškova poslovanja, zbog čega veliki broj nabavki koje su po svojoj prirodi standardne i niskog rizika danas dostižu ili prelaze iznos od 150.000 eura. Zadržavanje tako niskog praga dovodi do toga da se za relativno jednostavne nabavke primjenjuju duži rokovi, što nepotrebno usporava realizaciju javnih potreba. Dalje, produženi rok od najmanje 30 dana treba da bude rezervisan za složenije, vrijednosno značajnije i tržišno zahtjevnije nabavke, dok za nabavke srednje vrijednosti ne postoji objektivna potreba za tako dugim rokovima, naročito kada se radi o standardizovanim robama i uobičajenim uslugama koje su široko dostupne na tržištu. Povećanjem praga omogućava se efikasnije i fleksibilnije sprovođenje otvorenog postupka, uz zadržavanje osnovnih principa konkurencije i transparentnosti. Privredni subjekti su već upoznati sa elektronskim sistemom javnih nabavki, a dodatnih 30 dana za pripremu ponuda u ovim slučajevima ne doprinosi značajno povećanju konkurencije, ali značajno utiče na kašnjenje u realizaciji ugovora. Takođe, postojeća razlika između pragova za robe i usluge (150.000 eura) i radove (500.000 eura) nije u potpunosti proporcionalna, imajući u vidu da određene usluge po složenosti i tržišnoj strukturi ne zaostaju za radovima, dok im se nameću strožiji vremenski uslovi.	NE PRIHVATA SE Zadržavanje postojećih vrijednosnih razreda i niži prag u odnosu na predloženi sugestijom omogućava potencijalno učešće većem broju ponuđača, uključujući mala i srednja preduzeća. Navedeno posebno u dijelu neophodnog dužeg roka u smislu pripreme ponuda i ulaska na tržište novih subjekata. Povećanje praga može eventualno dovesti do smanjenja konkurencije i eventualnog favorizovanja većih ponuđača u odnosu na mala i srednja preduzeća.

5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Posebni osnovi za isključenje iz postupka javne nabavke - Član 110 - Sugestija da se na kraju tačke 4 dodaju riječi "i/ili" Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Prema trenutnoj zakonskoj odredbi, Naručilac mora tražiti sve osnove za isključenje kumulativno, a ne pojedinačno. Trenutna zakonska odredba nije usaglašena sa sačinjavanjem Izjave privrednog subjekta na CEJN-u jer CEJN omogućava pojedinačno navođenje osnova. Primjer član 108 važećeg Zakona.	NE PRIHVATA SE U ovom dijelu nijesu postojale nedoumice, nejasnoće i problemi u primjeni odredbe iz razloga što ista jasno upućuje na alternativno a ne kumulativno tumačenje definisanih tački ovog člana Zakona.
----	--	--

Radio difuzni centar		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Članom 1 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama mijenja se član 38 sa kojim se definiše korupcija u javnim nabavkama I propisuje se da korupcija u postupku javne nabavke naročito obuhvata: 1) Podređenost javnog interesa privatnom– kada lice koje odlučuje u postupku ima lični, porodični ili poslovni interes povezan sa ponuđačem; 2) Davanje ili primanje mita – davanje, nuđenje, obećavanje, traženje ili primanje koristi, neposredno ili posredno, radi uticanja na tok ili ishod postupka javne nabavke; 3) Davanje prednosti jednom privrednom subjektu u odnosu na drugog – utvrđivanje tehničkih specifikacija, uslova, kriterijuma ili drugih elemenata postupka javne nabavke na način kojim se jednom ili više privrednih subjekata daje neopravdana prednost u odnosu na druge; 4) Dogovor– usaglašavanje ponuda ponuđača radi ograničavanja ili narušavanja konkurencije; 5) Neovlašćena izmjena dokumentacije – krivotvorenje podataka u ponudi, kao i dokumentaciji postupka javne nabavke; 6) Neosnovanu realizaciju ugovora o javnoj nabavci – izvršavanje ugovora na način suprotno ugovorenim uslovima, kao i naknadne neosnovane izmjene ugovora. U odnosu na ovako definiciju korupciju imam dva komentara: 1.S obzirom da je članom 88 stav 3 ZJN propisano: "Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako se ne može precizno i razumljivo opisati predmet nabavke u skladu sa članom 87 stav 4 ovog zakona, mogu se navesti elementi kao što je robni znak, patent, tip ili proizvođač, pod uslovom da takav navod bude praćen riječima "ili ekvivalentno", da li se ovakvom definicijom korupcije pod tačkom 3) dovode u koliziju ove dvije odredbe i ulaze li naručioci ako primjene u postupku stav 3 člana 88 u zonu korupcije. 2.Ovako široko postavljenom definicijom korupcije u odnosu na izvršenje ugovora suprotno ugovorenim uslovima (tačka 6) ulazimo u opasnost da se i najmanje odsupanje u izvršenju ugovora tretira kao korupcija. Zbog toga smatram da treba dodati "radi pribavljanja koristi".	PRIHVATA SE

2.	II Članom 3 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama briše se član 42 ZJN Nije dato obrazloženje zbog čega se briše ovaj član koji propisuje sukob interesa zbog prethodnih aktivnosti privrednog subjekta kod naručioca. Smatram da je ovaj član veoma važan i da ograničenja koja su propisana drugim zakonima, a odnose se na prethodne aktivnosti privrednog subjekta kod naručioca, nijesu dovoljne da bi se spriječio sukob interesa u javnim nabavkama.	PRIHVATA SE
3.	III Članom 11 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama u članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: "Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Predmetnom izmjenom nije definisano šta podrazumijeva istraživanje tržišta i koja je forma dokumentacije koja mora da se objavi na ESJN, a nije ni propisano da će to biti definisano podzakonskim aktom. Takođe smatram, da bi istraživanje tržišta bilo relevantno, da je bitnije propisati najduži vremenski period prije pokretanja postupka u kojem treba da je sprovedeno istraživanje tržišta.	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.
4.	IV Članom 12 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama mijenja se član 97-Garancija ponude, na način što se u stavu 5 broj 7 zamjenjuje brojem 5. Stav 5 člana 97 ZJN odnosi se na period važenja garancije ponude glasi: "U slučaju produženja roka za podnošenje ponuda iz člana 94 st. 3 i 7 i člana 115 stav 7 ovog zakona, garancija ponude koja je ispravno sačinjena u odnosu na prethodni rok važenja ponude, validna je, pod uslovom da je ponuđač dužan, da nakon otvaranja ponuda na zahtjev naručioca, produži važenje garancije do potrebnog roka". Nejasna je predložena izmjena, jer stav 5 člana 94 se ne odnosi na period važenja garancije ponude ("U predlogu iz stava 4 ovog člana navode se razlozi za otklanjanje nepravilnosti, nedostataka ili nezakonitosti tenderske dokumentacije ili izmjena i dopuna tenderske dokumentacije, ali predlog ne smije da sadrži konkretne izmjene i/ili dopune"), dok član 115 nema stav 5 (nema ni stav 7 kako piše sada). Mišljenja sam da u članu 97 treba izmijeniti stav 6 koji glasi : "Ponuđač može da dostavi garanciju ponude sa rokom važenja dužim od roka iz stava 5 ovog člana", na sljedeći način: "Ponuđač može da dostavi garanciju ponude sa rokom važenja dužim od roka iz stava 4 ovog člana. Stav 4 pomenutog člana glasi: Trajanje garancije ponude određuje se u skladu sa rokom važenja ponude uključujući i rok za eventualno aktiviranje koji ne može da bude kraći od pet dana, niti duži od 15 dana od dana isteka roka važenja ponude", i on propisuje trajanje garancije ponude a ne stav 5.	NE PRIHVATA SE Važeći tekst člana 97 precizno uređuje trajanje i produženje garancije ponude u skladu sa rokom važenja ponude, uključujući eventualni period aktiviranja, te jasno definiše postupak produženja garancije u slučaju produženja roka za podnošenje ponuda. Zadržavanje postojeće formulacije, uz tehničku ispravku poziva na tačan broj stava, osigurava pravnu sigurnost, dosljednu primjenu i jasnoću prava i obaveza ponuđača i naručioca.

1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: 1. U članu 4 kojim se mijenja član 43 u stavu 2 riječi: „sa tačno navedenim privrednim subjektima“ brišu se. Obrazloženje: U fazi pripreme tenderske dokumentacije u postupku javne nabavke predstavnik naručioca iz člana 41 stav 2 ovog zakona ne može potisati Izjavu o izbjegavanju sukoba interesa sa tačno navedenim privrednim subjektima, koji mogu imati status ponuđača jer u tom trenutku ne može nagađati koji će se ponuđači prijaviti na tender.	NE PRIHVATA SE Izjava o izbjegavanju sukoba interesa sa jasno navedenim potencijalnim subjektima je opravdana i neophodna mjera u fazi pripreme tenderske dokumentacije, a preciziranje evidencija ili kriterijuma za identifikaciju potencijalnih ponuđača u Zakonu nije potrebno, jer se njihov broj i sastav u postupku unaprijed ne mogu znati.
2.	U članu 6 kojim se mijenja član 47, mijenja se i glasi: “Službenik za javne nabavke Član 47 Naručilac je dužan da ima minimum jednog službenika za javne nabavke iz reda zaposlenih, odnosno lice koje je angažovano za poslove javnih nabavki u skladu sa zakonom. Lice iz stava 1 ovog člana mora imati završen najmanje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki. Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, obavlja administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke u kojem je član komisije i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Broj službenika za javne nabavke, njihovu organizaciju i način rada utvrđuje naručilac u skladu sa posebnim propisima. Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi dokaz o angažovanju službenika za javne nabavke.” Obrazloženje: Predložena odredba da lice koje je angažovano na poslovima javnih nabavki mora imati VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije, znači da službenici koji imaju VII nivo i rade godinama na poslovima javnih nabavki ne ispunjavaju ovaj uslov, te s toga predlažemo da se doda riječ: „najmanje“. Službenik za javne nabavke ne može kreirati plan javnih nabavki, jer ne kreira potrebe naručioca i Finansijski plan, već dobijene iznose obrađuje u skladu sa pragovima i raspoređuje u odgovarajuće vrste postupaka radi unosa u plan, tako da je termin kreirati neadekvatan jer daje odgovornost službeniku za javne nabavke koju on realno nema. S toga je predloženo da ostane važeći termin “učestvuje”. Predloženo je da se izbriše obaveza službenika da vodi evidenciju javnih nabavki na posebnim obrascima, s obzirom da naručilac sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki unošenjem i generisanjem na ESJN-u. Predložena odredba da su lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki odgovorna ovlašćenom službeniku za javne nabavke je protivzakonita, jer ako sva lica zaposlena ili angažovana, na poslovima javnih nabavki kod naručioca moraju imati isti nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o	PRIHVATA SE

	položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki i pripadaju kategoriji ekspertskog kadra, ona ne mogu biti odgovorna jedni drugima ili jednom zaposlenom iz iste kategorije. Prava obaveze i odgovornost službenika jasno je propisana Zakonom o lokalnoj samoupravi odnosno Zakonom o državnim službenicima i namještenicima. Predložna odredba da ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca je neprimjenljiva. Službenik za javne nabavke kod naručioca, u skladu sa članom 48 stav 5 Zakona o javnim nabavkama, može biti član komisije. Kako komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke imenuje ovlašćeno lice naručioca i ona je u svom radu nezavisna, službenik za javne nabavke je odgovoran isključivo za poštovanje procedure sprovođenja postupka po Zakonu o javnim nabavkama i podzakonskim aktima i za poslove koje u svojstvu člana komisije preduzima u skladu sa nadležnostima službenika za javne nabavke, utvrđenim Zakonom o javnim nabavkama. Dakle, službenik za javne nabavke može odgovarati samo za svoj rad i postupanje ali ne i za rad i postupanje članova komisije, ovlašćenog lica, lica koj učestvuju u pripremi tenderske dokumentacije, lica koja učestvuju u pripremi tehničke specifikacije i izradi projektnog zadatka, lica koja su zadužena za praćenje realizacije ugovora i drugih lica uključenih u postupak javne nabavke.	
3.	U članu 8 kojim se mijenja član 49 stav 6 riječ „resertifikacije“ briše se. Obrazloženje: Službenici koji su položili stručni ispit i platili troškove polaganja stručnog ispita, te dobili sertifikat o položenom stručnom ispitu, a godinama rade na poslovima javnih nabavki i stručno se usavršavaju pohađajući obuke i seminare, ne bi trebalo da se ponovo izlažu provjerama i troškovima. Njihovu stručnost provjerava i potvrđuje inspeksijski nadzor u postupcima javnih nabavki.	PRIHVATA SE
4.	Član 11 kojim se mijenja član 85 briše se. Obrazloženje: U članu 85 u stavu 1 brišu se riječi “i njegove procijenjene vrijednosti” što je u suprotnosti sa članom 84 stav 2 tačka 3 Zakona o javnim nabavkama, kojim se utvrđuje procijenjena vrijednost nabavke za svaki predmet nabavke pojedinačno kao obavezan sadržaj plana javnih nabavki. Uvođenje obaveze naručiocu da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke u suprotnosti sa članom 84 stav 6 Zakona, kojim je utvrđeno da saglasnost na Plan javnih nabavki, pa samim tim procijenjenu vrijednost predmeta nabavke, daje Ministarstvo, odnosno organ upravljanja, što znači da naručilac ne može u javnom pozivu navesti neku vrijednost koju pokaže istraživanje tržišta koja je različita od one u Planu javnih nabavki na koju je dobio saglasnost. Dodatno, ukoliko se utvrdi obaveza istraživanja tržišta za utvrđivanje procijenjene vrijednosti prilikom pripreme Plana javnih nabavki, ne može spovesti u praksi, jer Plan javnih nabavki proizilazi iz Finansijskog plana naručioca, što znači da bi	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.

	naručilac trebalo da izvrši istraživanje tržišta prilikom izrade Finansijskog plana. Posebno skrećemo pažnju da je istraživanje tržišta posebna disciplina za koju su potrebna kontretna znanja i vještine koje naručilac ne može i nije u obavezi da posjeduje. Naime, da bi se krenulo u istraživanje za svaki postupak naručilac mora imati detaljnu specifikaciju i/ili projektni zadatak, za koji službenik ni naručilac ne mogu i ne moraju imati stručna znanja radi pripreme istih. Dalje, u postupku utvrđivanja procijenjene vrijednosti pored cijene, istražuju se i kvalitet, garantni rokovi, troškovi održavanja i dostupnost robe ili usluga, koji takođe utiču na ukupnu cijenu, što dodatno usložnjava postupak istraživanja tržišta. Problematičan je i način utvrđivanja procijenje vrijednosti nabavke, jer ukoliko kao procijenjenu vrijednost naručilac odabere najnižu ili prosječnu vrijednost, time krši sva načela utvrđena Zakonom o javnim nabavkama jer isključuje one ponuđače koji su prilikom istraživanja tržišta ponudili veće cijene. Takođe, istraživanje tržišta se ne može ograničiti samo na teritoriju Crne Gore, već bi podrazumijevalo istraživanje tržišta u zemljama regiona ili šire, jer bi se u suprotnom narušilo načelo ravnopravnosti, slobode i zabrane diskriminacije, što bi dodatno usložilo postupak. I najvažnije, prilikom istraživanja tržišta naručilac šalje direktne upite potencijalnim ponuđačima, što otvara širok prostor za potencijalnu korupciju, povlašćen položaj u postupku ponuđača koji su bili uključeni u istraživanje tržišta i nejednak tretman ponuđača u postupcima javnih nabavki.	
5.	U članu 13 kojim se mijenja član 111 stav 4 riječi: "ne sadrži elektronski potpis" brišu se. Obrazloženje: Ako Izjava privrednog subjekta ne sadrži elektronski potpis onda nema svojstvo isprave, a samim tim ni pravni značaj u pogledu odogovornosti za tačnost podataka koje je naveo u Izjavi. Ukoliko se ostaje pri ovoj izmjeni, molimo pojašnjenje zašto Izjava ne bi trebalo da bude potpisana, kada je u praksi od sada funkcionisala bez problema.	PRIHVATA SE

Miljić Tomo, dipl. pravnik iz Podgoric		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Primjedba na član 1: Članom 1 nije precizno i jasno definisana korupcija u javnim nabavkama. Obrazloženje: - u stavu 1 koristi se izraz „učesnik u postupku javne nabavke“, koji izraz ne postoji u postojećem tekstu ZJN, pa je potrebno propisati značenje ovog izraza, bilo u ovom članu ili dopunom postojećeg člana 4; - u stavu 2 tačka 1) propisan je slučaj korupcije koji se većim dijelom podudara sa slučajem sukoba interesa iz postojećeg člana 41 stav 1 tačka 1, pa je potrebno jasno razgraničiti ove situacije; - u stavu 2 tačka 3) koristi se izraz „neopravdana prednost“, što ovu odredbu čini problematičnom sa aspekta tumačenja i pravilne primjene u svakom konkretnom slučaju, a posebno ako se ima u vidu obaveza naručioca da prije pokretanja postupka javne nabavke izvrši istraživanje tržišta koje, po prirodi stvari, ne može biti toliko sveobuhvatno u pogledu sagledavanja postojećeg tržišta, niti se nakon toga	PRIHVATA SE

	predmet nabavke može definisati toliko uopšteno da odgovara svakom privrednom subjektu kao potencijalnom ponuđaču, a da istovremeno zadovolji stvarne potrebe naručioca ili korisnika za predmetnom nabavke; - ugovor o javnoj nabavci ne može se neosnovano realizovati, već se može nepravilno realizovati, a može se neosnovano zaključiti, pa je potrebno redefinisati tačku 6 stava 2 ovog člana.	
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Primjedba na član 2: Odredbe člana 2 stav 2, stav 3 tačka 1 i stav 4 su neprecizne. Obrazloženje: Stavom 2 je propisano da je lice na poslovima javnih nabavki ili drugo lice angažovano kod naručioca dužno da o saznanju korupcije u javnim nabavkama obavijesti ovlašćeno lice naručioca, Ministarstvo, organ nadležan za sprečavanje korupcije i nadležnog državnog tužioca. Vrznik „ili“ treba zamijeniti veznilom „i“, jer obaveza lica na poslovima javnih nabavki da o svom saznanju o korupciji obavijesti navedene organe ne isključuje obavezu i drugog lica da to uradi, a veznik „ili“ na to upućuje. Takođe, sasvim je dovoljno da lice na poslovima javnih nabavki i drugo lice angažovano kod naručioca o svom saznanju korupcije u javnim nabavkama obavijesti jedan od navedenih organa, a ne sve kako to nameće veznik „i“. Nije propisana posljedica ako lice na poslovima javnih nabavki i/ili drugo lice angažovano kod naručioca ne obavijesti neki od navedenih organa o svom saznanju korupcije u javnim nabavkama. Iz odredbe stava 2 tačka 3 nejasno je da li se obaveza isključenja iz postupka javne nabavke odnosi na konkretni postupak javne nabavke ili na sve postupke određenog naručioca. Ovo iz trazloga jer se odrednica „za koga je utvrđeno“ može različito tumačiti, pa otvara pitanje primjene postojeće odredbe člana 108 tačka 1. Budući da član 1 sadrži odredbe o korupciji, a da član 2 sadrži određene odredbe o anti korupciji, to je potrebno u stavu 3 člana 2 precizirati koja su to tačno antikorupcijska pravila čije kršenje ima za posljedicu ništavost ugovora o javnoj nabavci.	PRIHVATA SE

3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Primjedba na član 3: Nejasno je zašto se briše član 42. Obrazloženje: U praksi su prisutne situacije koje su 42 prepoznate kao sukob interesa. Te situacije mogu bitno da naruše konkurenciju u javnim nabavkama i da utiču na nepravilnu realizaciju ugovora o javnoj nabavci, a posebno pri činjenici da postoje vlasnički i na drugi način povezana privredna društva koja učestvuju u istom ili povezanim postupcima javnih nabavki. Ukoliko se ostaje pri tome da se član 42 briše, to je potrebno posebno obrazložiti.	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Primjedba na član 4: Član 4 je nejasan. Obrazloženje: Iz odredbe stava 1 nejasno je kako će predstavnik naručioca da prije pokretanja postupka javne nabavke, putem ESJN, sačini izjavu o izbjegavanju sukoba interesa i gdje će tu izjavu da objavi prije kreiranja postupka javne nabavke. Iz odredbe stava 2 nejasno je kako predstavnik naručioca može da izvrši obavezu da u izjavi o izbjegavanju sukoba interesa tačno navede privredne subjekte sa kojim je u sukobu interesa, a koji mogu imati status ponuđača u određenom postupku javne nabavke. Takođe, odredbom ovog stava, kako ni ostalim odredbama ovog člana, nije propisana posljedica ako predstavnik naručioca ne izvrši navedenu zakonsku obavezu. Odredba stava 4 neposredno regučiše pravnu situaciju, pa je ne treba propisivati kao izuzetak od stava 3 ovog člana. Odredba stava 6 je u koliziji sa postojećom odredbom člana 41 stav 1 tačka 2 i stav 3, pa je potrebno redefinisati predloženu odredbu ili izmijeniti postojeće odredbe člana 41 stav 1 tačka 2 i stav 3 i člana 108 tačka 2.	PRIHVATA SE
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Primjedba na član 5: Član 5 sadrži pravno-tehničku grešku. Obrazloženje: Ako se tačka 1 zamjenjuje sa nove 4 tačke, onda je potrebno promijeniti redosled ostalih postojećih tačaka.	PRIHVATA SE
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: Primjedba na član 6: Član 6 je nejasan i neprecizan. Obrazloženje: Nejasno je da li se odredba stava 2 odnosi i na članove komisije za sprovođenje postupka javne nabavke, s obzirom da se odnosi i na druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki, a postojećim članom 3 propisano je da su poslovi javnih nabavki, između ostalog, sprovođenje postupka javne nabavke, izrada tenderske dokumentacije i drugih dokumenata, tj. poslovi koji su postojećim članom 48 dati u nadležnost komisiji za sprovođenje postupka javne nabavke. Shodno naprijed navedenom, iz predloženog stava 4 nejasno je da li su i članovi komisije za sprovođenje postupka javne nabavke odgovorni ovlašćenom službeniku za javne nabavke. Takođe, nejasno je da li ovlašćene i obaveza ovlašćenog službenika iz predloženog stava 6 znači da ovlašćeni službenik za javne nabavke može da koriguje činjenično stanje i nalaze koje utvrdi komisija za sprovođenje postupka javne nabavke, kao	PRIHVATA SE

	i predlog odluke.	
7.	Primjedba/predlog/sugestija 7: Primjedba na član 7: Član 7 je nejasan i neprecizan. Obrazloženje: S obzirom da se briše stav 3 člana 48, postavlja se pitanje kako će komisija za sprovođenje postupka javne nabavke sa parnim brojem članova da odlučuje u slučaju jednakog broja glasova za i protiv. Takođe, da li je prihvatljivo da komisija za sprovođenje postupka javne nabavke može da ima dva člana. Sugestija: Da li je poslije predložene izmjene stava 4 potreban postojeći stav 5 člana 48.	PRIHVATA SE
8.	Primjedba/predlog/sugestija 8: Primjedba na član 8: Član 8 je pravno problematičan. Obrazloženje: Podzakonskim aktom Ministarstva ne može se propisati program i način resertifikacije postojećih sertifikata, ako Zakonom nije propisano trajanje važenja sertifikata i obaveza resertifikacije. Pri čemu treba voditi računa da lica koja posjeduju važeći sertifikat na neodređeno vrijeme, izdat po postojećem ili ranijim propisima, imaju stečeno pravo koje se ne može ograničiti ili izmijeniti podzakonskim aktom.	PRIHVATA SE
9.	Primjedba/predlog/sugestija 9: Sugestija na član 10: U predloženoj odredbi člana 10, nakon riječi „sprovođenja“ treba dodati riječ „nabavke“.	PRIHVATA SE
10.	Primjedba/predlog/sugestija 10: Sugestija u vezi člana 11: U član 11 nove stavove 2 i 3 treba dodatno precizirati u odnosu na određene predmete nabavke. Obrazloženje: Procjena predmeta nabavke izvođenja radova na osnovu revidovanog glavnog projekta data je u predmjeru i predračunu radova, koji je sastavni dio glavnog projekta. Radi definisanja konačnog predloga naznačenih stavova potrebno je razmotriti pitanje: da li naručilac može da istraživanjem tržišta promijeni verifikovani predračun radova. Takođe, treba precizirati da li se odredba stava 2 odnosi i na nabavke po osnovu člana 59 stav 1 tačka 3. U neostatku pravilnika o načinu istraživanja tržišta postoji realni rizik da naručilac, odnosno njegova lica koja pripremaju tendersku dokumentaciju dođu u situaciju iz predložene odredbe člana 1 stav 2 tačka 3. U stavu 3 poslije riječi „objavljuje“ treba dodati riječ „izvještaj“. Treba propisati pravnu posljedicu ako naručilac ne postupi u skladu sa stavovima 2 i 3. U tom smislu treba sagledati uticaj propuštanja tih radnji na zakonitost postupka javne nabavke, te sledstveno tome ocijeniti li je u pitanju bitna povreda pravila postupka koju treba dodati u članu 195.	PRIHVATA SE

11.	Primjedba/predlog/sugestija 11: Primjedba na član 12: Član 12 je nejasan i neprecizan. Obrazloženje: U odredbi člana 97 stav 5 na dva mjesta postoji broj 7, pri čemu prvi broj sedam ne treba zamjenjivati brojem 5, jer upućuje na odgovarajuću situaciju, dok drugi broj 7 treba zamijeniti brojem 4, a ne 5, jer član 115 nema pet, već četiri stava.	PRIHVATA SE
12.	Primjedba/predlog/sugestija 12: Sugestija na član 13: U članu 13 u stavu 1 u tački 1. riječi „u jednoj“ treba zamijeniti riječima „ni u jednoj“, jer riječi „u jednoj“ upućuju na zaključak da privredni subjektan ne može biti u jednoj, ali da može biti u dvije ili više nedozvoljenih situacija. Stav 2 treba preformulisati na sljedeći način: „Izjava privrednog subjekta sačinjava se na ESJN, na obrascu koji kreira naručilac u skladu sa obrascem koji propisuje Ministarstvo, i ista se ne potpisuje. Ovo iz razloga, jer u postojećim uslovima obrazac izjave privrednog subjekta kreira naručilac na ESJN, u skladu sa uslovima predviđenim tenderskom dokumentacijom, uz korišćenje obrasca koji propiše Ministarstvo. Predlozi za dopunu člana 13: 1) Potrebno je bliže i preciznije propisati obavezu vršenja provjere tačnosti podataka sadržanih u izjavi privrednog subjekta, s obzirom da je u pitanju preliminarni, a ne punopravni dokaz, tj. treba precizirati da li se vrši provjera tačnosti izjave privrednog subjekta svakog ponuđača i podugovarača ili će se vršiti provjera tačnosti izjave privrednog subjekta samo ponuđača čija je ponuda ekonomski najpovoljnija. Predloženo preciziranja nameće promjena pravne prirode izjave privrednog subjekta, jer se ne može pravno valjano odlučiti o ponudi i ponuđaču na osnovu preliminarnog, tj. privremenog dokaza. 2) Potrebno je propisati na koji dan se vrši provjera tačnosti podataka o nepostojanju osnova za isključenje iz postupka i ispunjavanja uslova za učešće u postupku javne nabavke. Ovo iz razloga što se predloženim konceptom izjave privrednog subjekta ne garantuje nepostojanje osnova za isključenje u postupku javne nabavke i ispunjenje uslova za učešće u postupku u toku trajanja postupka, već se istom tvrdi da privredni subjekat nije u određenoj situaciji i da ispunjava zahtijevane uslove. Znači izjava se odnosi na vrijeme davanja, a ne na buduće vrijeme. Propisivanje predložene odredbe je neophodno radi pravilne primjene ovog pravnog instituta, a posredno radi onemogućavanja kreativnih tumačenja koja se nerijetko definišu kao pretjerani formalizam ili kao potreba sagledavanja cjeline predmetne problematike, što nije u skladu sa načelima javnih nabavki kojima se afirmiše tržišna konkurencija uz striktno poštovanje utvrđenih pravila. 3) Potrebno je propisati razloge neispravnosti izjave privrednog subjekta, jer je to od bitnog značaja za pravilnu primjenu člana 134 stav 2 tač. 4 i 5 i člana 108 tačka 5 Zakona.	PRIHVATA SE

13.	Primjedba/predlog/sugestija 13: Sugestija u vezi člana 14: U članu 14 poslije broja „17“ treba brisati riječ „dodati“, jer je višak.	PRIHVATA SE
14.	Primjedba/predlog/sugestija 14: Predlog za dopunu postojećeg člana 126: Potrebno je dopuniti odredbu člana 126 stav 6, na način da se propiše da se u slučaju korišćenje sposobnosti člana zajedničke ponude ne primjenjuje odredba člana 127 stav 2, jer ukoliko član zajedničke ponude ima status drugog subjekta, zajedničko nastupanje gubi svrhu.	NE PRIHVATA SE Primjedba se ne prihvata, jer predložena dopuna nije u skladu sa sistemskim rješenjima sadržanim u Zakonu o javnim nabavkama Crne Gore koja uređuju način dokazivanja ispunjenosti uslova i oslanjanje na sposobnosti drugih subjekata. Naime, odredbama člana 126 uređeno je zajedničko učešće privrednih subjekata u postupku javne nabavke kroz podnošenje zajedničke ponude, dok je članom 127 propisana mogućnost oslanjanja ponuđača na sposobnosti drugih subjekata radi dokazivanja ispunjenosti uslova za učešće u postupku. Navedene odredbe uređuju različite pravne osnove za učešće u postupku javne nabavke i primjenjuju se nezavisno jedna od druge. Takođe, važeće zakonsko rješenje omogućava privrednim subjektima da slobodno izaberu model učešća u postupku javne nabavke – samostalno, kao grupa ponuđača, uz angažovanje podgovarača ili oslanjanjem na sposobnosti drugih subjekata pri čemu se primjenjuju odgovarajuća pravila za svaki od navedenih instituta. Imajući u vidu navedeno, ocijenjeno je da postojeće odredbe zakona na adekvatan način uređuju predmetnu materiju, te da predložena dopuna nije potrebna, zbog čega se primjedba ne prihvata.
15.	Primjedba/predlog/sugestija 15: Predlog za izmjenu postojećeg člana 128: U članu 128 stav 6 treba izbrisati riječi: „osim u slučaju iz stava 10 tač. 1 i 2 ovog člana i člana 120 stav 4 ovog zakona“. Ovo iz razloga što se odredbe stava 10 čač. 1 i 2 ne odnose na učešće ponuđača u ponudi, već na zamjenu podgovarača u toku	NE PRIHVATA SE Odredba u dosadašnjoj primjeni nije izazivala nejasnoće niti probleme u tumačenju. Ministarstvo finansija je kroz davanje mišljenja i pružanje

	izvršenja ugovora o javnoj nabavci, dok je omogućavanje učešća podugovarača po članu 120 stav 4 u suprotnosti sa tim članom, jer znači da privredni subjekat može da istovremeno bude podugovarač u dvije ili više ponuda, što je besmisleno.	savjetodavne podrške naručiocima i privrednim subjektima dodatno pojasnilo svrhu predmetne odredbe i način njene primjene u praksi, čime je obezbijeđeno njeno jasno i ujednačeno tumačenje.
16.	Primjedba/predlog/sugestija 16: Predlog za izmjenu postojećeg člana 123: U članu 133 treba dodati novu tačku koja glasi: uz koju kao zajedničku ponudu nije dostavljen ugovor o zajedničkom nastupanju ili je dostavljen ugovor o zajedničkom nastupanju koji nije u skladu sa članom 126 stav ovog zakona". Obrazloženje: Ugovor o zajedničkom nastupanju je bitan dokument za podnošenje zajedničke ponude, pa je potrebno sankcionisati ukoliko nije dostavljen uz ponudu ili ukoliko nije sačinjen u skladu sa članom 126 stav 2.	NE PRIHVATA SE Primjedba se ne prihvata, jer se predložena dopuna ne smatra potrebnom imajući u vidu postojeće odredbe Zakon o javnim nabavkama Crne Gore koje već uređuju način podnošenja zajedničke ponude i dokazivanje međusobnih odnosa članova grupe ponuđača. Naime, članom 126 zakona propisani su uslovi pod kojima privredni subjekti mogu podnijeti zajedničku ponudu, uključujući i obavezu uređivanja međusobnih prava i obaveza članova zajedničke ponude. Propisivanje dodatnog posebnog osnova za odbijanje ponude u slučaju nedostavljanja ili neusklađenosti ugovora o zajedničkom nastupanju moglo bi dovesti do prekomjernog formalizma u postupku javne nabavke.
17.	Primjedba/predlog/sugestija 17: Sugestije i predlozi na član 17: Član 17 treba pravno tehnički srediti: Obrazloženje: Odredba stava 1 ne pripada članu 134, već članu 135, pa je na predloženi način potrebno izmijeniti odredbu člana 135 stav 4, a ne odredbu člana 134 stav 4. Stavom 2 treba izmijeniti stav 4, a ne stav 5 člana 134. Stavom 3 treba propisati da je naručilac dužan da u tenderskoj dokumentaciji navede da li će koristiti mogućnost zahtijevanja dopune, razjašnjenja ili dostavljanja potrebne informacije, kao u tenderskoj dokumentaciji da obrazloženje nekorišćenja će mogućnosti.	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Uvažavajući navode koji se odnose na pravno-tehničko usklađivanje teksta, izvršene su odgovarajuće korekcije u normativnom dijelu radi preciznijeg upućivanja na odredbe zakona i jasnijeg tumačenja i primjene u praksi. Na taj način je tekst odredbe dodatno tehnički usklađen kako bi se otklonile eventualne nedoumice u vezi primjene. Sa druge strane, nije prihvaćena sugestija da se propiše obaveza naručioca da u tenderskoj dokumentaciji unaprijed navede da li će koristiti mogućnost zahtijevanja dopune, pojašnjenja ili dostavljanja potrebnih informacija. Naime, unaprijed propisivanje obaveze da naručilac u tenderskoj dokumentaciji iznese stav o korišćenju tog instituta nije svrsishodno, jer se potreba za dopunom ili pojašnjenjem može utvrditi tek nakon pregleda i ocjene

		ponuda. Izmjenama predloženo rješenje je u skladu sa pravnom tekovinom Evropske unije, odnosno Direktivama iz oblasti javnih nabavke EU.
18.	Primjedba/predlog/sugestija 18: Sugestija u vezi člana 18 U Članu 18 poslije riječi „mogu“ treba dodati riječi „u tenderskoj dokumentaciji“, kako bi ova odredba bila jasna i precizna.	PRIHVATA SE
19.	Primjedba/predlog/sugestija 19: Primjedba na član 19: Član 19 je u suprotnosti sa načelom pravne sigurnosti, pa ga treba brisati ili redefinisati na način da naručilac ima pravo da izvrši ispravku očiglednih grešaka u pisanu brojeva i/ili naziva, ali da to ne može da vrši nakon izjavljivanja žalbe na odluku, osim u slučaju kada usvaja žalbu u skladu sa članom 189 stav 3. Obrazloženje: Nakon objavljivanja ili dostavljanja odluke, naručilac je istom vezan i u formalnom i u materijalnom smislu i ne može da odluku mijenja, dopunjava, ukida ili poništava, osim u slučajevima koji su propisani zakonom.	NE PRIHVATA SE Predložena odredba je rezultat čestih situacija u primjeni Zakona i na ovaj način se osigurava efikasna i transparentna ispravka očiglednih grešaka što ne dovodi do narušavanja prava ponuđača. Ova odredba Zakona je usklađena sa sistemom pravne zaštite i objava u ESJN garantuje nesmetanu primjenu i osigurava transparentnost. Na ovaj način odredba stava 6 člana 141 Zakona omogućava naručiocu da efikasno ukloni očigledne greške bez ugrožavanja prava ponuđača, čime se dodatno opravdava njeno zadržavanje u tekstu. Takođe, u pomenutoj odredbi je jasno definisan stav da objavljivanjem ispravljene odluke u ESJN smatra se dostavljenom svim učesnicima u postupku javne nabavke narednog dana od dana

		objavljivanja, što znači da od tog trenutka počinju teći rokovi za žalbu.
20.	Primjedba/predlog/sugestija 20: Predlog za izmjenu člana 192: U članu 192 stava 2 tačku 2 treba izmijeniti da glasi: „<i>ne ističe razloge za izuzeće ostalih ponuđača iz postupka javne nabavke i razloge neispravnosti njihovih ponuda, a ne dokaže da ne postoji razlog za njegovo isključenje iz postupka javne nabavke i da je njegova ponuda ispravna.</i>“ Obrazloženje: U praksi se pogrešno tumači izuzetak propisan odredbom člana 192 stav 2 tačka 2, pa se zanemaruje pravilo iz stava 1 tačka 7 istog člana, kojim je propisano: „<i>Komisija za zaštitu prava u postupku o žalbi odlučuje rješenjem o: odbijanju žalbe kao neosnovane, kada utvrdi da su svi žalbeni navodi u cjelini neosnovani.</i>“ Dakle, propisani izuzetak od pravila može se primijeniti samo ako žalilac ne dokaže da postoje razlozi za isključenje ostalih ponuđača ili da su njihove ponude neispravne, jer ako to ističe a ispitivanje žalbe se okonča samo ocjenom da postoji razlog za isključenje žalioaca ili da je njegova ponuda neispravna, narušava se princip ravnopravnosti iz člana 10 i na indirektan način nezakonito ograničava pravo na žalbu.	PRIHVATA SE
21.	Primjedba/predlog/sugestija 21: Predlog za izmjenu člana 196 i člana 195: Član 196 treba redefinisati, na način da se precizira o kojim bitnim povredama iz člana 195 Komisija za zaštitu prava vodi računa po službenoj dužnosti, a o kojima odlučuje ako su istaknute u žalbi. Predložena izmjena člana 196 podrazumijeva izmjenu odredbi člana 195 stav 2 i 3. Obrazloženje: Komisija za zaštitu prava realno nije u mogućnosti i ne treba da, po službenoj dužnosti, vodi računa o bitnim povredama pravila postupka iz člana 195 stav 1 tačka 4, 5, 6 i 7, već to treba da čini ako je istaknuto u žalbi.	NE PRIHVATA SE Primjedba se ne prihvata, jer je važeće normativno rješenje u Zakonu o javnim nabavkama postavljeno na način da obezbijedi punu i efikasnu zaštitu zakonitosti postupka javne nabavke. Naime, odredbama člana 195 propisane su bitne povrede pravila postupka javne nabavke, dok je članom 196 utvrđena obaveza da Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki prilikom odlučivanja o žalbi vodi računa o tim povredama po službenoj dužnosti. Ovakvo rješenje ima za cilj da obezbijedi zakonitost postupka javne nabavke i spriječi da eventualne ozbiljne nepravilnosti u postupku ostanu neotklonjene samo zbog toga što nijesu izričito istaknute u žalbi. Predložena izmjena, kojom bi se ograničilo postupanje Komisije po službenoj dužnosti samo na određene povrede, mogla bi dovesti do situacije da pojedine bitne povrede pravila postupka ne budu razmatrane ukoliko nijesu posebno navedene od strane podnosioca žalbe, što bi moglo negativno uticati na nivo pravne zaštite i zakonitost postupaka javnih nabavki.

1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Primjedba na član 1 I Član 6 Lica na poslovima javnih nabavki Član 47 Primjedba/predlog/sugestija 1: Dajemo primjedbu na određivanje samo jednog lica na poslovima Službenika za javne nabavke. kao I ovlašćeni službenik za javne nabavke Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Ovaj organ ima dva službenika koji posjeduju sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki, ali se samo jedan službenik bavi poslovima vezanim za jn, sistematizovano je samo jedno radno mjesto za službenika za javne nabavke, a drugi službenik je na drugo sistematizovano mjesto. Zakonsko rješenje kojim se propisuje da poslove javnih nabavki obavlja isključivo jedno lice – ovlašćeni službenik za javne nabavke – predstavlja ozbiljan sistemski rizik i neravnomjerne raspodjele odgovornosti, naročito kod administrativnih obaveza. Ovakvo rješenje dovodi do preopterećenosti službenika, koji su I previše opterećeni, pada koncentracije, odgovornosti jednog lica, kao i povećane vjerovatnoće nenamjernih propusta i grešaka. Predlažemo da se zakonom izričito omogući imenovanje više lica za obavljanje poslova javnih nabavki, u skladu sa realnim organizacionim i potrebama naručioca.	PRIHVATA SE
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Postojeća formulacija kojom se propisuje VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, bez navođenja minimalnog nivoa, u praksi stvara pravnu nejasnoću i mogućnost restriktivnog tumačenja. Smatramo da je neophodno dodati riječ „minimum“, jer bi u suprotnom došlo do nelogične situacije da lica sa višim stepenom obrazovanja ne mogu obavljati poslove javnih nabavki i isti bi mogli ostati bez posla upravo zbog nove formulacije.	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki. Lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki odgovorna su ovlašćenom službeniku za javne nabavke i obavljaju administrativne poslove u realizaciji postupka javne	PRIHVATA SE

	nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Smatramo da je predloženo rješenje kojim se ovlašćeni službenik za javne nabavke određuje kao lice koje samostalno kreira Plan javnih nabavki u potpunosti neprihvatljivo sa aspekta raspodjele nadležnosti i odgovornosti. Planiranje nabavki proizilazi iz potreba više direktorata i organizacionih jedinica i predstavlja odgovornost rukovodnog i odgovornog lica naručioca ili generalnih direktora određenih direktorata kao i načelnika direktorata, koji sa svojim sektorom planiraju aktivnosti za narednu godinu i na osnovu toga planiraju neophodna sredstva za svoje aktivnosti, za koje službenik za jn i ne mora da zna i da se razumije u sve oblasti što je svakako i nemoguće. Prebacivanje ove odgovornosti na službenika za javne nabavke dovodi do ozbiljnog narušavanja sistema odgovornosti i izlaže službenika potencijalnoj odgovornosti za odluke na koje nema stvarni uticaj, jer službenik za jn je poslednja karika u lancu, koja je kao operativac da sve što direktori, načelnici osmisle i isplaniraju, objavi i kasnije sprovede u Zakonskim okvirima. Predlažemo zadržavanje dosadašnjeg rješenja.	
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4 Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca. Ko je ovlašćeni službenik za javne nabavke u organi koji ima samo jednog službenika za jn predviđenog sistematizacijom. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Formulacija da se ovlašćeni službenik za javne nabavke <u>stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca</u> je pravno neodređena, preširoka i potencijalno opasna u primjeni. Ovakva odredba može dovesti do toga da službenik snosi disciplinsku, prekršajnu ili čak krivičnu odgovornost za postupke i odluke koje nijesu u njegovoj nadležnosti (jer je službenik za jn najniži status u organizacionoj strukturi organa, iznad službenika za jn je šef službe, načelnik službe, sekretar, državni sekretar i na kraju ovlašćeno lice organa), uključujući radnje drugih lica – šefova, načelnika direktorata, generalnih direktora.... Smatramo da je ovu odredbu neophodno precizirati ili izmijeniti, kako bi se jasno definisao stvarni obim odgovornosti, ovlašćenog službenika za javne nabavke, lica koje je angažovano na poslovima jn, samim tim i lica koja su u hijerarhiji iznad i koji odlučuju o postupcima koji se sprovode za directorate u kojima su načelnici i generalni direktori, oni sami. Po datom nacrtu za javne nabavke službenik <u>mora da bude samo jedan</u> i istom su nametnute sledeće obaveze: da kreira plan javnih nabavki, privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, bude član komisije u raspisanim otvorenim postupcima, jednostavnim nabavkama, da radi druge poslove koje u skladu sa internim pravilima svoje firme, bude spona između članova komisije i mnoge druge interne obaveze. Pored gore navedenih obaveza, suvišno je Službeniku za javne nabavke ostaviti formulaciju da se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod	PRIHVATA SE

	naručioca, jer službenik za jn poslednji sazna za neke izvršene nabavke i to tek kad se neka nabavka plati i plaćena faktura dostavi službeniku za jn da unese u izvještaj.	
5.	II Član 7 Primjedba/predlog/sugestija 5 U članu 48 stav 3 se briše. Stav 4 se mijenja i glasi: "Najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Ovdje treba da ostane postojeća formulacija, najmanje jedan član lice sa položenim ispitom za javne nabavke, jer ostavlja mogućnost Naručiocu, da za pojedine javne nabavke, uključi i druga lica koja ne obavljaju poslove Službenika odnosno Lica za obavljanje poslova javnih nabavki.	PRIHVATA SE
6.	III Član 11 Primjedba/predlog/sugestija 6: U članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: "Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Iako se obaveza sprovođenja istraživanja tržišta uvodi sa ciljem unapređenja transparentnosti i racionalnosti, smatramo da je način na koji je predložena u nacrtu zakona previše rigidan i neusklađen sa realnim potrebama prakse. Način koji je predložena u nacrtu zakona djeluje kao „zakonsko namještanje postupaka“, „zakonsko obavješćavanje pojedinih ponuđača da se planira postupak, da se oni pripremaju polako“... Način koji je predložena u nacrtu zakona – zašto bi službenik za jn uopšte morao da zna prije raspisivanja postupka koji se ponuđač bavi kojom uslugom... zar nije poenta da je postupak transparentan i neka se javi ko želi, ko ispunjava uslove, kome je potrebno...Ovakvo predložen način u nacrtu zakona dovodi do niza sumnji... Obavezni rokovi i javno objavljivanje istraživanja tržišta mogu značajno usporiti postupke javnih nabavki, čime se dovodi u pitanje efikasnost rada naručilaca i treba uzeti u obzir da u dosta organa ima samo po jedno lice koje se bavi poslovima jn i poslovima koje mu nadređeni daje. Predlažemo da član 85 ZJN ostane nepromijenjen.	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstom Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.

Zaključak: Kako sve ove godine niko od predlagača izmjena zakona nije razmotrio ili predložio da se službenicima za jn uveća koeficijent ili da se i službenici za jn svrstaju u Odluku o uvećanju zarada (sl.list CG 62/2011, 28/2016, 32/2017, 51/2017).

1.

PRIHVATA SE

Primjedba/predlog/sugestija 1: Primjedba na član 1
Primjedba/predlog/sugestija 1:

Potrebno da se član 48 stav 4 jasnije i preciznije definiše kako bi se u potpunosti otklonile pravne nedoumice.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:

Član 6

Član 47 mijenja se i glasi:

"Lica na poslovima javnih nabavki

Član 47

Naručilac je dužan da odredi jednog ovlašćenog službenika za javne nabavke iz reda zaposlenih, odnosno lica koje je angažovano za poslove javnih nabavki u skladu sa zakonom.

Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Ovlašćeni službenik za javne nabavke kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki.

Lica koja kod naručioca obavljaju poslove javnih nabavki odgovorna su ovlašćenom službeniku za javne nabavke i obavljaju administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju ovlašćenog službenika za javne nabavke, kao i podatke o drugim licima iz stava 3 ovog člana.

Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca."

Član 7

U članu 48 stav 3 se briše.

Stav 4 se mijenja i glasi:

"Najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona."

Na osnovu ove zakonske formulacije potrebno je imenovati jedno lice koje će biti ovlašćeni službenik za javne nabavke.

Dalje navodi se da najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona. Kako se članom 47 govori o tome da je naručilac dužan da imenuje jednog ovlašćenog službenika za JN, koje su njegove obaveze, navodi se i to da i on i lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju da imaju završen VI nivo

	nacionalnog okvira kvalifikacija i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki, te da su ova lica odgovora ovlaštenom službeniku za JN. Ovakva pravna formulacija člana 47 dovodi do pravne nesigurnosti prilikom tumačenja sljedećeg člana 48, konkretno stava 4 koji kaže da najmanje jedan član komisije mora biti lice iz člana 47 ovog zakona, shodno tome stvara se mogućnost tumačenja ovih članova na dva načina. 1. Ovlašćeni službenik za JN mora biti član svake komisije za JN 2. Bilo koje lice koje obavlja poslove javnih nabavki mora biti član svake komisije za JN. U praksi nije moguće da jedno lice pored obavljanja redovnih aktivnosti koje mu član 47 definiše (kreira plan javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki) bude ujedno i član svih komisija, s toga je potrebno da se ovaj član jasnije i preciznije definiše kako bi se u potpunosti otklonile pravne nedoumice.	
--	---	--

ADVOKAT JELENA ĐURIĆ, na adresi Džordža Vašingtona 108/A36, II sprat, email jelena.djuric@radonjic-associates.com, telefon br. 069824234		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: <u>Izmijeniti član 187 važećeg Zakona o javnim nabavkama, na način da glasi:</u> „Žalbama se prekidaju dalje radnje naručioca u postupku javne nabavke do donošenja rješenja po žalbi, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona, pri čemu dok traju postupci po žalbi, vrijednost svih pregovaračkih postupaka zajedno ne smiju preći 5% procijenjene vrijednosti javne nabavke koja je predmet žalbe.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: <u>Predloženom izmjenom se sprečava zloupotreba predmetnih instituta jer su u praksi zabilježeni slučajevi da naručioci, nakon izjavljene žalbe, pokreću druge postupke za isti predmet nabavke (najčešće pregovaračke postupke), čime se faktički obesmišljava postupak pravne zaštite i dovodi u pitanje svrha žalbe.</u> Ako naručilac tokom trajanja postupka po žalbi zaključi ugovor kroz drugi postupak, odluka po žalbi gubi praktični značaj, jer naručilac više nema potrebu za predmetnom nabavkom i nakon odluke po žalbi dolazi do poništaja postupka javne nabavke. Time se narušava pravo ponuđača na djelotvornu pravnu zaštitu. Dalje, iako je izuzetak iz člana 59 stav 1 tačka 3 predviđen za hitne i neodložne situacije, u praksi se dešava njegova prekomjerna i	NE PRIHVATA SE Primjedba se ne prihvata, jer predloženo rješenje nije u skladu sa sistemom pravne zaštite i mehanizmima sprovođenja postupaka javnih nabavki utvrđenim u Zakonu o javnim nabavkama. Naime, važećom odredbom člana 187 već je jasno propisano da izjavljena žalba ima suspenzivno dejstvo, odnosno da se njenim podnošenjem obustavljaju dalje radnje naručioca u postupku javne nabavke do donošenja odluke po žalbi. Time je već obezbijeđena osnovna svrha instituta žalbe, odnosno zaštita prava učesnika u postupku i sprječavanje zaključenja ugovora dok traje postupak pravne zaštite. Istovremeno, zakon je kroz odredbu člana 59 stav 1 tačka 3

	neadekvatna primjena. Ograničavanjem na određeni novčani iznos smanjuje se prostor za zloupotrebe.	predvidio izuzetak od opšteg pravila, koji omogućava sprovođenje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva u situacijama krajnje hitnosti, kada zbog nepredvidivih okolnosti nije moguće sprovesti redovan postupak javne nabavke. Ovaj izuzetak je restriktivno postavljen i primjenjuje se samo u jasno propisanim i izuzetnim okolnostima, kako bi se obezbijedilo nesmetano funkcionisanje javnih službi i zaštita javnog interesa u situacijama koje zahtijevaju hitno postupanje. Predloženo ograničenje kojim bi se propisalo da vrijednost svih takvih postupaka tokom trajanja žalbenog postupka ne može preći određeni procenat procijenjene vrijednosti nabavke koja je predmet žalbe nije svrsishodno i nije karakteristično za pravni okvir javnih nabavki, bez stvarnog doprinosa unapređenju sistema pravne zaštite. Postojeće zakonsko rješenje na adekvatan način uspostavlja ravnotežu između prava na djelotvornu pravnu zaštitu i potrebe zaštite javnog interesa.
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 135b važećeg Zakona o javnim nabavkama unijeti novi stav 3 koji glasi „Ako je izvršni direktor privrednog subjekta stranac, naručilac će prihvatiti uvjerenje iz stava 1 tačke 1 ovog člana koje nije starije od tri mjeseca od dana zahtjeva naručioca za dostavljanje dokaza“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Predložena izmjena je neophodna radi otklanjanja administrativnih prepreka za učešće privrednih subjekata kod kojih je stranac izvršni direktor. U mnogim državama pribavljanje uvjerenja o nekažnjavanju ili drugih relevantnih potvrda traje znatno duže nego što je to uobičajena praksa u Crnoj Gori. U praksi se dešava da nadležni organi u drugim državama izdaju tražena uvjerenja tek nakon više sedmica ili mjeseci, a u pojedinim slučajevima i duže, naročito kada se zahtjevi podnose učestalo ili kada je potrebno pribavljanje dokumentacije iz više registara. Takođe, prekratki rokovi za važenje dokumentacije mogu destimulisati strane ponuđače da učestvuju u postupcima javnih nabavki, čime se smanjuje konkurencija i mogućnost dobijanja povoljnijih ponuda za naručioca. Produženjem roka važenja dokumentacije za strane državljane obezbjeđuje se ravnopravan tretman domaćih i stranih lica, uz uvažavanje objektivnih razlika u administrativnim procedurama.	NE PRIHVATA SE Postojeći zakonski okvir već omogućava naručiocu da procijeni vjerodostojnost dokaza i, po potrebi, zatraži dodatne potvrde ili pojašnjenja od strane stranog ponuđača. Time se praktično otklanjaju administrativne prepreke bez potrebe za izmjenom roka važenja dokumenta i uvođenje izuzetaka, a istovremeno se održava princip pravne sigurnosti i jednakog tretmana svih ponuđača, što je ključna vrijednost Zakona o javnim nabavkama. Takođe, odredba važećeg zakona odražava međunarodne standarde i EU praksu, u kojoj je neophodno da dokazi o podobnosti budu aktuelni i relevantni u trenutku podnošenja ponude, bez posebnog produžavanja roka samo za strane ponuđače. Produženje roka za određenu grupu ponuđača moglo bi biti percipirano kao favorizovanje stranih ponuđača u odnosu na

		domaće, čime bi se narušila konkurencija i princip ravnopravnog tretmana.
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Brisati izmjenu predloženu članom 17 stav 1 Nacrta, koja glasi „u članu 134 stav 4 mijenja se i glasi: “Ako dvije ili više ponuda imaju jednak broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, kao ekonomski najpovoljnija ponuda biće izabrana ponuda koja je pristigla ranije“. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Nadležni organ je vjerovatno mislio na izmjenu člana 135 stav 4, a ne član 134. Ipak, i u toj situaciji ova izmjena nije prihvatljiva jer kriterijum „ranije pristigla ponuda“ nije objektivno povezan sa kvalitetom, cijenom ili drugim elementima ponude. Time se odstupa od principa transparentnosti, jednakog tretmana ponuđača i zabrane diskriminacije. Takođe, dovodi se u pitanje ravnopravnost ponuđača zbog tehničkih ili administrativnih razlika u načinu dostavljanja ponuda. Ako se kao odlučujući faktor uvodi vrijeme prijema ponude, tada rok za dostavljanje ponuda gubi svoj smisao i svrhu. Rok za podnošenje ponuda treba da obezbijedi svim zainteresovanim ponuđačima dovoljno vremena da pripreme kvalitetne i konkurentne ponude pod jednakim uslovima, a ne da stvara prednost onima koji ponudu dostave ranije.	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Brisati izmjenu predloženu članom 19 Nacrta, koja glasi: „u članu 141 dodaje se stav 6 koji glasi: “Odluka naručioca se može mijenjati do izvršnosti radi ispravke sadržaja i zakonitosti.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: U postupcima javnih nabavki mora postojati jasnoća i predvidivost pravnih posljedica donijetih odluka. Omogućavanje naručiocu da mijenja odluku sve do njene izvršnosti narušava princip pravne sigurnosti i dovodi ponuđače u stanje neizvjesnosti u pogledu ishoda postupka. Ovakva odredba može dovesti do situacije u kojoj naručilac mijenja odluku nakon što su ponuđači već pokrenuli pravne lijekove, čime se faktički otežava ili obesmišljava korišćenje prava na žalbu i drugih mehanizama pravne zaštite. Široko i neprecizno formulisano ovlašćenje („ispravka sadržaja i zakonitosti“) ostavlja prostor za proizvoljno tumačenje i potencijalne	NE PRIHVATA SE Predložena odredba je rezultat čestih situacija u primjeni Zakona i na ovaj način se osigurava efikasna i transparentna ispravka očiglednih grešaka što ne dovodi do narušavanja prava ponuđača. Ova odredba Zakona je usklađena sa sistemom pravne zaštite i objava u ESJN garantuje nesmetanu primjenu i osigurava transparentnost. Na ovaj način odredba stava 6 člana 141 Zakona omogućava

	zloupotrebe, jer ne definiše jasno šta se smatra dopuštenom izmjenom, niti postavlja ograničenja u pogledu obima i vrste izmjena. Zakoni već poznaju institute poput ispravke očiglednih grešaka, Uvođenje dodatne, široko postavljene mogućnosti izmjene odluke od strane samog naručioca može dovesti do pravne konfuzije i kolizije sa postojećim mehanizmima.	naručiocu da efikasno otkloni očigledne greške bez ugrožavanja prava ponuđača, čime se dodatno opravdava njeno zadržavanje u tekstu. Takođe, u pomenutoj odredbi je jasno definisan stav da objavljivanjem ispravljene odluke u ESJN smatra se dostavljenom svim učesnicima u postupku javne nabavke narednog dana od dana objavljivanja, što znači da od tog trenutka počinju teći rokovi za žalbu.
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Izmijeniti član 24 stav 1 Nacrta na način da postojeća izmjena „U članu 193 stav 1 tač 1 i 2 riječ zamjenjuje se riječju „četiri“, glasi kako slijedi: „U članu 193 stav 1 tač 1 i 2 riječ „osam“ zamjenjuje se riječju „četiri“.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Predložena izmjena je tehničke prirode sa obzirom da je očigledno došlo do omaške i izostavljanja riječi „osam“.	PRIHVATA SE
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: U članu 26 Nacrta definisati da li se radi o izmjeni postojećeg člana 210. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Predložena izmjena je tehničke prirode radi otklanjanja nedoumica.	PRIHVATA SE
7.	Primjedba/predlog/sugestija 7: Brisati izmjenu predloženu članom 28 Nacrta, koja glasi: „Član 219 mijenja se i glasi: „Stupanje na snagu Član 219 Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore.““ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Predmetnoj izmjeni nije mjesto u ovom Nacrtu, sa obzirom da je Zakon već stupio na snagu a da se ovom prilikom radi o njegovim izmjenama i dopunama. Sam Zakon o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama može da predvidi da izmjene i dopune stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.	NE PRIHVATA SE Primjedba se ne prihvata, jer predložena odredba, kojom se uređuje stupanje na snagu zakona, ima sistemsku i tehničku funkciju u zakonodavnom procesu i ne predstavlja odstupanje od pravnog okvira. Naime, iako važeći Zakon o javnim nabavkama već stupio na snagu, Zakona o izmjenama i dopunama predstavlja poseban zakon, koji samostalno uređuje izmjene i dopune postojećeg zakona. U skladu sa praksom zakonodavstva, svaka izmjena ili dopuna zakona mora imati jasno definisanu odredbu o stupanju na snagu, kako bi se obezbijedila pravna sigurnost i predvidljivost primjene novih odredbi.

1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: U članu 7 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, treba izmijeniti prvi stav tako da umjesto „U članu 48, stav 3 se briše“, ovaj stav treba da glasi „U članu 48, stav 3 se mijenja i glasi „Komisija ne može imati manje od tri člana““. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Nacrtom je predviđeno da se briše stav 3 iz člana 48 koji glasi „Komisiju čini neparan broj članova“. Predlažemo da se ovaj stav izmijeni na način da glasi da „Komisija ne može imati manje od tri člana“. Propisivanjem da komisija ne može imati manje od tri člana obezbjeđuje se da odluke ne donosi pojedinac, već više osoba, čime se i postavlja minimalni standard za kolektivno donošenje odluke; na taj način se isključuje mogućnost subjektivnog ili arbitrarnog postupanja pojedinca, ali i smanjuje mogućnost pristrasnosti i grešaka. U dosadašnjem zakonu bilo je predviđeno da komisiju čini neparan broj članova, čime se između ostalog, osiguravalo da ne mogu samo dva lica biti zadužena za sprovođenje postupka javne nabavke. Ukoliko se ta odredba izbriše, kao što je planirano nacrtom, u zakonu ne ostaju garancije da će komisiju činiti više od dvije osobe. Zbog toga smatramo da ovaj predlog treba usvojiti.	PRIHVATA SE
2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 11 Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, treba izmijeniti drugu rečenicu stava 2 i dopuniti riječju „izvještaj“, tako da glasi „O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno izvještaj u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN“. Osim toga, dodaje se novi stav koji glasi „Obavezan sadržaj obrasca Izvještaja o sprovedenom istraživanju tržišta propisuje Ministarstvo“. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Dosadašnji zakon je predviđao istraživanje tržišta samo kao mogućnost, dok se Nacrtom ovaj institut uvodi kao obavezan. S obzirom na to da dosadašnji okvir nije propisivao obavezu sačinjavanja i objavljivanja izvještaja o sprovedenom istraživanju tržišta, smatramo da je neophodno da se zakonom konkretno definiše na koj način se izvještava o sprovedenom istraživanju, odnosno koji je to obavezan sadržaj koji treba da izvještaj obuhvati. Na taj način bi se osiguralo da naručioci na istovjetan način izvještavaju o tome na koji način su sproveli analizu tržišta.	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Predloženi Član 16 Nacrta, stav 1, treba izmijeniti na način da ne predviđa brisanje odredbe kojom se kao neispravna smatra ponuda u kojoj visina ponuđene cijene prelazi procijenjenu vrijednost nabavke. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Nacrtom je predviđeno brisanje važeće odredbe kojom se kao neispravna ponuda računa ona u kojoj visina ponuđene cijene prelazi procijenjenu vrijednost nabavke. Brisanje ove odredbe može	NE PRIHVATA SE Predložena izmjena ovog člana Zakona rezultat je usklađivanja zakonske regulative sa funkcionisanjem elektronskog sistema javnih nabavki. Naime, postojeći elektronski sistem ne omogućava tehnički iskazivanje ponuda čija cijena premašuje procijenjenu vrijednost, te

	da dovede do problema u primjeni zakona, a pogotovo sa aspekta razvrstavanja nabavki u vrijednosne razrede. Naime, brisanje ove odredbe bi moglo da dovede i situaciju da se kao ispravna prihvati ponuda čija cijena prelazi procijenjenu vrijednost iz tenderske dokumentacije, a koja ujedno prelazi vrijednosti prag za konkretni postupak javne nabavke, čime bi se nabavka faktički realizovana po pravilima koja nisu predviđena za tu vrijednost. Brisanje odredbe prema kojoj se ponuda čija cijena prelazi procijenjenu vrijednost smatra neispravnom može otvoriti prostor za zloupotrebe u određivanju procijenjene vrijednosti nabavke. Procijenjena vrijednost predstavlja ključni element planiranja i sprovođenja postupka, jer upravo ona opredjeljuje vrstu postupka, primjenu vrijednosnih pragova i obim obaveza naručioca. Ukoliko bi bilo dopušteno prihvatiti ponudu koja značajno prelazi procijenjenu vrijednost, bez jasnih ograničenja, to bi moglo podstaći praksu formalnog određivanja niže procijenjene vrijednosti radi primjene jednostavnijeg postupka, dok bi se stvarna vrijednost ugovora naknadno "korigovala" kroz prihvatanje više ponude. Posebno treba imati u vidu da se nacrtom zakona uvodi obaveza sprovođenja analize tržišta prije pokretanja postupka javne nabavke. Time se dodatno potvrđuje da procijenjena vrijednost mora biti realno i stručno utvrđena, na osnovu objektivnih tržišnih pokazatelja. Ako je naručilac dužan da prethodno izvrši analizu tržišta, polazi se od pretpostavke da je procijenjena vrijednost pravilno i savjesno određena. U tom kontekstu, prihvatanje ponude koja prelazi tako utvrđenu procijenjenu vrijednost dovelo bi u pitanje svrhu same analize tržišta i oslabilo sistem planiranja i kontrole javne potrošnje.	održavanje takve odredbe u zakonu bilo bi neprimjenjivo u praksi. Ovom odredbom ne umanjuje se značaj procijenjene vrijednosti, već praktično prilagođava zakon elektronskom sistemu i omogućava njegovu dosljednu i efikasnu primjenu u svim postupcima javnih nabavki.
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 17 stav 1 predloženog Nacrta treba izmijeniti na način da glasi „Ako dvije ili više ponuda imaju jedan broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, kao ekonomski najpovoljnija ponuda biće izabrana ponuda koja ima veći broj bodova na osnovu parametara za kvalitet ili dodatnom kriterijumu iz tenderske dokumentacije.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Predloženom odredbom iz Nacrta predviđa se da u slučaju da jedna ili više ponuda imaju jednak broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, kao ekonomski najpovoljnija ponuda bira se ponuda koja je pristigla ranije. Smatramo da prva pristigla ponuda ne treba da bude razlog za izbor iz razloga jer se ona ne odnosi na kvalitet ponude i nije suštinski vezana za predmet nabavke, a može da favorizuje tehnički brže ponuđače i ponuđače koji imaju više iskustva u tehničkom dijelu podnošenja ponuda. Ako ponuđači znaju da u slučaju izjednačenja prednost ima onaj ko prvi podnese ponudu, stvara se podsticaj da ponudu dostave što ranije, čime se faktički skraćuje period predviđen za kvalitetnu pripremu ponude. Time rok postaje formalnost, a ne stvarna garancija jednakih uslova za sve. Kriterijum „prva pristigla ponuda“ odstupa od suštine sistema javnih nabavki, koji treba da obezbijedi ekonomski najpovoljniju ponudu, a ne najbržu reakciju ponuđača. Navedena predložena odredba, ima smisla samo ako pristigle ponude imaju isti broj bodova po pojedinačnim kriterijumima na	NE PRIHVATA SE Postojeći način odlučivanja omogućava jednostavnu i objektivnu proceduru koja je transparentna svim učesnicima. Predložena izmjena bi mogla dati prednost određenim ponudama na osnovu dodatnih parametara koji nisu nužno univerzalni ili mjerljivi na isti način, čime bi se narušila fer konkurencija.

	osnovu kojih se određuje ekonomski najpovoljnija ponuda.	
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 25 Nacrta, a kojim je predviđena izmjena člana 209 važećeg Zakona o javnim nabavkama, treba izmijeniti na način da glasi da „Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u cilju sprečavanja, otkrivanja i otklanjanja nepravilnosti koje mogu da nastanu ili su nastale u primjeni ovog zakona, vrši Ministarstvo, a posredstvom inspektora za javne nabavke, u skladu sa ovim i zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Navedeni član je potrebno dopuniti iz razloga jer se predloženom normom definiše da nadzor vrši Ministarstvo, čime se faktički ukida inspekcija za javne nabavke i njene nadležnosti se prenose na Ministarstvo. Na ovaj način se uspostavlja svojevrsna koncentracija nadležnosti, jer će Ministarstvo da bude i regulator i nadzorni organ, inicira prekršaje i upravlja cjelokupnim sistemom elektronskih javnih nabavki. Inspekcijski nadzor se u Nacrtu zadržava samo u dijelu realizacije ugovora i to kroz budžetsku kontrolu, čime se fokus kontrole pomjera sa zakonitosti postupka javne nabavke na fiskalni aspekt trošenja sredstava, dok specijalizovani nadzor nad pravilnošću sprovođenja postupka prelazi u ruke Ministarstva finansija bez preciziranja da se radi o inspekcijskom nadzoru. Predloženim rješenjem Ministarstvu se povjerava vršenje nadzora nad sprovođenjem zakona, ali bez preciznog normiranja konkretnih inspekcijskih ovlašćenja i procesnih radnji koje su važećim zakonom bile izričito propisane za inspekciju za javne nabavke, čime se sužava obim specijalizovanog i formalnog inspekcijskog postupanja. Propisivanje da se inspekcijski nadzor vrši u skladu sa zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor neophodno je radi obezbjeđivanja jedinstvene primjene procesnih pravila, pravne sigurnosti nadziranih subjekata i dosljedne primjene načela zakonitosti, proporcionalnosti i prava na pravno sredstvo. Time se izbjegavaju pravne praznine i obezbjeđuje sistemski usklađenost sa opštim režimom inspekcijskog nadzora u pravnom poretku Crne Gore.	NE PRIHVATA SE Definisanjem da Ministarstvo finansija direktno vrši nadzor, zakon jasno uspostavlja sistem kontrole javnih nabavki. Ovo omogućava koordinisanu i jedinstvenu primjenu propisa i povećava efikasnost kontrole u čitavom sistemu javnih nabavke. Ovakvo strukturiran nadzor omogućava Ministarstvu da istovremeno prati zakonitost postupaka i fiskalnu disciplinu, imajući u vidu da je Ministarstvo nosilac politike i regulatornog okvira javnih nabavki, uključujući vođenje i održavanje elektronskog sistema. Time ima jedinstvenu pristup svim relevantnim podacima, što mu omogućava efikasniji nadzor i brže otkrivanje nepravilnosti. Sprovođenje nadzora u okviru Ministarstva omogućava se kontrola svih faza postupka od planiranja i objave, preko evaluacije ponuda, do izvršenja ugovora uključujući ulogu budžetske inspekcije. Ovakav pristup je sistemski usklađen sa praksom u drugim zemljama i sa modernim zahtjevima za transparentnim i odgovornim upravljanjem javnim sredstvima.
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: U nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama dodati novi član kojim glasi: Član XY Član 23 Zakona o javnim nabavkama mijenja se i glasi: Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke iz člana 23 stav 1 tač. 1,2 i 3 ovog zakona (u daljem tekstu: jednostavne nabavke, osim u dijelu koji se odnosi na antikorupcijske mjere u javnim nabavkama, obaveza prijave i sankcije. Ili Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke iz člana 23 stav 1 tač. 1,2 i 3 ovog zakona (u daljem tekstu: jednostavne nabavke, osim u dijelu koji se odnosi na sprečavanje sukoba interesa i evidentiranje	NE PRIHVATA SE Pomenuto ne može biti predmet Zakona o javnim nabavkama, već posebnog pravilnika kojim se navedeno može definisati, ali ovaj zakon propisuje predmet nadzora nad njihovim sprovođenjem i utvrđuje kaznene odredbe za nepostupanje naručioca u skladu sa odredbama pravilnika.

	sukoba interesa. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Ovom izmjenom, garantovalo bi se da se mjere koje se tiču sukoba interesa odnose i na jednostavne javne nabavke, koje su regulisane posebnim podzakonskim aktom. Međutim, činjenica je da se do sada antikoruptivne mjere iz važećeg zakona nisu odnosile na postupke jednostavnih nabavki, a što smatramo problematičnim. Naime, u okviru jednostavnih nabavki su i direktne nabavke, gdje je još veći prostor da se dođe do sukoba interesa jer izostaje postupak nadmetanja već se direktno ugovara nabavka. Instituta alternativa je ranije pokrenuo inspeksijski nadzor u slučaju kada je Opština Andrijevića sprovodila nabavke direktnim putem i to od firme čiji je vlasnik tadašnji predsjednik Opštine. Navodi iz naše inicijative su potvrđeni, ali tada iz Inspekcije za javne nabavke naveli da nepravilnosti nisu utvrđene jer su odredbe za nepostojanje sukoba interesa propisane samo za nabavke preko 8.000 eura, te da zakon ne propisuje mjere za sprečavanje sukoba interesa kod nabavki koje se vrše direktnim prihvatanje faktura. Imajući u vidu da se radi o nabavkama čija se potrošnja mjeri millionskim iznosima, te da udio vrijednosti ovih nabavki raste, smatramo da je neophodno da se sukob interesa kod ovih nabavki reguliše. Imajući u vidu da se radi o nabavkama koje se direktno ugovaraju, postoji veća mogućnost da dođe do sukoba interesa, a koji nije moguće utvrditi jer se odredbe sukoba interesa ne odnose i na tu vrstu nabavki.	
7.	Primjedba/predlog/sugestija 7: Nacrtom treba predvidjeti i novi član kojim se predviđa izmjena članova kojim su definisane teži i lakši prekršaji (članovi 211 i 212 važećeg Zakona) na način da se predvide kazne za prekršaj ukoliko se ne preduzimaju odgovarajuće mjere da se efikasno spriječi, prepozna i otkloni sukob interesa u vezi sa jednostavnim nabavkama. Osim toga, potrebno je predvidjeti prekršajne odredbe za uvrđene nepravilnosti u vezi sa sprovođenjem jednostavnih nabavki, uključujući i dijeljenje jednostavnih nabavki. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: U važećem zakonskom rješenju nema odredbi kojima se kažnjavaju nepravilnosti prilikom sprovođenja jednostavnih nabavki, uključujući direktne nabavke. Institut alternativa je analizirao potrošnju putem direktnih nabavki za prethodne godine, što je ukazalo na brojne nepravilnosti pri upotrebi ovog mehanizma. Neke od njih su da pojedinačne nabavke prelaze propisani prag na godišnjem nivou, da dolazi do dijeljenja predmeta javnih nabavki, ali i konflikta interesa. Neki prekršaji koji su prepoznati zakonom kada je riječ o nepravilnostima pri sprovođenju javnih nabavki putem CEJN-a, ne važe za direktne nabavke, iako se oni dešavaju. Takav prekršaj je podjela predmeta javne nabavke, kako bi se izbjegla primjena zakona. Institut alternativa je u slučaju Opštine Mojkovac, kroz inspeksijski nadzor potvrdio da je da je Opština Mojkovac prekršila član Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki. U konkretnom slučaju, iako se radi o hodniku i kancelarijama koje se nalaze u istom objektu, Opština je na osnovu tri fakture realizovala adaptaciju i na taj način direktno izabrala izvođača, umjesto da	NE PRIHVATA SE Pomenuto ne može biti predmet Zakona o javnim nabavkama, već posebnog pravilnika kojim se navedeno može definisati, ali ovaj zakon propisuje predmet nadzora nad njihovim sprovođenjem i utvrđuje kaznene odredbe za nepostupanje naručioca u skladu sa odredbama pravilnika

	objavi javni poziv za jednostavnu nabavku koji bi omogućio većem broju zainteresovanih kompanija da se prijavi. Iako se radilo o prekršaju iz Zakona o javnim nabavkama i sam predsjednik Opštine, priznao da je dodijelio posao istoj građevinskoj kompaniji i tako izbjegao da sprovede postupak putem transparentnih procedura, on se nije mogao kazniti po tom osnovu budući da se Zakon ne primjenjuje na jednostavne nabavke. Zbog izuzeća iz Zakona, jedini osnov za prekršajnu odgovornost zbog nepravilnosti u vezi sa jednostavnim nabavkama bilo je nepostupanje po Pravilniku. U međuvremenu, iz Zakona je izbrisan prekršaj koji se odnosi na nepostupanje po Pravilniku, čime se izgubio i osnov da inspekcija kažnjava nepravilnosti u vezi sa jednostavnim nabavkama. U vezi sa navedenim, smatramo da je neophodno dopuniti važeći Zakon kako bi se za nepravilnosti u ovom dijelu predvidjele adekvatne sankcije.	
8.	Primjedba/predlog/sugestija 8: Član 25 Nacrta, a kojim se mijenja član zakona koji definiše organe koji vrše kontrolu treba izmijeniti u stavu dva, na način da se pravilno navede naziv inspektora koji kontroliše budžet, odnosno umjesto „inspektor za budžetsku kontrolu“, treba da bude navedeno „budžetski inspektor“. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Nacrtom je predviđeno da se uvodi nova vrsta nadzora u dijelu koji se odnosi na realizaciju ugovora o javnoj nabavci, dok je precizirano da nju vrši inspektor za budžetsku kontrolu. Imajući u vidu da je nadležnost kontrole budžetskih sredstava regulisana posebnim zakonom, tj. Zakonom o budžetskoj inspekciji, važno je pravilno navesti naziv nadležnog inspektora. Zakon o budžetskoj inspekciji definiše da „Poslove budžetske inspekcije vrše glavni budžetski inspektor i budžetski inspektor“, i ne prepoznaje inspektora za budžetsku kontrolu. Kako bi se ovaj Nacrt uskladio sa važećim Zakonom o budžetskoj inspekciji, neophodno je izmijeniti ovaj član na nacrt da se pravilno navede naziv inspektora. Osim toga, posebno treba imati u vidu da je nadležnost budžetske inspekcije definisana posebnim Zakonom, u kojem su posebno navedene zakonske nadležnosti tj. četiri sistemska zakona za čiji je nadzor zadužena. Imajući u vidu da se uvodi nova nadležnost, samim tim je neophodno izmijeniti i Zakon u budžetskoj inspekciji, na način da obuhvati i nadležnosti predviđene ovim Nacrtom. U krajnjem, posebnu zabrinost u vezi sa uvođenjem novog nadzora imamo u dijelu kapaciteta budžetske inspekcije. Kao što smo već naglasili, ova inspekcija je nadležna za nadzor četiri sistemska zakona, dok se ovim nacrtom dodaju nove nadležnosti iako ova inspekcija nema kapaciteta da sprovodi ono što je već propisano kao nadležnost. U ovoj inspekciji sistematizovano je osam radnih mjesta za inspektore od čega su popunjena svega dva, i to glavni inspektor i jedan inspektor I, dok je jedan inspektor iz druge upravne oblasti ovlašten da vrši inspekcijski nadzor u budžetskoj inspekciji. Sa ovim kapacitetima, budžetska inspekcija je planirala da sprovede ukupno deset nadzora u 2026. godini. U vezi sa navedenim, posebno zabrinjava da će zbog nedostatka kapaciteta, biti neizvodljivo da se ova vrsta nadzora u dijelu realizacije ugovora sprovodi kako je predviđeno zakonom.	PRIHVATA SE

Preduslov za adekvatan nadzor sprovođenja ugovora: Osim navedenog, imajući u vidu nove nadležnosti u dijelu koji se odnosi na kontrolu realizacije ugovora, smatramo da je preduslov za kvalitetno vršenje nadzora u tom dijelu način na koji se izvještava o realizaciji ugovora. S obzirom da je obrazac izvještaja o realizaciji ugovora dodatno regulisan podzakonskim aktom, predlažemo njegove izmjene. U postojećoj formi, izvještaj je skup tehničkih podataka koje pretežno već sadrži i sami ugovor o javnoj nabavci, umjesto da bude prikaz toka događaja od zaključivanja ugovora o javnoj nabavci do njegove realizacije. U konkretnom, smatramo da obrazac izvještaja o realizaciji ugovora o javnoj nabavki mora da se unaprijedi na način da obuhvati sljedeće: podatke o izvršenju ugovora za nabavku roba, usluga i radova po svim bitnim karakteristikama predmeta nabavke (kvalitet, dimenzija, oblik, bezbjednost, performansa, označavanje, rok upotrebe, jedinica mjere, količina i dr.) i zahtjevima u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, uključujući i zahtjeve zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, socijalne zaštite i/ili zaštite i prenosa prava intelektualne svojine, navedenim u tehničkoj specifikaciji prihvaćene ponude po osnovu koje je zaključen ugovor; zahtjevi u pogledu izvršenja predmeta nabavke i zahtjevi u pogledu izvođenja radova; podatke o rokovima i načinu plaćanja, sa pratećom dokaznom dokumentacijom; dokaze o prijemu robe (dostavnica potpisana od strane ovlašćenog lica), izvršenju usluga ili radova (dokaz o postojanju konačnog proizvoda, foto i/ili video dokumentacija, izvještaj pravnog lica zaduženog za vršenje poslova nadzora izvođenja radova); Takođe, izvještaj bi morao da sadrži i zaključak da li je ugovor izvršen u cjelosti u skladu sa ugovorom (i izmjenama ugovora – zaključenim aneksima); ukoliko nije, izvještaj mora sadržati informaciju o tome da li je pokrenut odgovarajući postupak za poništenje ugovora, odnosno za nadoknadu i otklanjanje štetnih posljedica neizvršenja ugovora.	
---	--

AmCham Montenegro		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 2 Nacrta zakona: izmjena člana 39 Zakona – Antikorupcijske mjere u javnim nabavkama, obaveza prijave i sankcije Predlažemo da se u članu 2 Nacrta zakona, kojim se mijenja član 39 Zakona o javnim nabavkama, u stavu 3 tačka 1, nakon riječi: "za koga je utvrđeno da je neposredno ili posredno dao, ponudio, obećao" dodaju riječi: "na osnovu raspoloživih dokaza ili utvrđenih činjenica u odgovarajućem postupku". Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Predloženom dopunom precizira se standard na osnovu kojeg naručilac može izvršiti isključenje privrednog subjekta iz postupka javne nabavke u slučaju sumnje na koruptivne radnje, čime se doprinosi pravnoj sigurnosti i sprječava arbitrarnost u odlučivanju, uz omogućavanje naručiocu da blagovremeno reaguje tokom trajanja postupka.	NE PRIHVATA SE Iz razloga što naručilac nije ovlašćen da vodi poseban postupak za utvrđivanje postojanja korupcije i za ocjenu činjenica iz ove oblasti, već isto utvrđuje na osnovjema iz stave 1 ovog člana.

2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 4 Nacrta zakona: izmjena člana 43 Zakona – Sprečavanje i evidentiranje sukoba interesa Predlažemo da se u članu 4 Nacrta zakona, kojim se mijenja član 43 Zakona o javnim nabavkama, nakon stava 3 dodaje se novi stav koji glasi: „Zahtjev iz stava 3 ovog člana mora biti obrazložen i sadržati činjenice i okolnosti na kojima se zasniva sumnja u postojanje sukoba interesa.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Na ovaj način obezbjeđuje se da zahtjevi za izuzeće budu zasnovani na relevantnim činjenicama, čime se sprječava podnošenje neosnovanih zahtjeva i obezbjeđuje efikasno sprovođenje postupka javne nabavke.	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 11 Nacrta zakona: izmjena člana 85 Zakona – istraživanje tržišta Predlažemo da se u članu 11 Nacrta zakona, kojim se mijenja član 85 Zakona o javnim nabavkama, u novom stavu 3, nakon riječi: „objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN“ dodaju riječi: „pri čemu objavljeni podaci ne smiju sadržati poslovno osjetljive informacije niti podatke na osnovu kojih se može identifikovati privredni subjekat koji je učestvovao u istraživanju tržišta.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Objavljivanje rezultata istraživanja tržišta doprinosi transparentnosti postupka, ali može dovesti do otkrivanja poslovno osjetljivih informacija ili identiteta konsultovanih subjekata, što može imati negativan uticaj na konkurenciju u postupku javne nabavke. To je posebno relevantno imajući u vidu da EU okvir dopušta prethodne tržišne konsultacije, ali uz obavezu da se spriječi narušavanje konkurencije i davanje nefer prednosti usljed prethodnog učešća u pripremi nabavke	PRIHVATA SE
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 17 Nacrta zakona: izmjena člana 135 Zakona – vrednovanje ponuda U članu 17 Nacrta zakona je napravljena tehnička greška da se radi o izmjeni člana 134, a radi se o članu 135. Pored toga, predlažemo da se u članu 17 Nacrta zakona, kojim se mijenja član 134 stav 4 Zakona o javnim nabavkama, riječi: „biće izabrana ponuda koja je pristigla ranije“ zamijene riječima: „biće izabrana ponuda sa nižom ponuđenom cijenom, a u slučaju da su i ponuđene cijene jednake, izbor ponude vrši se putem žrijebanja, uz sačinjavanje zapisnika koji se objavljuje na ESJN.“ Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:	PRIHVATA SE

	Vrijeme podnošenja ponude ne predstavlja ekonomski, tehnički niti kvalitativni kriterijum i kao takvo ne bi smjelo imati uticaj na izbor ekonomski najpovoljnije ponude, te može ugroziti jednak tretman ponuđača i transparentnost. Iako ovakvo rješenje postoji u podzakonskom aktu koji uređuje jednostavne nabavke, gdje je njegova primjena opravdana zbog malih vrijednosti i pojednostavljenih procedura, njegova primjena na velike i složene postupke javnih nabavki nije primjerena. Kod postupaka sa većim brojem partija, složenom dokumentacijom i kratkim rokovima, ponuđači koji odgovorno pripremaju ponude mogu biti dovedeni u nepovoljniji položaj u odnosu na ponuđače koji ponudu predaju ranije radi ostvarivanja formalne prednosti. U praksi postoje opravdani razlozi za podnošenje ponude neposredno pred istek roka, uključujući zaštitu poslovno osjetljivih informacija i usklađivanje sa internim procedurama. Umjesto toga, predloženo rješenje koristi objektivan kriterijum (niža cijena), a žrijebanje ostavlja kao krajnju, neutralnu mjeru u slučaju potpunog izjednačenja. Ovakav pristup je usklađen sa EU pravilima o dodjeli ugovora i zahtjevom da kriterijumi dodjele budu povezani sa predmetom ugovora.	
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 19 Nacrta: izmjena člana 141 Zakona – donošenje odluke Predlažemo da se u članu 19 Nacrta zakona, kojim se mijenja član 141 Zakona o javnim nabavkama, riječi: „radi ispravke sadržaja i zakonitosti“ zamjenjuju riječima: „isključivo radi ispravke očiglednih tehničkih, računskih ili formalnih grešaka, uz obavezno obrazloženje. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Na ovaj način ograničava se mogućnost izmjene odluke nakon njenog donošenja isključivo na tehničke ili formalne greške, čime se sprječavaju suštinske izmjene koje bi mogle uticati na rezultat postupka javne nabavke.	NE PRIHVATA SE Predložena odredba je rezultat čestih situacija u primjeni Zakona i na ovaj način se osigurava efikasna i transparentna ispravka očiglednih grešaka što ne dovodi do narušavanja prava ponuđača. Ova odredba Zakona je usklađena sa sistemom pravne zaštite i objava u ESJN garantuje nesmetanu primjenu i osigurava transparentnost. Na ovaj način odredba stava 6 člana 141 Zakona omogućava naručiocu da efikasno otkloni očigledne greške bez ugrožavanja prava ponuđača, čime se dodatno opravdava njeno zadržavanje u tekstu.
6.	Primjedba/predlog/sugestija 6: Predlažemo dopunu člana 95 Zakona o javnim nabavkama (implikacija i na primjenu člana 195), kao i odgovarajućih prekršajnih odredbi, na način da se naručilac izričito obaveže da u pojašnjenju odgovori jasno, potpuno i nedvosmisleno na svako postavljeno pitanje koje se odnosi na sadržinu tenderske dokumentacije – bez obzira na to da li se pitanje odnosi na inicijalnu tendersku dokumentaciju ili na njene izmjene i dopune. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Predloženom dopunom spriječila bi se praksa izbjegavanja suštinskog odgovora, ojačala transparentnost postupka i obezbijedila uporedivost i jednak tretman ponuda. Član 95 Zakona trenutno uređuje pravo ponuđača da traže pojašnjenja,	NE PRIHVATA SE Važeća odredba nije proizvodila nejasnoće i problematična tumačenja u primjeni, te u slučaju postojanja istih Ministarstvo može dati mišljenje ili pružiti savjetodavnu pomoć. Predložena sugestija ne može biti prihvaćena i iz razloga što evropska praksa u ovoj oblasti ne prepoznaje detaljan sadržaj i oblik pojašnjenja.

	kao i rok u kojem je naručilac dužan da odgovori, ali ne propisuje standard kvaliteta odgovora niti posljedice ukoliko naručilac formalno odgovori, a suštinski izbjegne pružanje jasnog i korisnog pojašnjenja. U praksi se dešava da naručilac odbije da pruži pojašnjenje uz obrazloženje da se zahtjev odnosi na „osnovni“ tekst tenderske dokumentacije, iako je zahtjev podnjet blagovremeno. Međutim, rok za traženje pojašnjenja vezan je isključivo za datum isteka roka za dostavljanje ponuda i nije uslovljen time da li se zahtjev odnosi na osnovnu ili izmijenjenu verziju tenderske dokumentacije. Upravo zbog toga ovakvo postupanje naručilaca dovodi do pravne nesigurnosti i otežava pripremu pravilnih, potpunih i uporedivih ponuda. Predloženom dopunom bi se spriječila praksa izbjegavanja suštinskog odgovora, ojačala transparentnost postupka, osigurala potpuna informisanost ponuđača i garantovao jednak tretman svih učesnika.	
--	---	--

KOMORA ARHITEKATA I PLANERA CRNE GORE		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 42 Zakona o javnim nabavkama: Sukob interesa zbog prethodnih aktivnosti privrednog subjekta kod naručioca. Odredbe člana 42 Zakona o javnim nabavkama koje definišu sukob interesa zbog prethodnih aktivnosti privrednog subjekta kod naručioca, nisu kao takve prepoznate kao sukob interesa Zakonom o izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 019/25 od 04.03.2025, 092/25 od 07.08.2025, 160/25 od 30.12.2025), ali ni Direktivom 2014/24/EU Evropskog parlamenta i savjeta, pa predlažemo da se kao takve izbrišu odnosno izmijene u zakonu o javnim nabavkama. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Odredba stava 1 člana 42 koje projektantu odnosno revidentu (određene vrste tehničke dokumentacije), ograničavaju dalje učešće u procesu javnih nabavki u dijelu projektovanja, odnosno vršenja stručnog nadzora i izvođenje radova, ne postoje definisane kao sukob interesa u Direktivi 2014/24/EU i Zakonu o izgradnji objekata pa ih kao takve treba izbrisati. Dodatno ukazujemo na činjenicu da se veliki broj međunarodnih tendera čija procedura nabavke se sprovodi u skladu sa EIB vodičem za nabavke za projekte koje finansira EIB, upravo odnosi na usluge „Izrada glavnog projekta i vršenje stručnog nadzora“, koje su odredbama člana 42 definisane kao sukob interesa. Članom 106 Zakona o izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 019/25 od 04.03.2025, 092/25 od 07.08.2025, 160/25 od 30.12.2025) su jasno definisane tri moguće situacije za potencijalni sukob interesa, pa predlažemo da se jedino takve odredbe definišu i kao sukob interesa u Zakonu o javnim nabavkama, čime se uklanjanju postojeće odredbe koje suprotno pozitivnoj praksi EU i Direktivi 2014/24/EU neopravdano iz daljeg procesa isključuju učesnike zbog njihovim prethodnih aktivnosti. Ukazujemo i na činjenicu da su članom 4 stav 2 tačka 8 Zakona o autorskim i srodnim pravima ("Službeni list Crne Gore", br. 037/11	PRIHVATA SE

	od 29.07.2011, 053/16 od 11.08.2016, 145/21 od 31.12.2021, 048/24 od 24.05.2024, 084/24 od 06.09.2024, 100/24 od 18.10.2024) djela arhitekture definisana kao autorska djela, pa se ovakvim odredbama suprotno stavu 2 član 14 istog zakona ograničava ostvarivanje moralnih prava autorima, i stavljaju se u nepovoljan položaj u odnosu na druge učesnike.	
--	--	--

Službenici za javne nabavke i lica angažovana na poslovima javnih nabavki kod javnih naručilaca u Crnoj Gori		
Predstavnik: Marko Golubović		
1.	Primjedba/predlog/sugestija 1: Imamo primjedbu na nacrt izmjena čl. 47 st. 2 ZJN: “Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen VI nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki” Smatramo da bi predloženi stav trebao da glasi: Lice iz stava 1 ovog člana i druga lica koja obavljaju poslove javnih nabavki moraju imati završen minimum VI ili viši nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Predloženi tekst normira da ovlašćeni službenik za javne nabavke i lica angažovana na poslovima javnih nabavki moraju imati tačno određen stepen obrazovanja, a ne uključuje i više stepene obrazovanja, što je čest slučaj kod javnih naručilaca. Ukoliko bi predložene izmjene bile usvojene dovele bi do apsurdne situacije u kojoj lica koja su već angažovana kod javnih naručilaca na poslovima javnih nabavki formalnopravno ne bi više mogla obavljati ove poslove.	PRIHVATA SE

2.	Primjedba/predlog/sugestija 2: Imamo primjedbu na nacrt izmjena Čl. 47 st. 6 ZJN: Ovlašćeni službenik za javne nabavke se stara o ispravnosti i svim uočenim nepravilnostima u javnim nabavkama kod naručioca." Predloženi tekst stavlja veoma veliku odgovornost na ovlašćenog službenika za javne nabavke kod Naručioca. Predloženi stav trebao bi da glasi: "Ovlašćeni službenik za javne nabavke stara se za zakonito sprovođenje postupaka javnih nabavki. Stručno lice-član komisije za sprovođenje postupka javne nabavke odgovoran je za tehničku specifikaciju predmeta nabavke. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Smatramo da nije opravdano da jedno lice snosi toliku odgovornost, budući da u postupcima javnih nabavki učestvuju i druga lica. Ne može se očekivati da ovlašćeni službenik i lica angažovana na poslovima javnih nabavki budu odgovorna za tehničku specifikaciju predmeta nabavke, jer istu priprema stručnjak iz oblasti predmeta nabavke koji je istovremeno i član komisije. Uloga ovlašćenog službenika za javne nabavke je kontrolna, u smislu eventualne neusklađenosti sa zakonom, ali nikako i odgovornost za stručni sadržaj tehničke specifikacije, budući da ista nije u domenu kompetencija kako ovlašćenog službenika tako i lica angažovanih na poslovima javnih nabavki.	PRIHVATA SE
3.	Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 85 dodaju se novi st. 2 i 3 koji glase: "Naručilac je dužan da izvrši istraživanja tržišta radi utvrđivanja procijenjene vrijednosti predmeta nabavke najmanje deset dana prije pokretanja postupka javne nabavke. O sprovedenom istraživanju tržišta iz stava 2 ovog člana naručilac objavljuje javno u dokumentaciji postupka javne nabavke na ESJN." Smatramo da predloženi stavovi čl.85 nikako ne smiju u ovom obliku ući u Zakon jer mogu omogućiti određene nezakonite prakse u postupcima javnih nabavki, što naravno ne može biti cilj predloženih izmjena zakona. Važeći čl. 85 Zakona ne bi trebalo mijenjati u predloženom dijelu. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Povodom predloženih izmjena čl. 85 moramo da ukažemo na poteškoće koje može izazvati nova obaveza sprovođenja istraživanja tržišta i javnog objavljivanja istog u dokumentaciji postupka na ESJN. Naime, u postupcima javnih nabavki određenih predmeta javne nabavke, naročito kada su u pitanju složene usluge poput izrade projekata ili drugih specifičnih stručnih poslova, često nije moguće utvrditi ko sve može biti potencijalni ponuđač. Razlog tome je što na tržištu ne postoji uvijek dovoljan broj domaćih privrednih subjekata kojim raspolazu potrebnim referencama i kapacitetima za učešće u tako	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Sugestija se djelimično prihvata. Vrijednosni razredi za koje je propisana ova obaveza biće uređeni tekstem Zakona, dok će način vršenja analize tržišta i broj ponuđača biti bliže razrađeni kroz smjernice i uputstvo za primjenu.

	zahtjevnim postupcima, što dodatno otežava sprovođenje istraživanja tržišta. Dodatno, istraživanje tržišta kroz obavezni rok i javno objavljivanje može dovesti do neželjenih posljedica u praksi. Postoji veoma veliki i evidentan rizik da se istraživanje tržišta svede na formalnost, ili da privredni subjekti budu uzdržani u davanju informacija ako znaju da će njihovi odgovori biti javno dostupni, naročito kada je riječ o cijenama i tehničkoj specifikaciji predmeta nabavke, što može umanjiti svrhu istraživanja tržišta koje bi trebalo da bude instrument za realno planiranje nabavke, a ne administrativna obaveza. Smatramo da bi ovaj stav zakona trebalo fleksibilnije odrediti, na način da Naručilac može sprovesti istraživanje tržišta onda kada je to opravdano prirodom predmeta nabavke, bez striktno propisanog roka i uz mogućnost da se pribavljene podaci ne objavljuju javno na ESJN. Takvo rješenje bi očuvalo transparentnost i svrhu istraživanja tržišta, uz sprječavanje svih mogućih eventualnih zloupotreba.	
4.	Primjedba/predlog/sugestija 4: Dio izmjena u članu 111 st. 1 i 4 Zakona o javnim nabavkama predstavlja korak unazad u odnosu na postojeće zakonsko rješenje, što nikako ne može biti u duhu ciljeva proklamovanih predloženim izmjenama i dopunama Zakona. Smatramo da stav 1 treba da glasi: "Izjava privrednog subjekta je ažurirana formalna izjava privrednog subjekta, koja služi kao preliminarni dokaz umjesto potvrda koje izdaju nadležni ili drugi organi, a kojima se potvrđuje da taj privredni subjekat nije u jednoj od situacija zbog koje se privredni subjekat isključuje ili može isključiti iz postupka javne nabavke, ispunjava tražene uslove za učešće u postupku javne nabavke, te da ispunjava uslove određene za smanjenje broja kvalifikovanih ponuđača, ako je primjenjivo. Stav 4 bi trebao da glasi: "Izjava privrednog subjekta sadrži elektronski potpis i sačinjava se na ESJN u elektronskom obliku na obrascu koji propisuje Ministarstvo. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Smatramo da predložene izmjene ZJN u članu 111. kojima se definiše izjava privrednog subjekta ako formalna izjava koja ne sadrži elektronski potpis i koja se sačinjava na obrascu na ESJN sporne sa aspekta pravne sigurnosti i odgovornosti učesnika u postupku. Uklanjanjem obaveze elektronskog potpisa faktički se ukida jedini element kojim privredni subjekat formalno potvrđuje vjerodostojnost i tačnost navoda iz same izjave. Time se Izjava privrednog subjekta svodi na neobavezujući document bez jasne odgovornosti za njen sadržaj. Ukoliko Izjava nema formalnu potvrdu identiteta i volje davaoca, postavlja se pitanje njene pravne snage i na kraju opravdanosti njenog postojanja. Posebno je problematično što se na ovaj način privredni subjekti praktično oslobađaju minimalne formalne obaveze u postupku javne nabavke, do se istovremeno Naručiocima ostavlja odgovornost da ocjenjuju vjerodostojnost navedenih podataka.	DJELIMIČNO SE PRIHVATA Definicija Izjave privrednog subjekta je u potpunosti implementirana iz člana 59 Direktive EU 24/2014 i ista će ostati nepromijenjena u dijelu sadržine. Što se tiče elektronskog potpisa isto će biti regulisano podzakonskom regulativom, dok je u zakonu odredba o elektronskom potpisu brisana.

	Elektronski potpis predstavlja osnovni standard elektronskog poslovanja i pravnog prometa, te bi njegovo uklanjanje predstavljalo korak unazad u pogledu sigurnosti i pouzdanosti postupka. Smatramo da je, ukoliko se zadržava concept Izjave privrednog subjekta, nužno i imperativno zadržati obavezu njenog elektronskog potpisivanja. U suprotnom, institute izjave se obesmišljava i pretvara se u formalnost, bez ikakve pravne vrijednosti. Dodatno, ukoliko se predloženo zakonsko rješenje usvoji u skladu sa Nacrtom zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama, nije jasno koja je svrha odredbe člana 108 tačka 5 važećeg ZJN, kojim je definisano da će Naručilac isključiti privrednog subjekta iz postupka javne nabavke ako utvrdi da: nije dostavio izjavu privrednog subjekta ili dostavljena izjava ne sadrži informacije i podatke tražene tenderskom dokumentacijom ili je napravilno sačinjena... a naročito dio ili dostavljena izjava ne sadrži informacije i podatke tražene tenderskom dokumentacijom ili je napravilno sačinjena.	
5.	Primjedba/predlog/sugestija 5: Predlažemo da se Zakon o javnim nabavkama dopuni sa odredbom da se Službenici za javne nabavke i lica angažovana na poslovima javnih nabavki kod naručioca uvrste u posebnu kategoriju, i da se prepozna kao posebno zanimanje, kako u smislu radnog mjesta od posebnog značaja za Naručioca, tako i u smislu povećanja zarade. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Evidentno je službenici za javne nabavke i lica angažovana na poslovima javnih nabavki po samoj prirodi posla koju obavljaju snose znatno veću odgovornost od većine ostalih kategorija službenika i namještenika. Poslovi javnih nabavki su veoma kompleksni, zahtjevni, odgovorni i stresni. Navedeni poslovi su i pored ove činjenice u pogledu koeficijenata složenosti izjednačeni sa ostalim administrativnim poslovima, kada su Zakon o zaradama u javnom sektoru i Zakon o državnim službenicima i namještenicima u pitanju. Svjetska banka je u Preporukama iz 2023. godine preporučila "prepoznavanje nabavke kao zanimanja jer profesionalizacija u javnim nabavkama nije podržana različitim nivoima stručnjaka, a ti nivoi nijesu reflektovani u klasifikaciji poslova. Istaknuti nedostaci su da je napredovanje u karijeri za službenike za nabavke povezano samo sa opštim pravilima za državne službenike, koji ne uzimaju u obzir aspekte specifične za javne nabavke. Sistem nabavki ima snažan kapacitet za razvoj i unapređenje adekvatnih zvanja za službenike koji se bave javnim nabavkama."	NE PRIHVATA SE Kategorije službenika za Javne nabavke u odnosu na naknadu na zaradu uređuje se odgovarajućim propisima iz oblasti zarada

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: 11. mart 2026. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije:
Direktorat za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki

J. Torčić

Potpis ministra,
odnosno rukovodioca organizacione jedinice ministarstva
koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije